

วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม – มิถุนายน 2568
 Vol. 10 No. 1 January - June 2025

RESEARCH JOURNAL
Humanities and Social Sciences

RMUTP

วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
RMUTP RESEARCH JOURNAL Humanities and Social Sciences

ที่ปรึกษา

ดร.ณัฐวราพล รัชสิริวัชรบุล

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญ์ บุญกนิษฐ

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรม

ดร.ชลากร อุดมรักษาสกุล

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา ปาปัดถา

กองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.ยุบล	เบ็ญจรงค์กิจ	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์	นิลสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.กุลธิดา	ธรรมวิวัฒน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี	ใต้ฟ้าพูล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ลักษณา	คล้ายแก้ว	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา	พงศ์กิตติวิบูลย์	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุติเทพ	ศิริพิพัฒน์กุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ	ถาวรานุรักษ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิงห์	สิงห์ขจร	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาสวรรค์	งามมงคลวงศ์	มหาวิทยาลัยเซาท์อีสต์ปางกอก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อติเทพ	แจ้ดนาลาว	มหาวิทยาลัยศิลปากร

กองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ	พรเจริญ	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณนนท์	แดงสังวาลย์	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดลพร	ศรีฟ้า	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิมล	นาคทัต	คณะบริหารธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ธีร์ชธีวรัช	วิวังสุ	คณะศิลปศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์	พิจักขณา	คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

คณะกรรมการดำเนินการจัดทำรูปเล่มวารสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา	ปาปัดถา
นางสาวพัชรนันท์	ยังรวริเชียร
นางสาวณัชชา	ดัดใหม่

สารบัญ

วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2568 E-ISSN 3056-9338 (Online)

หน้า

บทความวิจัย:

- การสำรวจสภาพปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน 1
Survey Problematic Situation of Thai Language Reading of Chinese Students
GAN QINGYUN และ บุญรัตน์ แผลงศรี
GAN QINGYUN and Boonrat Plangsorn
- การพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ 11
บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด
The Development of Video Content Game Types on the Online Platforms
Mercury Digital Company Limited
Kuntida Thamwipat Pornpapatsorn Princhanok Titipong Sanguangnam
Theeraphat Sukhampha Phuripat Wiriyanchit and Rittichai Jaitiang
กุลธิดา ธรรมวิวัฒน์ พรปภัสสร ปริญาญกุล จิตพิงษ์ สงวนงาม ชีรภัทร สุคำภา
ภูริพัฒน์ วิริยานุชิต และ ฤทธิชัย ใจเที่ยง
- การวิเคราะห์หาอัตถภาคและการใช้กาลที่ปรากฏในบทคัดย่อของบทความวิจัย ที่ได้รับการ 25
ตีพิมพ์ในวารสารเกี่ยวกับคลังข้อมูลภาษาในฐานข้อมูลไซแอนซ์ ไตเร็ค (ScienceDirect)
An Analysis of Moves and Tenses in Abstracts of Research Articles Published
in the Applied Corpus Linguistics Journal in ScienceDirect
ศิริวิมล นกทรัพย์ และ วราภรณ์ สืบวงศ์สุวรรณ
Siriwimon Noksub and Waraporn Suebwongsuwan

สารบัญ

วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2568 E-ISSN 3056-9338 (Online)

หน้า

- ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 38
Factors Affecting the Japanese Food Consumption Behavior of Consumers in
Mueang District, Phuket Province
กวินพัฒน์ โรจนापิบูลย์ และ ณัฐวรรณ ยิ้มปลื้ม
Kawinpat Rollanapiboon and Nattawan Yimpleum
- ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป 59
ของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
Marketing Mix Factors Affecting the Consumption Behavior of Spicy Mixed
Dried Shrimp and Chilli Paste Among the Population in Mueang Phuket
District, Phuket Province
Wanchana Saesu
วันชนะ แซ่สู
- การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา 78
แบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคน
สมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
The Study of Current Situation and Development Needs of the Participatory
School Management Model Using the PDCA Quality Management Cycle to
Develop High-Performance Human Resources at Chethuphan Commercial
College
คณิสันท์พรรณ ผลทำมีบุญ
Khanatsananphan Pholtommeeboon

การสำรวจสภาพปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน

GAN QINGYUN¹ และ บุญรัตน์ แผลงศรี^{2*}

รับบทความ 5 เมษายน 2567 แก้ไขบทความ 23 มกราคม 2568 ตอรับบทความ 11 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน ประชากรของการวิจัยคือ นักเรียนสัญชาติจีนที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันสอนพิเศษแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 86 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน โดยการสุ่มแบบอสาสมัคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปัญหาการอ่านภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การจัดอันดับคุณภาพ (rank order) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาการอ่านพยัญชนะ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 1.16) 2) ปัญหาการอ่านสระ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 1.26) 3) ปัญหาการอ่านเสียงวรรณยุกต์ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.30) 4) ปัญหาการอ่านคำที่ไม่มีมาตราตัวสะกดและคำที่มีมาตรา ตัวสะกด ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 1.33) 5) ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 1.28) ส่วน 6) ปัญหาการอ่าน อ นำ และ ห นำ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 1.38)

คำสำคัญ: ปัญหาการอ่าน; ปัญหาอ่านภาษาไทย; คนจีนเรียนไทย; ปัญหาเรียนไทย

¹ครู, โรงเรียนสอนภาษาอัญญา

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*ผู้ประสานงานหลัก: boonrat.p@ku.ac.th

Survey Problematic Situation of Thai Language Reading of Chinese Students

GAN QINGYUN¹ and Boonrat Plangsorn^{2*}

Received 5 April 2024.; Revised 23 January 2025; Accepted 11 March 2025

Abstract

The purposes of this research were to investigate the reading problems of Thai language among Chinese students. The research population consists of 86 Chinese students enrolled in a tutoring institute in Bangkok. Samples are 40 students, were randomly selected using volunteer sampling. The research tools included a questionnaire on Thai language reading problems, data analysis through percentage analysis, mean, standard deviation, rank order, and content analysis. The research findings were the mean and standard deviation as followings. 1) The overall mean of consonant reading problems were at a moderate level ($\bar{x} = 3.20$, S.D. = 1.16). 2) the overall mean of vowel reading problems are at a moderate level ($\bar{x} = 3.07$, S.D. = 1.26). 3) Tone reading problems are at a moderate level ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 1.30). 4) Reading problems of words with and without diacritics are at a moderate level ($\bar{x} = 2.93$, S.D. = 1.33). 5) Homograph reading problems are at a moderate level ($\bar{x} = 2.58$, S.D. = 1.28). 6) Reading problems of similar looking characters are at a moderate level ($\bar{x} = 2.64$, S.D. = 1.38).

Keywords: Reading problems; Thai language reading problems; Chinese students learning Thai; Problems learning Thai

¹Teacher, Anya Languages School

²Assistant Professor, Faculty of Education, Kasetsart University

*Corresponding Author : boonrat.p@ku.ac.th

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการสื่อสารกับผู้อื่น ทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทักษะ และการแสวงหาความรู้ การเรียนรู้ภาษาใดภาษาหนึ่งนั้น โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาที่สอง ซึ่งไม่ใช่ภาษาประจำชาติของผู้เรียน ต้องให้ความสำคัญกับการฝึกอ่านออกเสียง เพราะการอ่านออกเสียงมีความสัมพันธ์กับการสะกดคำ จะช่วยการฝึกสะกดคำและออกเสียงหน่วยเสียงในภาษานั้นให้ถูกต้องและชัดเจน ดังที่ Boyd (1970) ซึ่งเป็นนักวิจัยทางภาษา กล่าวว่า “การอ่านและการสะกดคำมีความสัมพันธ์กันในแง่ของการใช้ทักษะทางภาษามากพอสมควร นักเรียนสะกดคำต่างๆ ที่เขาสามารถอ่าน ออกได้ถูกต้องและแม่นยำกว่าคำที่เขาอ่านไม่ออก” ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชาภาษาไทย ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่สอนภาษาไทยให้นักเรียนจีน รายวิชา มีแบบเรียนที่เป็นภาษาไทยกับภาษาจีนในเล่มเดียวกัน ในส่วนของผู้วิจัยมักจะใช้วิธีการสอนภาษาไทยเป็นการสอนแบบบรรยายและฝึกปฏิบัติใน ห้องเรียนโดยเน้นการใช้ทักษะทั้งสี่ คือ การฟัง พูด อ่าน เขียนอย่างสัมพันธ์กัน และปฏิบัติระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นไปอย่างใกล้ชิด ใช้ความรู้ทางด้านภาษาและวัฒนธรรมควบคู่กัน

ภาษาไทยประกอบด้วย พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และตัวเลข พยัญชนะไทยมี 44 ตัวมี 21 เสียง เสียงสระในภาษาไทยมี 32 เสียง วรรณยุกต์ในภาษาไทยมี 5 เสียงแล้วภาษาจีนวรรณยุกต์ในพินอินมี 4 เสียง พินอินภาษาจีนมี 63 อักขระย่อ 23 ตัวไพนอล 24 ตัวและพยางค์ 16 ตัว ภาษาจีนและภาษาไทยมีความแตกต่าง นักเรียนจีนอ่านภาษาไทยบางคำออกเสียงไม่ถูกต้อง เพราะว่าภาษาจีนไม่มีคำแทนภาษาไทย เช่น “ร” ชาวจีนออกเสียงไม่ได้ เพราะว่าภาษาจีนไม่มีเสียง “ร” ชาวจีนจึงมักออกเสียงไม่ถูกต้อง หากต้องการออกเสียงถูกต้องต้องเรียน “ร” ออกเสียงให้คล้องก่อน ดังนั้นจึงควรสอนให้นักเรียนจีนออกเสียงให้ถูกต้องก่อนฝึกพูดภาษาไทย ส่งเป่าเสียน (宋宝贤, 2556, หน้า 1) การออกเสียงสระยังไม่สามารถออกเสียงสระเสียงสั้นและสระเสียงยาวได้ถูกต้อง เพราะในภาษาจีนการออกเสียงสระสั้นหรือยาวไม่มีผลต่อความหมาย เนื้อหาภาษาไทยมีลักษณะโครงสร้างที่ซับซ้อน ประกอบด้วยพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และ วรรณยุกต์ มีหน่วยเสียงพยัญชนะหลายตัว ตัวสะกดไม่ตรงมาตรา การผันเสียงวรรณยุกต์ มีทั้งแบบตรง เครื่องหมายและไม่ตรงเครื่องหมาย โครงสร้างการอ่านภาษาไทยควรเริ่มต้นด้วยการจำรูปและการออกเสียงพยัญชนะ สระ ได้อย่างถูกต้องก่อน แล้วตามด้วยเรียนรู้เสียงวรรณยุกต์และตัวสะกด โดยผู้เรียนต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องดังกล่าวก่อน จึงเริ่มสอนประสมคำ โดยการแจกแจงลูกสะกดคำอ่านและเขียนคำ อ่านและเขียนประโยคสั้น ๆ โดยเรียงตามลำดับ เนื้อหาจากง่ายไปหายาก ส่วนใหญ่มีแนวทางการส่งเสริมการอ่านในลักษณะเดียวกัน คือ มุ่งไปที่การอ่านคำ และอ่านประโยค โดยคำนึงถึงการจำรูปและการออกเสียงพยัญชนะและสระให้ได้ก่อนในเบื้องต้น เมื่อได้พิจารณาปัญหาด้านทักษะการอ่านพบว่า ปัญหาที่มักพบในการอ่านออกเสียงของนักเรียนชาวจีนคือ เสียงพยัญชนะต้น /ด/ /บ/ /ร/ /ล/ เนื่องจากเป็นหน่วยเสียงที่ไม่มีในภาษาจีน ดังที่ ดร.จรัสศรี จิรภาส อาจารย์สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติ ผู้เคยมีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยให้แก่สมาคมอุตสาหกรรมจังหวัดไทจงในประเทศ ไต้หวันเป็นเวลาหลายปีได้กล่าวว่า “ชาวจีนส่วนใหญ่มีปัญหาในการออกเสียง พยัญชนะต้น /ด/ /บ/ /ร/ /ง/ เนื่องจากเป็นหน่วยเสียง ที่ไม่มีในภาษาจีน เสียง /ร/ แม้จะเสียงใกล้เคียงกับ เสียง /L/ ในภาษาจีนแต่ชาวจีนไม่รู้ว่า ล้วน ล้วนไม่ถูกตำแหน่ง จึงทำให้ออกเสียงไม่ถูกต้องชัดเจน” จากประสบการณ์การสอนนักเรียนจีนของผู้วิจัยที่วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการอาชีพมณฑลยูนนาน พบปัญหาการอ่านออกเสียงของนักเรียนคือ การออกเสียงพยัญชนะต้น /ด/ เป็น /ต/ /ถ/ เป็น /ท/ /บ/ เป็น /ป/ /ผ/ เป็น /พ/ /ร/ เป็น /ล/ เสียง พยัญชนะสะกด แม่ก เป็น แม่กต ออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะสะกด แม่กม เป็น แม่กน ออกเสียงเสียงสระอะ เป็นสระเอ สระแอะ เป็น สระแอ

สระอา เป็น สระอะ ส่วนปัญหาการอ่านออกเสียงวรรณยุกต์พบว่า ออกเสียงวรรณยุกต์คำที่เป็นอักษรต่ำ สระเสียงสั้น ไม่มีตัวสะกด เช่น คะ ค่ะ ไม่ถูกต้อง คือ ออกเสียง คะ เป็น ค่ะ ออกเสียง ค่ะ เป็น คะ จากปัญหาที่พบเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงคิดสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ในแบบเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงที่เป็นปัญหาของตนเองให้ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น (อาภาภรณ์ ดิษฐเล็ก, 2556) นอกจากนี้เสียงพยัญชนะต้นที่เป็นปัญหาดังกล่าว นวลทิพย์ เพิ่มเกสร (2551) กล่าวถึง ปัญหาการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนจีนที่เกิดจากอิทธิพลของภาษาแม่ โดยเฉพาะการออกเสียงพยัญชนะ และสระ ยกตัวอย่าง เช่น คำว่า “บางที” จะอ่านผิดว่า [ปางที] คำว่า “เด็ก” จะอ่านผิดว่า [เด็ก ๆ] คำว่า “หวังว่า” จะอ่านออกเสียงว่า [หวางว่า] คำว่า “ดีใจ” จะอ่านออกเสียงว่า [ดี จาย] คำว่า “ต้องการ” จะอ่านออกเสียงว่า [ต้องกัน] คำว่า “ทานไม่ไหว” จะอ่านออกเสียงว่า [ทันไม่ไหว] แสดงให้เห็นว่า เสียงที่เป็นปัญหาสำหรับชาวจีนคือ /ด/ /ต/ /บ/ /ป/ ปัญหาเกี่ยวกับสระคือ ไม่สามารถจำแนกความสั้นยาวของ เสียงสระได้ เช่น/อะ/ /อา/ จากการทำแบบฝึกหัดให้นักเรียนจีนอ่านออกเสียงพยัญชนะต้น สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ พบว่านักเรียนสามารถฟังออก พูดภาษาไทยได้ แต่ทักษะการอ่านยังอยู่ในลักษณะที่ไม่คล่องเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงสนใจสำรวจสภาพปัญหาการอ่านของ นักเรียนจีนเพื่อทำให้ผู้สอนเข้าใจถึงปัญหาการอ่านของนักเรียนจีนและเตรียมพร้อมสำหรับแนวทางแก้ไข เพื่อให้ผู้สอนปรับปรุงการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสำรวจสภาพปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนสัญชาติจีนที่ลงทะเบียนเรียนภาษาไทยช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ในสถาบันสอนพิเศษแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 86 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนสัญชาติจีนที่ลงทะเบียนเรียนภาษาไทยช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ในสถาบันสอนพิเศษแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน โดยการสุ่มแบบอสุศาสตร์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจสภาพปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีนครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อสำรวจสภาพปัญหาและการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินเป้าหมายในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนจีน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน ประกอบด้วย

1) พยัญชนะ มีข้อความจำนวน 4 ข้อ

2) สระ มีข้อความจำนวน 4 ข้อ

3) วรรณยุกต์ มีข้อความจำนวน 1 ข้อ

4) คำที่ไม่มีมาตราตัวสะกดและคำที่มีมาตราตัวสะกด มีข้อความจำนวน 3 ข้อ

5) คำควบล้ำและ มีข้อความจำนวน 3 ข้อ

6) คำที่มีอักษรนำ มีข้อความจำนวน 2 ข้อ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นอื่นๆ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน

ผู้วิจัยลำดับปัญหา/ความสามารถในการอ่านจากน้อยไปมาก โดยกำหนดเกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนน ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความสามารถ/ไม่สามารถอ่านได้เลย

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความสามารถ/อ่านได้เล็กน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความสามารถ/อ่านได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความสามารถ/อ่านได้ดี

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความสามารถ/อ่านได้ดีมาก

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ใช้การตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยครูที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาและความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามปฏิบัติการ โดยใช้ดัชนี IOC (Item objective congruence) ใช้เกณฑ์พิจารณาค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่าข้อความวัดได้ตามนิยามเชิงปฏิบัติการที่กำหนด (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2558)

2) ตรวจสอบความเที่ยง (reliability) ซึ่งผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มอื่นที่ไม่ใช่ประชากรจำนวน 15 คน เพื่อ หาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยง โดยใช้การวิเคราะห์ความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยผลตรวจสอบมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.72 ถือว่ามีความเที่ยงที่ยอมรับได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้ได้ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเนื่องจากมีปัญหากับอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ของบางนักศึกษาจีนที่ไม่สามารถรองรับโปรแกรมออนไลน์หรือแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือได้ จึงได้เลือกใช้โปรแกรมรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามของประเทศจีน เช่น www.wenjuan.com (เว็บบอร์ด 问卷) เพื่อเก็บข้อมูล จากนั้นนำผลวิจัยที่ได้มา เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรง ซึ่งการใช้เครื่องมือเหล่านี้เป็นการช่วยในการขยายขอบเขตของงานวิจัยและเพิ่ม ประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัยขึ้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ระบุว่า ผู้ตอบสามารถเลือกปฏิเสธในการให้ข้อมูลได้ และการปฏิเสธการตอบแบบสอบถามนั้น จะไม่มีผลต่อการเรียนใดๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจีน เพื่อสรุปผลวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการอ่านภาษาไทย นักวิจัยได้ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อประมวลผลข้อมูลในแต่ละด้านของปัญหาการอ่านที่พบ โดยเริ่มจากการสำรวจปัญหาการอ่านพยัญชนะ การอ่านสระ การอ่านเสียงวรรณยุกต์ การอ่านคำที่มีและไม่มีมาตราตัวสะกด การอ่านคำ ควบคู่ และปัญหาในการอ่านตัวอักษรที่มี อ นำ หรือ ห นำ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและ

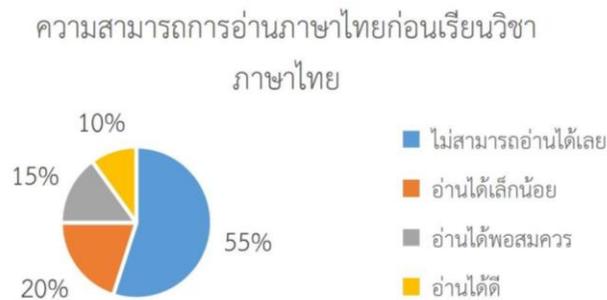
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อให้ทราบถึงระดับของปัญหาในแต่ละด้านว่าอยู่ในระดับใด ว่าเป็นปัญหาน้อย หรือมาก ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยวิธีนี้ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเข้าใจและสรุปผลว่าปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีนมีความหลากหลาย และมีระดับความรุนแรงแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีนสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

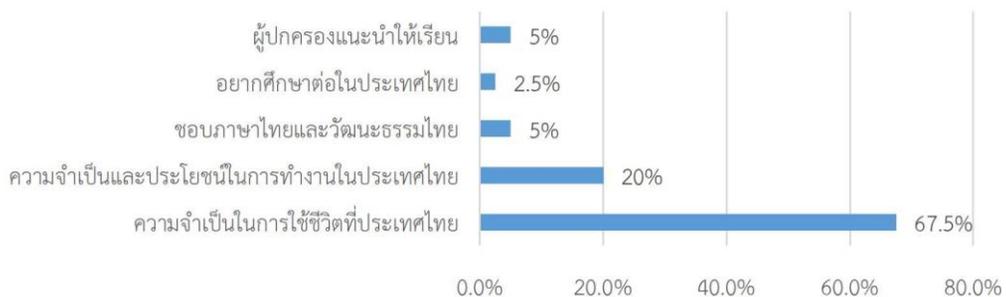
1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบสภาพปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน จำนวนทั้งสิ้น 86 คน ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 40 คน เป็นเพศชาย 24 คน (ร้อยละ 60) เพศหญิงจำนวน 16 คน (ร้อยละ 40)

ภาพที่ 1 ความสามารถในการอ่านภาษาไทยก่อนเรียนวิชาภาษาไทย

จากภาพที่ 1 พบว่า มีนักเรียนจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 55 ไม่เคยเรียนรู้ภาษาไทยมาก่อนและอ่านภาษาไทยไม่ได้เลย ในขณะที่นักเรียนจีนจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20 อ่านได้เล็กน้อย นักเรียนที่อ่านภาษาไทยได้ปานกลาง มีนักเรียน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15 อ่านได้เล็กน้อย และมีเพียงร้อยละ 10 ที่นักเรียนจีนอ่านภาษาไทยได้ดีก่อนมาเรียนวิชาภาษาไทย โดยในกลุ่มนี้มี 4 คน

ภาพที่ 2 เป้าหมายการเรียนภาษาไทยของนักเรียนจีน

จากภาพที่ 2 พบว่า สรุปผลร้อยละเป้าหมายการเรียนภาษาไทยของนักเรียนจีน ร้อยละ 67.5 ของนักเรียนจีนเรียนภาษาไทยเพราะมีความจำเป็นในการใช้ชีวิตที่ประเทศไทย ร้อยละ 20 ของนักเรียนจีนเรียนภาษาไทยเพราะจำเป็นและประโยชน์ในการทำงานในประเทศไทย ร้อยละ 5 ของนักเรียนจีนเรียนภาษาไทยเพราะชอบภาษาไทย

และวัฒนธรรมไทย ร้อยละ 5 ของนักเรียนจีนเรียนภาษาไทยเพราะผู้ปกครองแนะนำให้เรียน และร้อยละ 2.5 ของนักเรียนจีนเรียนภาษาไทยเพราะการศึกษาต่อที่ประเทศไทย

2. ปัญหาที่นักเรียนจีนพบในการอ่านภาษาไทย

ผลการศึกษาปัญหาการอ่านพยัญชนะ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$, S.D. = 1.16) โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการอ่านสระ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$, S.D. = 1.26) ปัญหาการอ่านเสียงวรรณยุกต์ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 1.30) ปัญหาการอ่านคำที่ไม่มีมาตราตัวสะกดและคำที่มีมาตราตัวสะกด ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในปานกลาง ($M = 2.93$, S.D. = 1.33) ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.58$, S.D. = 1.28) ส่วนปัญหาการอ่าน อ นำ และ ห นำ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.64$, S.D. = 1.38) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภาพรวมปัญหาความสามารถการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน

ปัญหา	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ปัญหาการอ่านพยัญชนะ	3.20	1.16	ปานกลาง
2. ปัญหาการอ่านสระ	3.07	1.26	ปานกลาง
3. ปัญหาการอ่านเสียงวรรณยุกต์	3.45	1.30	ปานกลาง
4. ปัญหาการอ่านคำที่ไม่มีมาตราตัวสะกดและคำที่มีมาตราตัวสะกด	2.93	1.33	ปานกลาง
5. ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำ	2.58	1.28	ปานกลาง
6. อ นำ และ ห นำ	2.64	1.38	ปานกลาง

ตารางที่ 2 ประเด็นปัญหาความสามารถการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน

ประเด็นปัญหา	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ปัญหาการอ่านพยัญชนะ			
1.1 การอ่านเสียงพยัญชนะอักษรกลาง (ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ)	3.30	1.11	ปานกลาง
1.2 การอ่านเสียงพยัญชนะอักษรสูง (ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห)	3.23	1.17	ปานกลาง
1.3 การอ่านเสียงพยัญชนะอักษรต่ำคู่ (ค ฅ ฆ ช ซ ฌ ฑ ฒ ท ธ พ ฟ ภ ฮ)	3.15	1.21	ปานกลาง
1.4 การอ่านเสียงพยัญชนะอักษรต่ำเดี่ยว (ง ญ ญ ย ณ ร ว ม ฬ ล)	3.13	1.18	ปานกลาง
2. ปัญหาการอ่านสระ			
2.1 การอ่านสระเกิน (อำ ไอ โไอ เอา ฤ ฤๅ)	3.08	1.37	ปานกลาง
2.2 การอ่านสระเดี่ยวเสียงสั้น (อะ อิ อี ุ อู ะ ะอะ ะโอะ ะเออะ ะเออะ)	3.08	1.25	ปานกลาง
2.3 การอ่านสระเดี่ยวเสียงยาว (อา อี อือ อู เอ แอ โอ ออ เออ)	3.18	1.26	ปานกลาง
2.4 การอ่านสระประสม (เอื้อะ เอื้อย เอื้อะ เอื้อย อัวะ อัว)	2.95	1.20	ปานกลาง

ประเด็นปัญหา	\bar{x}	S.D.	ระดับ
3. ปัญหาการอ่านเสียงวรรณยุกต์			
3.1 การอ่านเสียงวรรณยุกต์ประกอบด้วย 4 รูป คือ เอก โท ตรี จัตวา และ 5 เสียงคือ สามัญ เอก โท ตรี จัตวา	3.45	1.30	ปานกลาง
4. ปัญหาการอ่านคำที่ไม่มีมาตราตัวสะกดและคำที่มีมาตราตัวสะกด			
4.1 คำเป็น มาตรา ก กา (แม่ ก กา)	2.98	1.40	ปานกลาง
4.2 คำเป็น มาตรา (แม่ กง กน กม เกย เกอว)	2.95	1.30	ปานกลาง
4.3 คำตาย มาตรา (แม่ กก กค กบ)	2.88	1.30	ปานกลาง
5. ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำ			
5.1 อักษรควบกล้ำ กร คร พร พร ตร	2.58	1.32	ปานกลาง
5.2 อักษรควบกล้ำ กล คล ปล พล	2.58	1.26	ปานกลาง
5.3 อักษรควบกล้ำ กว คว	2.58	1.30	ปานกลาง
6. อ นำ และ ห นำ			
6.1 อ นำ ย (อยาก อยู่ อย่าง อย่า)	2.68	1.37	ปานกลาง
6.2 ห นำ น ล ว ร ง (เช่น หนา หลวง หวาน หรับ หงาย)	2.60	1.41	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 ประเด็นปัญหาความสามารถการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีน มีผลการศึกษา ดังนี้

1) ปัญหาการอ่านพยัญชนะ อันดับที่ 1 คือ การอ่านเสียงพยัญชนะอักษรต่ำเดี่ยว (ง ญ น ย ณ ร ว ม พ ล) รองลงมาคือการ อ่านเสียงพยัญชนะอักษรต่ำคู่ (ค ต ชม ช ซ ฌ ฌ ท ธ พ ฟ ภ ฮ) การอ่านเสียงพยัญชนะอักษรกลาง (ก จ ฎ ฏ ต ต บ ป อ) และการ อ่านเสียงพยัญชนะอักษรสูง (ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห)

2) ปัญหาการอ่านสระ อันดับที่ 1 คือ การอ่านสระประสม (เอียะ เอีย เอื้อะ เอื้อ อัวะ อัว) รองลงมา คือ การอ่านสระเกิน (อำ ไอ โอ เอา ฤ ฤ) การอ่านสระเดี่ยวเสียงสั้น (อะ อิ อี อุ เอะ แอะ โอะ เอาะ เออะ) และการอ่านสระเดี่ยวเสียงยาว (อา อี อือ อุ เอ แอ โอ ออ เออ)

3) ปัญหาการอ่านเสียงวรรณยุกต์ การอ่านเสียงวรรณยุกต์ประกอบด้วย 4 รูป คือ เอก โท ตรี จัตวา และ 5 เสียง คือ สามัญ เอก โท ตรี จัตวา ค่าเฉลี่ยอยู่ที่สูงสุด

4) ปัญหาการอ่านคำที่ไม่มีมาตราตัวสะกดและคำที่มีมาตราตัวสะกด อันดับที่ 1 คือ คำตาย มาตราแม่ กก กค กบ รองลงมาคือคำเป็น มาตราแม่ กง กน กม เกย เกอว และคำเป็น มาตรา ก กา

5) ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำ อักษรควบกล้ำ กร คร พร พร ตร อักษรควบกล้ำ กล คล ปล พล อักษรควบกล้ำ กว คว ค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับเดียวกัน

6) อ นำ และ ห นำ อันดับที่ 1 คือ อ นำ ย (อยาก อยู่ อย่าง อย่า) รองลงมา ห นำ น ล ว ร ง (เช่น หนา หลวง หวาน หรับ หงาย)

อภิปรายผลการวิจัย

ปัญหาของนักเรียนจีนที่เรียนในสถาบันสอนพิเศษเกี่ยวกับความสามารถการอ่านภาษาไทยนั้น มีปัญหาในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาการอ่านสระ ปัญหาการอ่านเสียงวรรณยุกต์ ปัญหาการอ่านคำที่ไม่มีมาตราตัวสะกดและคำที่มีมาตราตัวสะกด ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำ และปัญหาการอ่าน อ นำ และ ห นำ ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ OU LIUFEN (2561) ซึ่งได้ศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักเรียนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉิมพระเกียรติ พบว่า ปัญหาการใช้ภาษาไทยด้านการอ่านของนักศึกษาชาวจีน คือ ปัญหาด้านการออกเสียงสระผิด การอ่านออกเสียงวรรณยุกต์ผิด การอ่านออกเสียงพยัญชนะต้นผิด และการอ่านออกเสียงพยัญชนะท้ายผิด

สาเหตุของปัญหาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจีนทั้งปัญหาการอ่านสระ ปัญหาการอ่านเสียงวรรณยุกต์ ปัญหาการอ่านคำที่ไม่มีมาตราตัวสะกดและคำที่มีมาตราตัวสะกด ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำ และปัญหาการอ่าน อ นำ และ ห นำ จากผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่เคยเรียนรู้ภาษาไทยมาก่อนและอ่านภาษาไทยไม่ได้เลย น่าจะเกิดจากการเรียนภาษาไทยในช่วงอายุตั้งแต่วัยรุ่นขึ้นไป ส่งผลให้ต้องมีการปรับตัวทั้งการอ่าน ออกเสียงคำที่ไม่คุ้นเคย การออกเสียงที่ไม่มีในคำภาษาจีน รวมถึงหลักการสะกดคำที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ กนิษฐา พุทธเสถียร (2560) ซึ่งศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย: กรณีศึกษานักศึกษาชาวจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่า นักเรียนจีนจะไม่สามารถออกเสียงภาษาไทยเสียงต่ำได้ชัดเจน เนื่องจากในภาษาจีนไม่มีเสียงต่ำ (low tone) และหากออกเสียงผิดโทน จะทำให้ความหมายของภาษาไทยผิดด้วยเช่นกัน

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้สรุปผลว่า นักเรียนจีนที่เรียนภาษาไทยพบปัญหาในการอ่านภาษาไทยที่ระดับปานกลางในหลายด้าน เช่น การอ่าน พยัญชนะ การอ่านสระ การอ่านเสียงวรรณยุกต์ การอ่านคำที่มีและไม่มีมาตราตัวสะกด การอ่านคำควบคู่และปัญหาในการอ่าน ตัวอักษรที่อักษรนำ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการพัฒนาแนวคิดออกแบบการสอน พัฒนาสื่อเรียนภาษาไทย เพื่อการเรียนรู้ ของนักเรียนจีนที่เรียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัยพบว่าในเบื้องต้นนักเรียนจีนมีปัญหาการอ่านสระ ปัญหาการอ่านเสียงวรรณยุกต์ ปัญหาการอ่านคำที่ไม่มีมาตราตัวสะกดและคำที่มีมาตราตัวสะกด ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำ และปัญหาการอ่าน อ นำ และ ห นำ ซึ่งเป็นเพียงการประเมินตนเองผ่านแบบสอบถาม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้ควรมีศึกษาเพื่อพัฒนาแบบทดสอบวินิจฉัยการอ่านทางการสะกดคำ การผันเสียงวรรณยุกต์ สำหรับนักเรียนจีน ในลักษณะที่มุ่ง ศึกษาการเรียงตัว จากคุณลักษณะที่ง่ายไปหาคุณลักษณะที่ยากและ ซับซ้อนยิ่งขึ้นตามลำดับ เพื่อตรวจสอบปัญหา การอ่านออกของ ผู้เรียน ให้ได้แม่นยำและลึกซึ้ง การวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนาสื่อสำหรับการเรียนการสอนและแหล่งความรู้ออนไลน์ภาษาไทย สำหรับนักเรียนจีน สื่อการเรียน การสอนและแหล่งความรู้ออนไลน์ภาษาไทยสำหรับชาวจีนยังมีปริมาณน้อย เมื่อเทียบกับแหล่งความรู้ภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่ใช้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ นอกจากนี้ นักเรียนจีนยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล เพราะชาวจีนส่วนใหญ่ใช้เว็บไซต์ค้นหาข้อมูลและสื่อ สังคมออนไลน์ของประเทศจีนเอง เพราะฉะนั้น

การเผยแพร่ความรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย จำเป็นต้องมีสื่อการเรียนการสอนและแหล่งความรู้ออนไลน์ที่นักเรียนจีนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนจีนที่มีพื้นฐานการเรียนรู้ต่างกัน เช่น ระยะเวลาเรียนภาษาไทย ระดับความรู้ก่อนเรียน หรือภูมิหลังทางภาษา เพื่อระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน และออกแบบแนวทางการเรียนการสอนที่เหมาะสมเฉพาะกลุ่มมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังควรศึกษาผลของการนำสื่อการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ เช่น สื่อเสียง สื่อภาพเคลื่อนไหว หรือแอปพลิเคชันเรียนภาษาไทย ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของสื่อ และต่อยอดในการพัฒนาสื่อที่ตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา พุทธเสถียร. (2560). การพัฒนาแบบฝึกการออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย: กรณีศึกษานักศึกษาชาวจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. *วารสารภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม*, 6(1). 1-12
- นวลทิพย์ เพิ่มเกสร. (2559). ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. *วรรณวิทัศน์*, 8, 146–159.
- ศิริชัย กาญจนวาสิ. (2558). *ทฤษฎีการประเมิน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภาภรณ์ ดิษฐเล็ก. (2554). การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ในแบบเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชาวจีน: กรณีศึกษานักเรียนวิทยาลัยการท่องเที่ยวและการอาชีพ มณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- OU LIUFEN. (2561). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชาวจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2561*, 9 พฤษภาคม 2561 มหาวิทยาลัยรังสิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- Boyd, C. E. (1970). Vascular aquatic plants for mineral nutrient removal from polluted waters. *Economic Botany*, 23(1), 95–103.

การพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์
บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด

กุลธิดา ธรรมวิวัฒน์^{1*} พรปภััสสร ปริญาญกุล¹ ธิติพงษ์ สงวนงาม² ธีรภัทร สุคำภา²
ภุริพัฒน์ วิริยานุชิต² และ ฤทธิชัย ใจเที่ยง²

รับบทความ 28 มิถุนายน 2567 แก้ไขบทความ 4 กุมภาพันธ์ 2568 ตอรับบทความ 11 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและประเมินคุณภาพวิดีโอรายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์โดยผู้เชี่ยวชาญ 2) ประเมินผลการรับรู้ที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ และ 3) ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านสื่อการนำเสนอ แบบประเมินผลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง และแบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกที่ติดตามเพจ Merc Station บน 3 แพลตฟอร์มออนไลน์ของบริษัท โดยได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก จากผู้ที่เคยชมวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ และยินดีตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน ผลการวิจัยได้วิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ความยาว 1-3 นาที จำนวน 4 คลิป 4 เกม ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.59) ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนอโดยผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51) ผลการประเมินด้านการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.51) และผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.50) ดังนั้นสื่อที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยควรนำเสนอบนแพลตฟอร์มออนไลน์ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มการรับรู้แก่ผู้ชมให้มากขึ้น โดยใช้รูปแบบการนำเสนอที่กระชับ สนุกสนานผ่านเกมง่าย ๆ โดยควรผลิตคอนเทนต์ละไม่เกิน 3 นาทีบนแพลตฟอร์มออนไลน์

คำสำคัญ: รายการประเภทเกม; บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด; แพลตฟอร์มออนไลน์; วิดีโอคอนเทนต์

¹รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

²นักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

*ผู้ประสานงานหลัก: kuntida.tha@kmutt.ac.th

The Development of Video Content Game Types on the Online Platforms Mercury Digital Company Limited

Kuntida Thamwipat^{1*} Pornpapatsorn Princhankol¹ Titipong Sanguanngam²
Theeraphat Sukhampha² Phuripat Wiriyanchit² and Rittichai Jaitiang²

Received 28 June 2024.; Revised 4 February 2025; Accepted 11 March 2025

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop and evaluate the quality of video content game types on the online platforms by experts, Mercury Digital Company Limited, 2) to evaluate the perception towards the video content game types on the online platforms, and 3) to evaluate the satisfaction towards the video content game types on the online platforms, Mercury Digital Company Limited. The research tools included the video content game types, the quality assessment form, the perception assessment form, and the satisfaction assessment form. Data were collected by simple random sampling by drawing lots from a sample of 50 people who followed Merc Station on 3 online platforms of the company, who had watched video content game types on online platforms, and who were willing to answer the questionnaires. The result of the development of video content game types on the online platforms was 4 clips, 4 types of games each 1-3 minutes long. The results of the evaluation by experts found that there was a content quality assessment result by experts at a very good level ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.59), the media presentation quality assessment by experts was at a very good level ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.51), the result of the sample's perception was at the highest level ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.51), and the result of the sample's satisfaction was at the highest level ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.50). Therefore, the developed media can be used in practical. It should be presented on various online platforms to increase audience awareness, using concise and engaging formats through simple games. Content should be produced in under 3 minutes on online platforms.

Keywords: Game types; Mercury Digital Company Limited; Online Platform; Video Content

¹ Associate Professor. Dr., Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's University of Technology Thonburi

² Student, Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's University of Technology Thonburi

* Corresponding Author: kuntida.tha@kmutt.ac.th

บทนำ

สถานการณ์โลกปัจจุบันที่การแข่งขันทางเศรษฐกิจเข้มข้นขึ้น และสังคมโลกเชื่อมโยงกันมากขึ้นในสภาพไร้พรมแดน แนวโน้มการพัฒนาทางเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงเทคโนโลยีที่สนับสนุนการทำงานเช่นที่ผ่านมามากต่อไป หากแต่ได้หลอมรวมเข้ากับวิถีการดำเนินชีวิต และปฏิวัติโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กระบวนการผลิต การค้า การบริการ การทำงานของรัฐ และกระบวนการทางสังคมไปจากเดิม นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีเนื้อหาในรูปแบบสื่อดิจิทัลที่หลากหลายเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของคนในประเทศไม่เพียงพอ กล่าวคือยังคงมีปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำทางด้านเนื้อหา ซึ่งเป็นอีกมิติหนึ่งของความเหลื่อมล้ำดิจิทัล โดยเนื้อหาสำคัญที่ยังขาดไป เช่น สื่อการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพ และสื่อที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในระดับท้องถิ่นทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรมที่ต่างกัน ในขณะที่ประชาชนเริ่มมีการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอุปกรณ์พกพา เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่และแท็บเล็ต แต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อความสนุกสนาน บันเทิง โดยไม่ได้นำเทคโนโลยีไปก่อให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร รัฐบาลจึงมีนโยบายส่งเสริมให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนผลิตสื่อดิจิทัลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลก็มีมาตรการพัฒนาแพลตฟอร์มสำหรับรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้ ความสามารถของบุคคล โดยเฉพาะบุคลากรวัยเกษียณ ปรากฏการณ์เช่นนี้ นักวิชาการ และผู้มีจิตอาสา ให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้ร่วมกัน และถ่ายทอดองค์ความรู้ และประสบการณ์จากรุ่นสู่รุ่น จากชุมชนสู่ชุมชน นำไปสู่เศรษฐกิจและสังคมแห่งการแบ่งปัน (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2561) ในยุคปัจจุบันสื่อเป็นช่องทางสำคัญในการสื่อสารที่นำเนื้อหาของผู้ส่งสารส่งไปยังผู้รับสารอย่างตรงตามวัตถุประสงค์ ด้วยการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สื่อในรูปแบบดิจิทัลคอนเทนต์ได้พัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ข้อดีของสื่อดิจิทัลนั้นมีมากมาย ทั้งการสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้สื่อดิจิทัลยังช่วยสร้างผลงานและรายได้ให้แก่ผู้ใช้งาน รวมทั้งเป็นช่องทางในการนำเสนอผลงานส่วนตัว ใช้ในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ บริการลูกค้า และสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า ทั้งนี้หน่วยงานธุรกิจส่วนใหญ่นิยมใช้คลิวิดิโอ สั้นที่ใต้ใจความสำคัญ มีความกระชับ และดึงดูดความสนใจของผู้ชมเป็นหลัก เพราะรูปแบบนี้สามารถเข้าถึงผู้ชมได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ (Imagehubs, 2562)

ในปัจจุบันเมื่อเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเข้ามามีอิทธิพลสำคัญต่ออุตสาหกรรมโทรทัศน์ การเกิดขึ้นของแพลตฟอร์มต่าง ๆ ส่งผลอย่างมากต่อกลุ่มผู้ชมโทรทัศน์ที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ต้องปรับตัวอย่างมากเพื่อตรึงผู้ชมไว้ให้ได้ยาวนานที่สุด นอกจากนี้ ความหลากหลายของช่องทางที่อาศัยเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเป็นตัวขับเคลื่อน ทำให้ผู้ผลิตรายการจำนวนหนึ่งพยายามปรับรูปแบบและเนื้อหาของรายการ เพื่อให้สอดคล้องกับความหลากหลายของสื่อที่เพิ่มมากขึ้น มีการข้ามสื่อระหว่างกันเพื่อเอื้อต่อการเข้าถึงและตอบสนองความคาดหวังของผู้ชมที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ประเภทเนื้อหาที่มีการปรับเปลี่ยนสั้นไหลอยู่ตลอดเวลา ด้วยวิธีการที่ยืดหยุ่นอย่างมากของทั้งผู้ผลิตและสื่อเอง ยิ่งภายหลังเมื่อมีทีวีดิจิทัลเกิดขึ้น สถานีโทรทัศน์เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก บริษัทผู้สร้างสรรค์รายการบันเทิงขนาดใหญ่อย่างบริษัทต่าง ๆ ปรับเปลี่ยนบทบาทของตนจากผู้ผลิตมาเป็นเจ้าของสถานีโทรทัศน์ รายการที่เคยออกอากาศอยู่ทางสถานีโทรทัศน์อื่น ๆ ก็ถูกดึงกลับมาออกอากาศทางสถานีช่องของตน ความบันเทิงที่เคยหล่อเลี้ยงผู้ชมโทรทัศน์มาโดยตลอดจึงเกิดภาวะชะงักงัน ในส่วนของรายการบันเทิงที่ยังคงอยู่ ผู้ผลิตต่างพยายาม

ที่จะสร้างความโดดเด่นและแตกต่าง เพื่อการเป็นที่ยอมรับและนำมาซึ่งผลตอบแทนทางธุรกิจ เนื่องจากรายการบันเทิงประเภทเกมโชว์หรือรายการวาไรตี้สามารถสร้างผลตอบแทนทางธุรกิจได้มาก หากรายการประสบความสำเร็จและเป็นที่ถูกใจของผู้ชม ผู้สนับสนุนรายการพร้อมที่จะให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ ผู้ผลิตรายการจึงจำเป็นต้องทำทุกวิถีทางให้รายการของตนเป็นที่ดึงดูดผู้ชมและแหล่งรายได้ แพลตฟอร์มออนไลน์จึงเป็นช่องทางที่น่าจับตามองสำหรับธุรกิจเอกชนที่สนใจผลิตรายการบันเทิงประเภทเกมโชว์ เนื่องจากสามารถเข้าถึงผู้ชมได้อย่างกว้างขวางและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้ชมในยุคดิจิทัล (เมธา เสรีธนาวงศ์, 2564)

ปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่าแพลตฟอร์มเป็นส่วนสำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มคนต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การให้บริการที่เป็นศูนย์กลางสำหรับลูกค้าและร้านค้า เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละแพลตฟอร์ม โดยความสะดวกสบายที่แพลตฟอร์มเหล่านี้เสนอ เช่น เมื่อต้องการจะเดินทางจากคอนโดไปสนามบิน สามารถใช้แอปพลิเคชันบนมือถือเพื่อเรียกรถได้ทันที ทั้งยังมีขั้นตอนการชำระเงินที่สะดวกและรวดเร็ว เป็นต้น แพลตฟอร์มเหล่านี้มีหลากหลายประเภท เช่น Grab, LINEMAN, Uber ที่เชื่อมคนที่ต้องการบริการเดินทางและผู้ขับรถเข้าด้วยกัน หรือ Multi-Sided Platform เช่นเว็บหางานที่เชื่อมกลุ่มผู้ใช้หลาย ๆ กลุ่มที่มีความต้องการแตกต่างกัน เช่น บริษัทที่ต้องการพนักงานและคนที่มองหางาน นอกจากนี้ยังมี Service Platform ที่ให้บริการต่าง ๆ เช่น บริการรับจ้างขนของ รับซ่อมประปา ไฟฟ้า มี Content Platform ที่ให้บริการเนื้อหาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น YouTube, Netflix และมี Marketplaces Platform เป็นแพลตฟอร์มที่สำคัญและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นที่รวมของผู้ขายและผู้ซื้อที่ต้องการซื้อขายสินค้าออนไลน์ ตัวอย่างเช่น Shopee, Lazada, Amazon, และ AliExpress เป็นต้น ทำให้ร้านค้าและผู้บริโภคสามารถทำธุรกิจซื้อขายออนไลน์ได้อย่างสะดวกสบาย และมีความหลากหลายในการเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ได้หาได้ในร้านท้องถิ่นของตน ที่สำคัญยังมี Social Network Platform ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มสำหรับการสื่อสารและติดต่อสื่อสารสำคัญระหว่างบุคคล ตัวอย่างเช่น Facebook, Twitter, Instagram, LINE, และ Whatsapp ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป ผู้คนสามารถแบ่งปันข้อมูล ภาพถ่าย ความคิดเห็น และเชื่อมต่อกับเพื่อน ๆ และคนรอบตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ มี Cloud Storage Platform เป็นแพลตฟอร์มที่ให้บริการเก็บข้อมูลและสำรองข้อมูลผ่านทางเทคโนโลยีคลาวด์ ที่ผู้ใช้สามารถเลือกใช้ใช้บริการตามความต้องการและขนาดของข้อมูล ตัวอย่างเช่น Google Drive, Dropbox, และ Box เป็นบริการที่ได้รับความนิยมในการจัดเก็บข้อมูลออนไลน์และการทำสำรองข้อมูลขององค์กรและบุคคลทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การเกิดขึ้นและเติบโตของธุรกิจแบบ แพลตฟอร์มออนไลน์เหล่านี้ได้สร้างโอกาสให้กับระบบเศรษฐกิจอย่างมาก (Aukrathorn.A, 2023)

บริษัทเมอควีรี่ ดิจิตอล จำกัด เริ่มตั้งธุรกิจเมื่อปีพุทธศักราช 2561 เพื่อดำเนินธุรกิจรับให้คำปรึกษาด้านการทำธุรกิจและด้านการทำการตลาดออนไลน์ บริษัทเมอควีรี่ ดิจิตอล จำกัด มีบทบาทสำคัญในการร่วมวางแผนกลยุทธ์เพื่อตอบโจทย์ด้านการพัฒนาธุรกิจให้กับกลุ่มลูกค้าเพื่อความเท่าทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันทางบริษัทเป็นผู้เชี่ยวชาญที่พร้อมให้คำปรึกษาด้านการทำการตลาดออนไลน์อย่างครบวงจรให้กับธุรกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจพาณิชย์กรรม ธุรกิจอุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ โดยมุ่งเน้นการใช้นวัตกรรมดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการเติบโตด้านยอดขายอย่างยั่งยืน และมีความสนใจในการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่บริษัทนำเสนอบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ทั้งนี้พบว่าทางบริษัทมีความต้องการให้พัฒนาวิดีโอคอนเทนต์รายการบันเทิงประเภทเกมที่น่าสนใจ ในรูปแบบคลิปวิดีโอสั้น เพื่อสร้างความสนใจและต่อยอดสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อทำการตลาดออนไลน์ต่อไป (ณัฐปริยา นิพนธ์ศักดิ์, 2567) คณะผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรมีการพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์รายการ

ประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ทั้งนี้เพื่อเผยแพร่รายการประเภทเกมที่มีความสร้างสรรค์ภายใต้เงื่อนไขของกฎและกติกาที่กำหนดไว้ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและสร้างความสัมพันธ์อันดี ทั้งยังทำให้กลุ่มเป้าหมายมีการรับรู้รายการประเภทเกมของบริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ของบริษัทด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและประเมินคุณภาพของวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด
2. เพื่อประเมินผลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด เป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่ได้จัดทำขึ้นมีการกำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาผลการรับรู้และความพึงพอใจในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกที่ติดตามเพจเฟซบุ๊ก จำนวน 8 คน อินสตาแกรม จำนวน 104 คน และติ๊กต็อกจำนวน 157 คน รวมจำนวน 269 คน (Merc Station, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ได้แก่ สมาชิกที่ติดตามเพจเฟซบุ๊ก อินสตาแกรม และติ๊กต็อก Merc Station โดยได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก จากสมาชิกที่ติดตามเพจเฟซบุ๊ก อินสตาแกรม และติ๊กต็อกที่เคยชมวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมและยินดีตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน

2. ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความชำนาญเพื่อประเมินคุณภาพการสร้างสื่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ได้จากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านสื่อการนำเสนอเป็นเจ้าหน้าที่ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิอย่างแท้จริง และยินดีที่จะมาเป็นผู้เชี่ยวชาญ และในส่วนผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลเป็นคณาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี (มจร.) ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา คือ เจ้าหน้าที่บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมไม่ต่ำกว่า 5 ปีขึ้นไป เพื่อประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด จำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการนำเสนอ คือ เจ้าหน้าที่บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีความรู้

ความชำนาญเกี่ยวกับการผลิตสื่อ เพื่อประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนอของวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี่ ดิจิตอล จำกัด จำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล คือ คณาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มจร. ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทหรือเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปีขึ้นไป เพื่อประเมินคุณภาพด้านการวัดและประเมินผลของการพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี่ ดิจิตอล จำกัด จำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการหาค่า IOC ได้ค่า 0.75-1.00 อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมก่อนนำไปประเมินคุณภาพ การรับรู้และความพึงพอใจต่อไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 วิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ มีขั้นตอนการพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี่ ดิจิตอล จำกัด ได้ใช้หลักการและแนวคิดของ ADDIE MODEL (People Value, 2567) ในการวิจัย โดยมี 5 ขั้นตอนต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์ (Analysis) คณะผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการขององค์กรและนำมาปรึกษากับสมาชิกและอาจารย์ที่ปรึกษา

2) การออกแบบ (Design) กำหนดรูปแบบและวิธีในการนำเสนอสื่อโดยใช้วิดีโอคอนเทนต์

3) การพัฒนา (Development) นำรูปแบบของวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกม บริษัทเมอคิวรี่ ดิจิตอล จำกัด เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านสื่อการนำเสนอ จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขสื่อให้มีความเหมาะสม ส่วนนี้คือการพัฒนาและประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญในเฟสต้นของการวิจัย

4) การนำไปทดลองใช้ (Implementation) คณะผู้วิจัยนำวิดีโอคอนเทนต์ที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปประเมินผลการรับรู้และประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสื่อที่พัฒนาขึ้น ส่วนนี้เป็นเฟสท้ายของการวิจัย

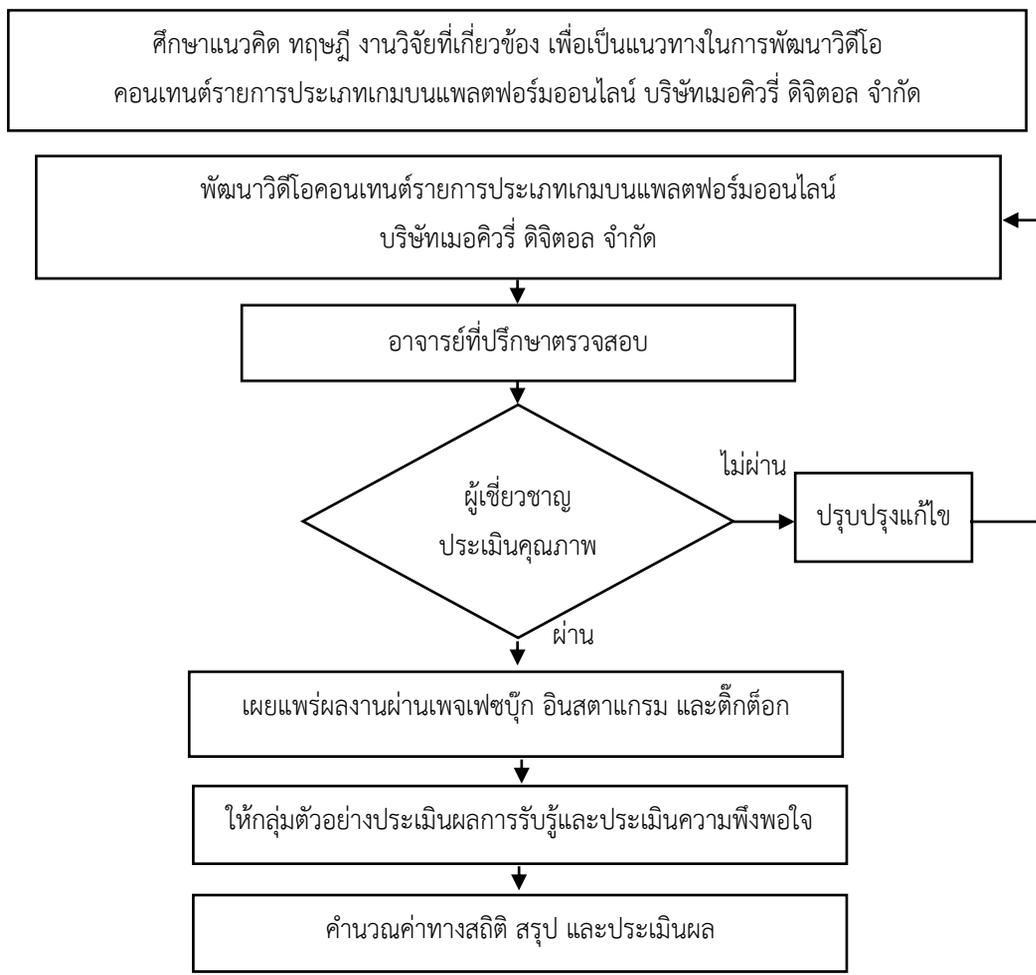
5) การประเมิน (Evaluation) คณะผู้วิจัยนำผลประเมินที่ได้ไปวิเคราะห์ คำนวณทางสถิติและสรุปผลต่อไป

3.2 แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านสื่อการนำเสนอ

3.3 แบบประเมินผลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

3.4 แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

โดยเป็นแบบประเมินค่าแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของ Likert Scale โดยแบ่งเป็นระดับ 5 4 3 2 และ 1

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์ที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ ADDIE MODEL

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านสื่อการนำเสนอ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านละ 3 ท่าน
- 4.2 แบบประเมินผลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ประเมินโดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน
- 4.3 แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ประเมินโดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวัดผลจากแบบประเมิน โดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญศรี พรหมมาพันธุ์, 2018)

4.51 – 5.00	หมายถึง	ดีมาก/มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ดี/มาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒनावิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด

ผลการออกแบบและพัฒนา ได้วิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด จำนวน 4 คลิป ความยาว 3 นาที ประกอบด้วย 1) เกมปิงปองสุ่มโชค 2) เกมคำถามทดสอบความรู้ 3) เกม Davinci และ 4) เกมปิดหูดูปาก

ภาพที่ 2 แสดงตัวอย่างวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด และคิวอาร์โค้ดรับชมสื่อ

2. ผลการประเมินคุณภาพของวิดีโอคอนเทนต์ที่พัฒนาขึ้น

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมินคุณภาพ	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านความถูกต้องของเนื้อหา	4.50	0.67	ดี
2. ด้านการใช้ภาษาและภาพประกอบ	4.58	0.51	ดีมาก
สรุปผลการประเมิน	4.54	0.59	ดีมาก

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.59) ทั้งนี้ พบว่าด้านการใช้ภาษาและภาพประกอบ มีผลประเมินอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.51) รองลงมาคือด้านความถูกต้องของเนื้อหา มีผลประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนอโดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมินคุณภาพ	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านตัวอักษรและการใช้สี	4.67	0.50	ดีมาก
2. ด้านภาพ	4.56	0.53	ดีมาก
3. ด้านเสียง	4.44	0.53	ดี
4. ด้านการนำเสนอ	4.50	0.55	ดี
สรุปผลการประเมิน	4.55	0.51	ดีมาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการนำเสนอ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51) ทั้งนี้พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับแรก คือ ด้านตัวอักษรและการใช้สี มีผลประเมินอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือด้านภาพ มีผลประเมินอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.53) และด้านการนำเสนอ มีผลประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ

3. ผลการประเมินการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์ที่พัฒนาขึ้น

ตารางที่ 3 ผลการประเมินการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

รายการที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	(\bar{X})	S.D.	ระดับการรับรู้
1. ท่านรับรู้ว่าเป็นชื่อ Merc Station	4.64	0.53	มากที่สุด
2. ท่านรับรู้ว่ามีกรรลงคลิปวิดีโอผ่าน 3 แพลตฟอร์มคือช่องทาง เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม และติ๊กต็อก	4.58	0.54	มากที่สุด
3. ท่านรับรู้ว่ามีเกมแรกที่เล่น คือเกมปิงปองซูมโซค	4.48	0.50	มาก
4. ท่านรับรู้ว่ามีเกมปิงปองซูมโซค มีผู้เล่นจำนวน 2 คู่ (4 คน)	4.62	0.57	มากที่สุด
5. ท่านรับรู้ว่ามีเกมที่ 2 คือเกมคำถามทดสอบความรู้	4.66	0.52	มากที่สุด
6. ท่านรับรู้ว่ามีเกมทดสอบความรู้มีเงินรางวัลจำนวน 200 บาท	4.62	0.49	มากที่สุด
7. ท่านรับรู้ว่ามีเกมที่ 3 คือเกม Davinci	4.58	0.50	มากที่สุด
8. ท่านรับรู้ว่ามีเกม Davinci มีภาพให้ทายจำนวน 7 ภาพ	4.58	0.54	มากที่สุด
9. ท่านรับรู้ว่ามีเกมที่ 4 คือเกมปิดหูดูปาก	4.48	0.54	มาก
10. ท่านรับรู้ว่ามีเกมปิดหูดูปาก มีผู้มาผลัดกันใบ้ ผลัดกันทาย	4.62	0.49	มากที่สุด
สรุปผลการประเมิน	4.59	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมคควีร์ ดิจิตอล จำกัด ผลการประเมินเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.51) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รับรู้ว่าเกมที่มี 2 คือเกมคำถามทดสอบความรู้ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.52) อยู่ในระดับการรับรู้มากที่สุด รองลงมา คือ รับรู้ว่าเพจมีชื่อว่า Merc Station ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.53) อยู่ในระดับการรับรู้มากที่สุดและรับรู้ว่าเกมปิงปองสุมโซค มีผู้เล่นจำนวน 2 คู่ (4 คน) ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.57) รับรู้ว่าเกมทดสอบความรู้มีเงินรางวัลจำนวน 200 บาท รับรู้ว่าเกมปิดหูดูปาก มีผู้มาผลัดกันใบ้ ผลัดกันทาย ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์ที่พัฒนาขึ้น

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

รายการที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	(\bar{X})	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา	4.65	0.48	มากที่สุด
1.1 เนื้อหาของวิดีโอคอนเทนต์มีความชัดเจน	4.60	0.49	มากที่สุด
1.2 เนื้อหาของวิดีโอคอนเทนต์มีความน่าสนใจ	4.60	0.49	มากที่สุด
1.3 เนื้อหาของวิดีโอคอนเทนต์มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.72	0.45	มากที่สุด
1.4 เนื้อหาของวิดีโอคอนเทนต์เข้าใจง่าย	4.68	0.47	มากที่สุด
2. ด้านภาพและเสียง	4.59	0.54	มากที่สุด
2.1 ภาพที่ใช้ในวิดีโอคอนเทนต์มีสีสันสวยงาม	4.58	0.50	มากที่สุด
2.2 ภาพสื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.66	0.48	มากที่สุด
2.3 ภาพและเสียงมีความดึงดูดและน่าสนใจ	4.50	0.65	มากที่สุด
2.4 ภาพและเสียงชัดเจน ไม่สะดุด	4.60	0.53	มากที่สุด
3. ด้านการนำเสนอ	4.71	0.47	มากที่สุด
3.1 รูปแบบการนำเสนอมีความกระชับ และเข้าใจง่าย	4.80	0.40	มากที่สุด
3.2 การนำเสนอวิดีโอคอนเทนต์เพื่อการประชาสัมพันธ์บนแพลตฟอร์มออนไลน์มีความเหมาะสมและน่าสนใจ	4.76	0.43	มากที่สุด
3.3 การนำเสนอวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมสามารถส่งเสริมการรับรู้ในองค์กร บริษัทเมคควีร์ ดิจิตอล จำกัด	4.56	0.54	มากที่สุด
สรุปผลการประเมิน	4.64	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ผลการประเมินเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.50) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนำเสนอ ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.48) และด้านภาพและเสียง ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนารายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด อิงตามแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบของ ADDIE MODEL (People Value, 2567) โดยใช้ครบทั้ง 5 ขั้นตอนในการออกแบบและพัฒนาสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์เพื่อการประชาสัมพันธ์หนังสือพระจอมเกล้าธนบุรี (กุลธิดาธรรมวิภังค์ และพรปภัตสร ปริญาชาญกุล, 2565) ผลการวิจัยพบว่า วิดีโอคอนเทนต์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นได้ทำการออกแบบโดยอิงหลักการตามแนวทางของ ADDIE Model โดยมี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวิเคราะห์ 2) การออกแบบ 3) ขั้นการพัฒนา 4) การดำเนินการ 5) ขั้นการประเมินผล ทั้งนี้ เพื่อให้สื่อออกมามีความน่าสนใจ ทันสมัย และสื่อความหมายชัดเจน เช่นเดียวกับวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ที่ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบของ ADDIE Model ทำให้สื่อออกมามีความสมบูรณ์ทั้งในด้านของเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และด้านการนำเสนอที่โดดเด่น

ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด พบว่า มีผลการประเมินคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.59) และผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนอของวิดีโอคอนเทนต์ที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีผลการประเมินคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51) เนื่องจากมีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกม ทำให้สื่อมีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย มีภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา อีกทั้งยังมีการรับข้อมูลจากผู้ที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง ทำให้ข้อมูลมีความถูกต้องครบถ้วน มีเสียงบรรยายมีความชัดเจนไม่สับสน เสียงดนตรีประกอบกับเนื้อหา และระดับเสียงที่ใช้มีความพอดีต่อการรับฟัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์แบบปฏิสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่องการเชื่อมต่อวงจรเครื่องผสมเสียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและสื่อสารมวลชน (ญาณิศ สุวรรณपाल ภัสกร ตั้งชาญตรงกุลเพียงเพ็ญ จิรัชัย และไพฑูริย์ กานต์ธัญลักษณ์, 2566) ที่พัฒนาสื่อวีดิทัศน์ที่ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับเนื้อหาที่อยู่ภายในได้ ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาได้อย่างอิสระ โดยผลประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์แบบปฏิสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้น มีคุณภาพเนื้อหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.49) ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่ออยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.52) ทั้งนี้ผลการวิจัยพบความสอดคล้องกันว่า การสื่อสารเนื้อหาในรูปแบบวิดีโอคอนเทนต์เป็นรูปแบบการนำเสนอที่มีความเหมาะสมต่อกลุ่มตัวอย่างได้ดีมาก

ผลการประเมินการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด พบว่า มีผลการประเมินการรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.51) และผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47) พบว่า มีผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากมีการออกแบบวิดีโอคอนเทนต์ที่มีเสียงบรรยายพร้อมภาพประกอบที่ชัดเจน เรียบง่าย

แต่ดึงดูดความสนใจ สามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างรับรู้และเข้าใจสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการจะสื่อได้ดี มีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ลักษณะการลำดับเนื้อหา มีการแยกหัวข้อได้อย่างชัดเจน โดยเนื้อหาและภาพประกอบมีความเหมาะสม น่าสนใจ มีการใช้กราฟิกที่สวยงาม มีเสียงประกอบและเสียงบรรยายชัดเจนส่งเสริมการรับรู้กลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ พบว่าผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์และผลของการใช้สื่อต่อความรู้ ความมั่นใจและความพึงพอใจเพื่อการเตรียมนักศึกษาพยาบาล ในการฝึกประสบการณ์เด็กและวัยรุ่น (กาญจนา ศิริเจริญวงศ์ มณฑนาวิดี เมธาพัฒนา สุมาลา สว่างจิต และจักรกรฤษ ปิจดี, 2564) เป็นงานวิจัยที่พัฒนาสื่อวีดิทัศน์ช่วยเตรียมความพร้อมนักศึกษาพยาบาลในการฝึกประสบการณ์เด็กและวัยรุ่น สื่อวีดิทัศน์ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ช่วยให้นักศึกษามีความรู้และความมั่นใจในการฝึกปฏิบัติและช่วยแบ่งเบาภาระงานของผู้สอนได้ ผลประเมินคุณภาพสื่อวีดิทัศน์โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.57, SD. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.67, SD. = 0.48) ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ ความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น และความพึงพอใจของนักศึกษาภายหลังการเตรียมของกลุ่มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมด้วยวีดิทัศน์กับกลุ่มที่ได้รับการสอนสาธิต พบว่าความรู้หลังการเตรียมโดยการสอนสาธิตในกลุ่มควบคุมมากกว่ากลุ่มทดลองที่เตรียมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนการเตรียมความพร้อมโดยใช้วีดิทัศน์ (\bar{X} = 12.97, SD. = 3.26) และค่าเฉลี่ยหลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้วีดิทัศน์ (\bar{X} = 16.37, SD. = 2.94) สื่อวีดิทัศน์จึงมีประโยชน์ สามารถสื่อสารไปยังกลุ่มผู้เรียนได้จำนวนมาก โดยสามารถเป็นสื่อหลักหรือสื่อเสริมในการเรียนการสอน เพื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภายใต้บรรยากาศและสถานการณ์ที่กดดัน หากมีอุปกรณ์และเทคโนโลยี เช่น สื่อวีดิทัศน์มาใช้ย่อมทำให้กลุ่มเกิดความรู้ ความเข้าใจจดจำ และเกิดการรับรู้ได้ดียิ่งขึ้น

ในส่วนผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.72) โดยผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านการนำเสนอด้วยรูปแบบดิจิทัลคอนเทนต์บนสื่อสังคมออนไลน์ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การผลิตสารคดีแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานของเล่นกรีก ยूनพันธ์ (ฉันทนา ปาปิตดา เกษม เข้มพุดธเรงศรี ปณณพัทธ์ เจียมจิรานนท์ ดวงพร อินแดง, 2564) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่รับชมสารคดีแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานของเล่น กรีก ยूनพันธ์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ข้อที่มีผลการประเมินสูงที่สุดคือ การออกแบบสื่อมัลติมีเดีย รองลงมาคือ ความชัดเจนของสาร และความชัดเจนของเสียง ทั้งนี้เนื่องมาจากการเลือกใช้สื่อที่มีความเหมาะสมทั้งภาพจริงที่ทำให้ผู้ชมได้เห็นภาพจริงจากสถานที่นั้นอย่างละเอียด เนื้อหาสถานที่ภายในครบถ้วน ภาพ อินโฟกราฟิกที่เข้ามาเสริมช่วยให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่ายขึ้น ประกอบกับส่วนเสียงพากย์และเสียงดนตรีประกอบเชิญชวนให้น่าติดตาม เหล่านี้ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้และควมพึงพอใจได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นสื่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด จึงสามารถนำไปใช้ป็นสื่อประชาสัมพันธ์หน่วยให้กับกลุ่มเป้าหมายบนแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ได้ ทั้งยังเป็นการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับรายการประเภทเกมได้เป็นอย่างดีเนื่องจากการสร้างสรรค์นำเสนอเรื่องราวผ่านวิดีโอคอนเทนต์ที่เป็นกันเอง จะทำให้กลุ่มเป้าหมายรู้สึกมีส่วนร่วมและติดตามเพื่อรอชมวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมได้อย่างสนุกสนานเพลิดเพลินในระยะเวลาอันสั้น ดังนั้นนักประชาสัมพันธ์จึงควรมีทักษะและความรู้ในการผลิตดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อเผยแพร่บนแพลตฟอร์มออนไลน์ที่หลากหลาย มีการโพสต์ข้ามประเภทสื่อเพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายทางการตลาด

ออนไลน์ที่กว้างขวางเพิ่มมากขึ้น และควรพิจารณาการทำคิปลิวิดีโอสั้นในการเล่าเรื่องราวอย่างมีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ จะยิ่งตอบโจทย์การขยายฐานผู้ชมบนโลกออนไลน์ได้เพิ่มมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้วิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ บริษัทเมอคิวรี ดิจิตอล จำกัด ความยาว 3 นาที จำนวน 4 คลิป 4 เกม ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.59) ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการนำเสนออยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51) ผลการประเมินด้านการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.51) และผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47) ดังนั้นสื่อที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ประชาสัมพันธ์องค์กรได้จริง

2 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การเผยแพร่วิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ทำให้หน่วยงานสามารถนำไปเป็นสื่อเผยแพร่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์และแพลตฟอร์มต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น หน่วยงานจึงควรทำรายการประเภทเกมให้พนักงานและผู้ชมมีส่วนร่วมหรือมีปฏิสัมพันธ์กันเพิ่มมากขึ้น หากเป็นไปได้ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแพลตฟอร์มที่กำลังเป็นที่นิยมอยู่ ณ ขณะนั้นเป็นพิเศษ พร้อมมีของรางวัลจากการเล่นเกม เช่น ผ่านแพลตฟอร์มติ๊กต็อก จะสามารถกระตุ้นการมีส่วนร่วม (Engagement) และช่วยขยายฐานลูกค้าบนแพลตฟอร์มออนไลน์เพิ่มมากขึ้น

ในแง่การนำเสนอคอนเทนต์ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการนำเสนอวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมในระดับมากที่สุด โดยรูปแบบควรกระชับ ชัดเจน จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาคอนเทนต์บนแพลตฟอร์มออนไลน์ไม่ควรเกินคอนเทนต์ละ 3 นาที

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาพฤติกรรม การเปิดรับและทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมบนแพลตฟอร์มติ๊กต็อกแบบเน้นการมีส่วนร่วม เช่น การตอบคำถามชิงรางวัล โดยควรพัฒนารายการประเภทเกมแบบใหม่ ๆ เล่นสนุก ในระยะเวลาอันสั้น กระชับ มีกติกาที่ง่าย ๆ แต่ชัดเจน

สถาบันการศึกษาสามารถนำแนวทางการนำเสนอวิดีโอคอนเทนต์รายการประเภทเกมไปใช้ในการทำคอนเทนต์กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเพื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตรต่าง ๆ ได้อย่างน่าสนใจ และมีสไตล์ สนุกสนานอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ศิริเจริญวงศ์, มณฑนาวดี เมธาพัฒนา, สุมาลา สว่างจิต และจักรกฤษ ปิจติ. (2564). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์และผลของการใช้สื่อต่อความรู้ ความมั่นใจและความพึงพอใจเพื่อการเตรียมนักศึกษาพยาบาลในการฝึกประสบการณ์เด็กและวัยรุ่น. *วารสารวิจัยสุขภาพและการพยาบาล*, 37(1), 218–229.

- กุลธิดา ธรรมวิวัฒน์ และพรปภัสสร ปริญญาญกุล. (2565). การพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์เพื่อการประชาสัมพันธ์ศูนย์หนังสือพระจอมเกล้าธนบุรี. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก*, 2(1), 16–29.
- ฉันทนา ปาปัดดา, เกษม เขมขมพูมเรืองศรี และปณณพัทธ์ เจียมจิรานนท์. (2564). การผลิตสารคดีแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานของเล่น กรีก ยूनพันธ์. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก*, 1(3), 10–16.
- ญาณิศา สุวรรณपाल, ภัสกร ตั้งชาวดตรงกุล, เพียงเพ็ญ จิรัชัย และไพฑูรย์ กานต์ธัญลักษณ์. (2566). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์แบบปฏิสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการเชื่อมต่อวงจรเครื่องผสมเสียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและสื่อสารมวลชน. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี*, 3(2), 98–112.
- ณัฐปริยา นิพนธ์ศักดิ์. (2567). *ประวัติ Mercury Digital Marketing*. สืบค้นจาก <https://docs.google.com/document/d/1ck-mUq6ef-PDyuQtkS2MM-e7W1egNg4bbUjsqZxEnY4/edit>
- บุญศรี พรหมมาพันธ์. (2018). *การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. สืบค้นจาก <https://adacstou.wixsite.com/adacstou/single-post/2018/05/16/การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย>
- เมธา เสรีธนาวงศ์. (2562). *การสร้างสรรครายการแข่งขันชิงรางวัล: แนวคิดและเทคนิค*. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นจาก <https://www.commarts.chula.ac.th/upload/2019/10/Game%20Show.pdf>
- เมธา เสรีธนาวงศ์. (2564). วิวัฒนาการของรายการสาระความรู้และรายการบันเทิงทางโทรทัศน์ไทย. *วารสารนิเทศศาสตร์*, 39(2), 1–18.
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2561). *นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561–2580)*. สืบค้นจาก <https://onde.go.th/assets/portals/1/files/620425-Government%20Gazette.PDF>
- Aukrathorn, A. (2023). *แพลตฟอร์มคืออะไร*. สืบค้นจาก <https://brandinside.asia/what-is-a-platofrom/Imagehubs>. (2562). *สื่อคืออะไร*. สืบค้นจาก <https://imageshubs.com/media/>
- Merc station. (2567). *จำนวนผู้ติดตามเพจ Merc station (Facebook)*. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/MercuryDigitalTH>
- Merc station. (2567). *จำนวนผู้ติดตามเพจ Merc station (Instagram)*. สืบค้นจาก <https://www.instagram.com/merc.station?igsh=em1hc2tlazZuZHA=>
- Merc station. (2567). *จำนวนผู้ติดตามเพจ Merc station (TikTok)*. สืบค้นจาก <https://www.tiktok.com/@mercurydigitalth>
- People Value. (2567). *ADDIE MODEL คืออะไร*. สืบค้นจาก <https://www.peoplevalue.co.th/content/9119/addie-model-คืออะไร>

การวิเคราะห์หาอัตถภาคและการใช้กาลที่ปรากฏในบทคัดย่อของบทความวิจัย ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารเกี่ยวกับคลังข้อมูลภาษาในฐานข้อมูล ไซแอนซ์ ไดเร็ค (ScienceDirect)

ศิริวิมล นกทรัพย์ และ วราภรณ์ สীবวงศ์สุวรรณ*

รับบทความ 9 กันยายน 2567 แก้ไขบทความ 2 พฤษภาคม 2568 ตอรับบทความ 15 พฤษภาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาอัตถภาคและการใช้กาลที่ปรากฏในบทคัดย่อของบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารเกี่ยวกับคลังข้อมูลภาษาในฐานข้อมูลไซแอนซ์ ไดเร็ค (ScienceDirect) จำนวน 18 บทคัดย่อ ที่ตีพิมพ์ในช่วงเดือนเมษายน, สิงหาคม และ ธันวาคม ปีพุทธศักราช 2566 โดยเผยแพร่ในปีที่ 2 ฉบับที่ 1 จำนวน 3 บทคัดย่อ, ฉบับที่ 2 จำนวน 3 บทคัดย่อ และฉบับที่ 3 จำนวน 12 บทคัดย่อ ซึ่งเป็นจำนวนบทความวิจัยที่เผยแพร่ตามจริงทั้งหมด 18 บทความ เพื่อวิเคราะห์หาผลลัพธ์ด้านอัตถภาคด้วยการประยุกต์ใช้ทฤษฎี แนวคิด และผลลัพธ์จากการวิจัยของ Hyland (2000), Swales และ Feak (2004) และ Kanoksilapatham (2005) โดยมีการใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ จากนั้นจะให้นำเสนอผลลัพธ์รูปแบบการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ จากการวิเคราะห์บทคัดย่อของบทความวิจัย จำนวน 18 บทความ พบการปรากฏของบทนำ 16 ครั้ง (ร้อยละ 21.62) วัตถุประสงค์ของการวิจัย 18 ครั้ง (ร้อยละ 23.68) วิธีดำเนินการวิจัย 18 ครั้ง (ร้อยละ 23.68) ผลการวิจัย 15 ครั้ง (ร้อยละ 19.74) และการอภิปรายผล 9 ครั้ง (ร้อยละ 11.84) ส่วนประเด็นกาลพบการใช้ปัจจุบันกาลธรรมดา 191 ครั้ง (ร้อยละ 60.82) การใช้ปัจจุบันกาลกำลังกระทำ 12 ครั้ง (ร้อยละ 3.82) การใช้ปัจจุบันกาลสมบูรณ์ 21 ครั้ง (ร้อยละ 6.69) การใช้อดีตกาลธรรมดา 80 ครั้ง (ร้อยละ 25.48) การใช้อดีตกาลกำลังกระทำ 2 ครั้ง (ร้อยละ 0.64) การใช้อดีตกาลสมบูรณ์ 2 ครั้ง (ร้อยละ 0.64) และการใช้อานาคตกาลธรรมดา 6 ครั้ง (ร้อยละ 1.91) จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปแนวทางได้ 2 แนวทางคือ 1) ปรับปรุงการจัดเรียงอัตถภาคในบทคัดย่อให้ชัดเจนและสมดุล โดยเฉพาะส่วนผลการวิจัยที่ควรวางในลำดับที่ชัดเจน 2) ศึกษาเพิ่มเติมเรื่องการใช้กาลให้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ เพื่อให้การสื่อสารชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น

คำสำคัญ: อัตถภาควิเคราะห์, บทคัดย่อ, บทความวิจัย, กาล

An Analysis of Moves and Tenses in Abstracts of Research Articles Published in the Applied Corpus Linguistics Journal in ScienceDirect

Siriwimon Noksub and Waraporn Suebwongsuwan*

Received 9 September 2024.; Revised 2 May 2025; Accepted 15 May 2025

Abstract

This research article aims to analyze the rhetorical moves and tense usage in research article abstracts published in journals related to language corpora available in the ScienceDirect database. The study examined 18 abstracts published in the year 2023 (B.E. 2566), specifically in April, August, and December. These abstracts appeared in Volume 2 of the journal: 3 abstracts in Issue 1, 3 abstracts in Issue 2, and 12 abstracts in Issue 3—representing the complete set of research articles published in that year. The analysis of rhetorical moves was guided by the theories, concepts, and findings of Hyland (2000), Swales and Feak (2004), and Kanoksilapatham (2005). A qualitative research approach was employed, using content analysis as the primary method. The results were presented through frequency distributions and percentages. The analysis revealed the following occurrences of rhetorical moves: 16 instances of Introduction (21.62%), 18 instances of Purpose (23.68%), 18 instances of Method (23.68%), 15 instances of Results (19.74%), and 9 instances of Discussion (11.84%). Regarding tense usage, the following frequencies were found: simple present tense (191 instances, 60.82%), present continuous tense (12 instances, 3.82%), present perfect tense (21 instances, 6.69%), simple past tense (80 instances, 25.48%), past continuous tense (2 instances, 0.64%), past perfect tense (2 instances, 0.64%), and simple future tense (6 instances, 1.91%). This study suggests two key recommendations: 1) improving the clarity and balance of moves in abstracts, particularly in organizing research results in a clear order; and 2) further studying the appropriate use of tenses to match the content and purpose of the research, ensuring clearer and more understandable communication.

Keywords: Move Analysis; Abstract; Research Article; Tense

Lecturer of English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

*Corresponding Author : swraporn@aru.ac.th

บทนำ

การตีพิมพ์ผลการวิจัยเป็นการนำเสนอข้อมูล ความรู้ หรือแนวคิดให้เป็นที่ประจักษ์ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาต่อหรือต้องการแนวทางบางอย่าง (สมคิด ดีจริง, 2562) จากคำนิยามดังกล่าวนี้ส่งผลให้การเขียนผลงานเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารที่ได้รับการยอมรับในวงการวิชาการมีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนนักวิชาการ นักวิจัย ตลอดจนผู้สนใจ เข้าถึงผลงานที่มีประสิทธิภาพได้สะดวกมากยิ่งขึ้น (Elsevier, 2022) จากเหตุผลข้างต้นรูปแบบการเขียนจึงมีความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์หาข้อถกเถียงและกาลที่ปรากฏในบทความย่อ ซึ่งข้อถกเถียงเป็นส่วนประกอบหลักของบทความย่อที่ช่วยให้ผู้เขียนทราบแนวทางในการเขียนมากขึ้น และช่วยให้งานเขียนนั้น ๆ เป็นไปในทิศทางเดียวกันในระดับสากล (Swales และ Feak, 2004 ; Lores, 2004) และเมื่อทราบถึงความสำคัญของข้อถกเถียง รูปแบบการเรียงลำดับของข้อถกเถียง (Moves) และอนุวัจน์ (Steps) จึงจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เขียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รูปแบบการเรียงลำดับของข้อถกเถียงและอนุวัจน์

CARs Model (Swales, 2004)	
Move 1	Establishing a territory Topic: generalization of increasing specificity
Move 2	Establishing a niche
Step 1A	Indicating a gap
Step 1B	Adding to what is known
Step 2	Presenting positive justification
Move 3	Presenting the present work
Step 1	Announcing present research descriptively and/or purposively
Step 2	Presenting research questions or hypotheses
Step 3	Definitional clarifications
Step 4	Summarizing methods
Step 5	Announcing principal outcomes
Step 6	Stating the value of the present research
Step 7	Outlining the structure of the paper

ที่มา: Swales, 2004

มีการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์หาข้อถกเถียงจำนวนมากในปัจจุบัน ยกตัวอย่างเช่น ทรงศรี สรณสถาพร และชัชชนันท์ ยาทิพย์ (2561) วิเคราะห์ข้อถกเถียงในบทความย่อผลการวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสาร Nature พบว่าผลของการวิจัยปรากฏมากที่สุดเนื่องจากพบในทุกบทความย่อ รองลงมาคือบทนำหรือภูมิหลังของการวิจัย และการอภิปรายผลของการวิจัย ถัดมา คือ วิธีการวิจัย และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามลำดับจากมากไปหาน้อย และอีกตัวอย่างการวิจัยถัดมา คือ สพลเชษฐ์ ประชุมชัย (2563) วิเคราะห์ข้อถกเถียงของวารสารวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ โดยพบเรียงลำดับ

อัตถภาคไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเรียงจากบทนำหรือภูมิหลังของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย และผลของการวิจัย โดยพบว่าการอภิปรายผลนั้นปรากฏในบางบทความเท่านั้น เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการเขียนงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อตีพิมพ์เป็นภาษาไทยนั้นอาจจะไม่เพียงพอ เนื่องจากการเขียนเป็นภาษาอังกฤษช่วยให้ผลงานได้รับการเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมายในวงกว้างมากขึ้น โดยการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์การใช้กาล ซึ่งถือเป็นการแสดงเวลาของเหตุการณ์และการกระทำที่ทำให้ผู้เขียนเกิดความลังเลในการเลือกใช้เพราะภาษาไทยการเลือกใช้คำกริยานั้นไม่ต้องเปลี่ยนรูปให้สอดคล้องกับกาลเหมือนภาษาอังกฤษ ดังนั้นการเลือกใช้คำกริยาโดยไม่คำนึงถึงกาลหรือมีการใช้บกพร่องทำให้การสื่อความหมายผิดพลาด ตัวอย่างเช่น ผู้วิจัยมองเห็นประโยคที่ว่า “ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การใช้วากยมีค่าสูงสุดในงานเขียนชิ้นนี้” ควรเป็นการใช้กาลปัจจุบันสมบูรณ์ เพื่อสื่อว่าสิ่งดังกล่าวนี้สำเร็จแล้วและยังคงส่งผลให้ทราบกัน แต่ความจริงนั้นการใช้กาลสำหรับประโยคนั้นควรเป็นการใช้กาลอดีตแบบธรรมดา เพื่อสื่อว่าการกระทำดังกล่าวนี้จบสิ้นลงแล้ว (Wordvice, 2022) จากความลังเลดังกล่าวนี้จุดประกายให้เกิดแรงบันดาลใจศึกษาการใช้กาลเพื่อทราบว่าการเขียนบทความในวารสารมีรูปแบบการใช้กาลอย่างไรบ้าง ตลอดจนทราบว่าส่วนประกอบของการเขียนบทความนั้นมีแนวโน้มอย่างไรในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์หาอัตถภาคและการใช้กาลที่ปรากฏในบทความของบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารเกี่ยวกับคลังข้อมูลภาษาในฐานข้อมูลไซแอนซ์ ไตเร็ค (ScienceDirect)

กรอบแนวคิด

ประยุกต์ทฤษฎี แนวคิด และผลลัพธ์จากการวิจัยของ Hyland (2000), Swales และ Feak (2004) และ Kanoksilapatham (2005) เพื่อเป็นหลักในการวิเคราะห์หาอัตถภาคที่ปรากฏในบทความ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 โครงสร้างและส่วนประกอบของบทความ

โครงสร้างและส่วนประกอบของบทความ		
Hyland (2000)	Swales และ Feak (2004)	Kanoksilapatham (2005)
บทนำ	บทนำ	บทนำ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	วัตถุประสงค์ของการวิจัย
วิธีดำเนินการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย
ผลการวิจัย	ผลการวิจัย	ผลการวิจัย
สรุป	อภิปราย	อภิปราย

ส่วนหลักภาษาเกี่ยวกับกาลนั้นผู้วิจัยสร้างรหัสเป็นตัวย่อเพื่อสะดวกต่อการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 รหัสสำหรับวิเคราะห์กาล

รหัสสำหรับวิเคราะห์กาล		
กาล (Tense)	รหัส (Code)	ความหมาย (Definition)
Present Simple	PRS	ปัจจุบันกาลธรรมดา
Present Continuous	PRC	ปัจจุบันกาลกำลังกระทำ
Present Perfect	PRP	ปัจจุบันกาลสมบูรณ์
Present Perfect Continuous	PPC	ปัจจุบันกาลสมบูรณ์กำลังกระทำ
Past Simple	PS	อดีตกาลธรรมดา
Past Continuous	PC	อดีตกาลกำลังกระทำ
Past Perfect	PP	อดีตกาลสมบูรณ์
Past Perfect Continuous	PPC	อดีตกาลสมบูรณ์กำลังกระทำ
Future Simple	FS	อนาคตกาลธรรมดา
Future Continuous	FC	อนาคตกาลกำลังกระทำ
Future Perfect	FP	อนาคตกาลสมบูรณ์
Future Perfect Continuous	FPC	อนาคตกาลสมบูรณ์กำลังกระทำ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

บทความในบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารเกี่ยวกับคลังข้อมูลภาษาในฐานข้อมูลไซแอนซ์ ไดเร็กต์ (ScienceDirect) ประจำเดือนเมษายน, สิงหาคม และ ธันวาคม พุทธศักราช 2566 โดยเผยแพร่ในปีที่ 2 ฉบับที่ 1 จำนวน 3 บทความ, ฉบับที่ 2 จำนวน 3 บทความ และฉบับที่ 3 จำนวน 12 บทความ ซึ่งเป็นจำนวนบทความวิจัยที่เผยแพร่ตามจริงทั้งหมด 18 บทความ

2. ระยะเวลาในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ตลอดปี 2566 ตามช่วงระยะเวลาการตีพิมพ์บทความของวารสาร

3. เนื้อหาสำหรับการวิเคราะห์

การวิเคราะห์หาอัตถภาคและการใช้กาลในบทความของบทความวิจัย

4. รูปแบบการวิจัย

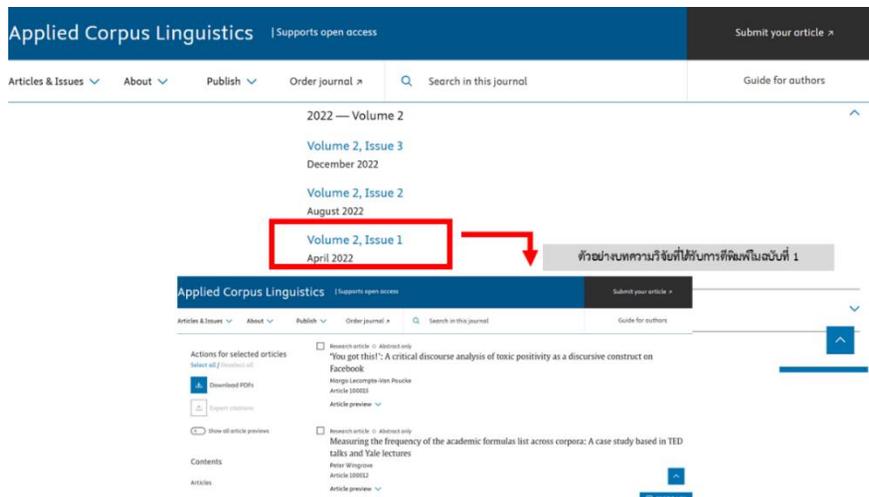
การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method Research) โดยเป็นการวิเคราะห์จากเอกสาร ซึ่งก็คือ บทความของบทความวิจัยทั้งหมดที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารเกี่ยวกับคลังข้อมูลภาษา (Journal of Applied Corpus Linguistics) ในฐานข้อมูลไซแอนซ์ ไดเร็กต์ (ScienceDirect) ปีที่ 2 ฉบับที่ 1, 2 และ 3 ประจำเดือนเมษายน, สิงหาคม และ ธันวาคม พุทธศักราช 2566 จำนวน 18 บทความ โดยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

5. การรวบรวมข้อมูล

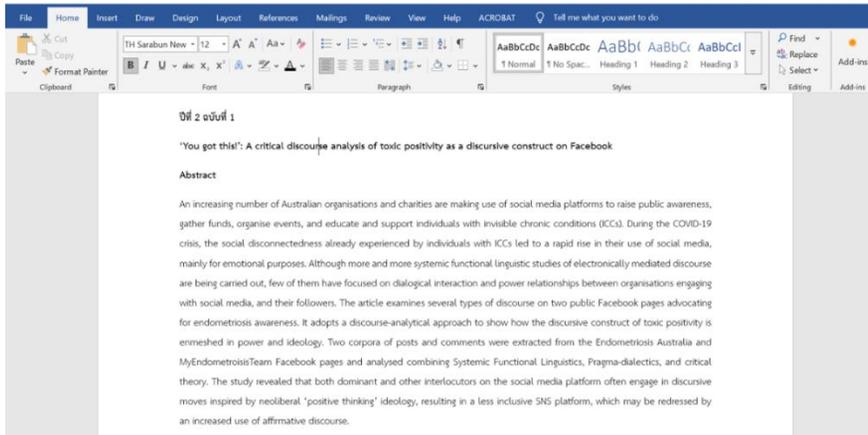
รวบรวมบทความจากวารสารเกี่ยวกับคลังข้อมูลภาษาโดยเข้าถึงหน้าเว็บเพจของวารสาร ดังภาพที่ 1 จากนั้นเข้าถึงบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในปีที่ 2 ฉบับที่ 1, 2 และ 3 เพื่อรวบรวมบทความทั้งหมด ดังภาพที่ 2 เพื่อคัดลอกและบันทึกเนื้อหาของบทความลงในไฟล์เอกสาร (Microsoft Word) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การเข้าถึงหน้าเว็บเพจของวารสารเกี่ยวกับคลังข้อมูลภาษา

ภาพที่ 2 การเข้าถึงบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในปีที่ 2 ฉบับที่ 1, 2 และ 3

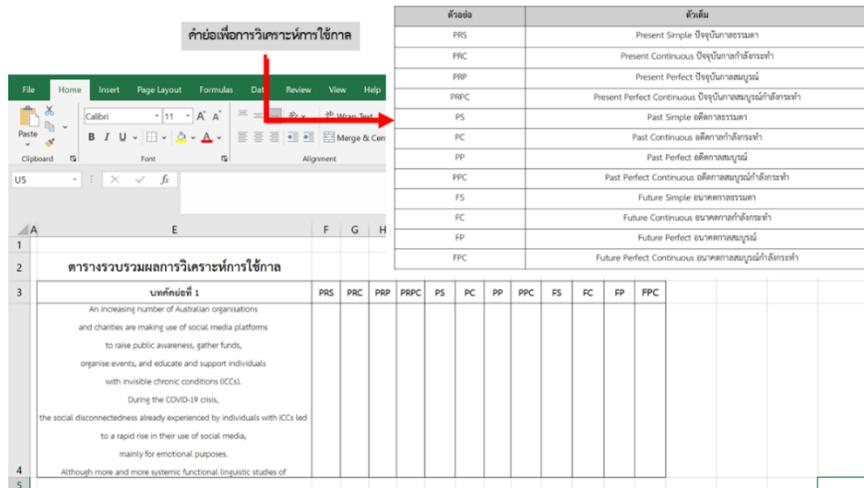
ภาพที่ 3 การคัดลอกและบันทึกเนื้อหาของบทคัดย่อลงในไฟล์เอกสาร (Microsoft Word)

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์บทคัดย่อที่รวบรวมตามภาพที่ 3 ข้างต้น ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ทีละประเด็น คือ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์หาอัตถภาคที่ปรากฏในบทคัดย่อ และ ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์การใช้กาลที่ปรากฏในบทคัดย่อซึ่งในส่วนของกาวิเคราะห์กาลนั้นผู้วิจัยได้แสดงตัวอย่างเพื่อให้ตารางมีความกระชับมากขึ้น จากนั้นผู้วิจัยทบทวนผลการวิเคราะห์อีกครั้งก่อนแจกแจงผลลัพธ์ที่ได้ลงในตารางตามภาพที่ 4 และ ภาพที่ 5 เมื่อทบทวนโดยละเอียด ปรับแก้ข้อบกพร่องที่วิเคราะห์ได้ ตลอดจนยืนยันกับผลการวิเคราะห์แล้วนั้นจึงนำผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ทั้งหมดมาแสดงให้อยู่ในรูปแบบการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ต่อไป

	บทคัดย่อที่ 1	บทนำ	จุดประสงค์ของการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลการวิจัย	การอภิปรายผล	กาล	หมายเหตุ
1								
2	ตารางรวบรวมผลการวิเคราะห์							
3	An increasing number of Australian organisations and charities are making use of social media platforms to raise public awareness, gather funds, organise events, and educate and support individuals with invisible chronic conditions (ICCs). During the COVID-19 crisis, the social disconnectedness already experienced by individuals with ICCs led to a rapid rise in their use of social media, mainly for emotional purposes. Although more and more systemic functional linguistic studies of							
4								
5								

ภาพที่ 4 ตารางแสดงผลลัพธ์การปรากฏของอัตถภาคในบทคัดย่อ

ภาพที่ 5 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์การใช้กาลในบทความ และการแสดงคำย่อเกี่ยวกับคำเติมเพื่อการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากการพิจารณา 18 บทความ มีการปรากฏของวัตถุประสงค์การวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัยมากที่สุด เนื่องจากพบในทุกบทความ รองลงมาพบการปรากฏของบทนำหรือภูมิหลังของการวิจัย ถัดมาพบการปรากฏของผลการวิจัย และพบการปรากฏของการอภิปรายผลน้อยที่สุด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลลัพธ์การปรากฏอรรถภาคในบทความ (Moves) จากความถี่มากไปหาน้อย

โครงสร้างและส่วนประกอบในบทความ		
Hyland (2000), Swales และ Feak (2004) และ Kanoksilapatham (2005)	ความถี่	ร้อยละ
Objective (วัตถุประสงค์ของการวิจัย)	18	23.68
Research Methodology (วิธีดำเนินการวิจัย)	18	23.68
Introduction (บทนำ)	16	21.05
Result (ผลการวิจัย)	15	19.74
Discussion (อภิปราย)	9	11.84
รวม (Total)	76	100

ตารางที่ 4 แสดงผลลัพธ์การวิเคราะห์โครงสร้างและส่วนประกอบในบทความ (Moves) โดยอิงจากการวิจัยของ Hyland (2000), Swales และ Feak (2004) และ Kanoksilapatham (2005) ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ส่วนหลัก ได้แก่ บทนำ (Introduction) มีความถี่ 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.62, วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective) และวิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) มีความถี่เท่ากันคือ 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.68, ผลการวิจัย (Result) มีความถี่ 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.74 และการอภิปราย (Discussion) มีความถี่ 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.84 เมื่อรวมทุกส่วนแล้วมีความถี่ทั้งหมด 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100

ส่วนผลการวิเคราะห์กาลเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าการใช้ปัจจุบันกาลธรรมดานั้นปรากฏมากที่สุด เนื่องจากมีการกล่าวถึงข้อเท็จจริงที่ปรากฏในภูมิหลังการวิจัยหรือบทนำ และการอภิปรายผล รองลงมาพบการใช้อดีตกาลธรรมดาปรากฏในวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลการวิจัย และบทนำ ถัดมาพบการใช้ปัจจุบันกาลสมบูรณ์ปรากฏในภูมิหลังการวิจัยหรือบทนำ และการอภิปรายผล พบการปรากฏของปัจจุบันกาลกำลังกระทำในภูมิหลังการวิจัยหรือบทนำ ส่วนอนาคตกาลธรรมดาปรากฏในส่วนของการอภิปรายผล และน้อยที่สุดพบการปรากฏของอดีตกาลกำลังกระทำและอดีตกาลสมบูรณ์ในส่วนของผลการวิจัย ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลลัพธ์การวิเคราะห์กาลในบทคัดย่อ (Tenses) จากความถี่มากไปหาน้อย

กาล (Tenses)	ความถี่	ร้อยละ
Present Simple (ปัจจุบันกาลธรรมดา)	191	60.82
Past Simple (อดีตกาลธรรมดา)	80	25.48
Present Perfect (ปัจจุบันกาลสมบูรณ์)	21	6.69
Present Continuous (ปัจจุบันกาลกำลังกระทำ)	12	3.82
Future Simple (อนาคตกาลธรรมดา)	6	1.91
Past Continuous (อดีตกาลกำลังกระทำ)	2	0.64
Past Perfect (อดีตกาลสมบูรณ์)	2	0.64
รวม (Total)	314	100

ตารางที่ 5 แสดงผลลัพธ์การวิเคราะห์การใช้กาล (Tenses) ในบทคัดย่อ โดยจากข้อมูลพบว่ากาลที่ถูกใช้มากที่สุด คือ Present Simple (ปัจจุบันกาลธรรมดา) มีความถี่ 191 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.82 รองลงมา คือ Past Simple (อดีตกาลธรรมดา) ใช้ 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.48 ตามด้วย Present Perfect (ปัจจุบันกาลสมบูรณ์) มีการใช้ 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.69 ส่วน Present Continuous (ปัจจุบันกาลกำลังกระทำ) ถูกใช้ 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.82 กาลอื่น ๆ เช่น Past Continuous และ Past Perfect มีการใช้เพียงเล็กน้อยคือ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.64 ต่อกาล ส่วน Future Simple (อนาคตกาลธรรมดา) ถูกใช้ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.91 ทั้งนี้กาลที่ไม่ได้ถูกใช้งานในบทคัดย่อ ได้แก่ Present Perfect Continuous, Past Perfect Continuous, Future Continuous, Future Perfect และ Future Perfect Continuous

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าการจัดเรียงอรรถภาค (Moves) ในบทคัดย่อของการวิจัยนี้มีความคล้ายคลึงและแตกต่างจากการวิจัยของทรงศรี สรณสถาวร และชัชชนันท์ ยาทิพย์ (2561) โดยในการวิจัยของพวกเขาผลการวิจัยปรากฏมากที่สุดในขณะที่การวิจัยชิ้นนี้ผลการวิจัยอยู่ในอันดับที่ 3 การจัดเรียงที่แตกต่างนี้เกิดจากการที่วัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีการวิจัยในการวิจัยชิ้นนี้ปรากฏในความถี่ที่เท่ากันและมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากงานก่อนหน้า ส่วนบทนำหรือภูมิหลังของการวิจัยยังคงอยู่ในอันดับที่ 2 เช่นเดียวกับงานของทรงศรีและชัชชนันท์ นอกจากนี้ การอภิปรายผลปรากฏน้อยที่สุดในการวิจัยนี้ แต่ในงานของทรงศรีและชัชชนันท์ การอภิปรายผลอยู่ในอันดับที่ 3 สอดคล้องกับการวิจัยของสพลเชษฐ์ ประชุมชัย (2563) ที่บทนำหรือภูมิหลังของการวิจัยอยู่ในอันดับแรก แต่ในการวิจัยชิ้นนี้กลับปรากฏ

เป็นอันดับที่ 2 ส่วนวัตถุประสงค์และวิธีการวิจัยในการวิจัยของสพลเชษฐ์มีการเรียงตัวตามลำดับเช่นกัน แต่ในการวิจัยนี้ทั้งสองส่วนปรากฏความถี่เท่ากัน การปรากฏผลการวิจัยและการอภิปรายผลในทั้งสองการวิจัยยังคงสอดคล้องกัน

นอกจากนี้การใช้อัตถภาคมีความสอดคล้องในภาพรวมกับการวิจัยของ Hyland (2000), Swales and Feak (2004) และ Kanoksilapatham (2005) ในแง่มุมการปรากฏของบทนำซึ่งครอบคลุมทั้งการเกริ่นถึงปัญหา การวิจัยก่อนหน้า ภูมิหลังที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ตลอดจนคำถามที่เกิดขึ้นและส่งผลต่อการทำการวิจัย ส่วนการปรากฏวัตถุประสงค์หรือวิธีการวิจัยก็เช่นกันที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ปรากฏในการวิจัยครั้งนี้และเป็นไปตามรูปแบบของนักทฤษฎีและนักวิจัยทั้งสามท่านข้างต้น อย่างไรก็ตามในส่วนของผลลัพธ์และการอภิปรายผลของการวิจัยครั้งนี้มันมีความสอดคล้องกับ Kanoksilapatham (2005) ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเขียนบทคัดย่อ นั้นได้พัฒนาให้ปรากฏส่วนประกอบได้ละเอียดมากขึ้น

ในประเด็นการใช้กาล (Tenses) ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นความสอดคล้องระหว่างการวิจัยชิ้นนี้และการวิจัยของ Irmawan (2017) ซึ่งพบว่ามีการใช้ปัจจุบันกาลธรรมดามากที่สุด รองลงมา คือ อดีตกาลธรรมดา ส่วนการใช้ปัจจุบันกาลสมบูรณ์และปัจจุบันกาลกำลังกระทำปรากฏบ้างแต่ไม่บ่อยนัก เช่นเดียวกับอดีตกาลกำลังกระทำและอดีตกาลสมบูรณ์ที่มีจำนวนการปรากฏเท่ากัน ในขณะที่การใช้อดีตกาลกำลังกระทำและอดีตกาลสมบูรณ์ปรากฏเพิ่มเติมในการวิจัยนี้ ในส่วนของอนาคตกาลพบว่าเป็นกาลที่ปรากฏน้อยที่สุดทั้งในการวิจัยชิ้นนี้และงานของ Irmawan (2017) โดยรวมแล้ว แม้จะมีการใช้กาลที่หลากหลายในการวิจัยชิ้นนี้ แต่อนาคตกาลยังคงมีการปรากฏน้อยมากในบทคัดย่อ และเมื่อพิจารณาความสอดคล้องในภาพรวมกับการวิจัยของ Hyland (2000), Swales and Feak (2004) และ Kanoksilapatham (2005) พบว่าการใช้ปัจจุบันกาลธรรมดาและอดีตกาลธรรมดานั้นปรากฏความถี่สูงมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนักทฤษฎีและนักวิจัยทั้งสามท่านข้างต้น ตลอดจนการใช้อนาคตกาลธรรมดาที่พบการปรากฏในการวิจัยครั้งนี้ แม้มีการปรากฏเพียงจำนวนน้อยแต่ปฏิเสธไม่ได้ว่ามีความสอดคล้องกับ Swales and Feak (2004) ที่มีรูปแบบการเขียนที่แสดงแนวโน้ม การวางแผน หรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับการวิจัยในอนาคต หรือสิ่งที่จะเป็นประเด็นให้ได้อภิปรายในอนาคต ส่วนปัจจุบันกาลสมบูรณ์, ปัจจุบันกาลกำลังกระทำ, อดีตกาลกำลังกระทำ และอดีตกาลสมบูรณ์ที่พบการปรากฏในการวิจัยครั้งนี้ ถือเป็นส่วนสำคัญของปัจจุบันกาลธรรมดาและอดีตกาลธรรมดาที่ปรากฏด้วยความถี่สูงโดยการใช้ขึ้นขึ้นอยู่กับเนื้อหาและบริบทที่ปรากฏในบทคัดย่อว่าจะเข้ามาขยายกลหลักอย่างปัจจุบันกาลธรรมดาและอดีตกาลธรรมดาอย่างไรบ้าง

จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปแนวทางได้ 2 แนวทาง คือ 1) การปรับปรุงการจัดเรียงอัตถภาคในบทคัดย่อ: เนื่องจากบทคัดย่อเป็นส่วนสำคัญที่สื่อถึงเนื้อหาของ การวิจัย ควรพิจารณาให้ความสำคัญกับการจัดเรียงอัตถภาคที่ชัดเจนและสมดุ โดยเฉพาะการจัดวางส่วนของผลการวิจัยให้อยู่ในลำดับที่ชัดเจน เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญในการนำเสนอข้อค้นพบใหม่ 2) การใช้กาลในบทคัดย่อ: ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้กาลให้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น การเพิ่มการใช้กาลสมบูรณ์หรือกาลกำลังกระทำ อาจช่วยเสริมการบรรยายในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การใช้โครงสร้างภาษาหลักและการใช้กาลในบทคัดย่อของบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในฐานข้อมูลไซแอนซ์ ไดเร็ค (ScienceDirect) โดยผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 ในด้านการวิเคราะห์โครงสร้างภาษาหลักหรืออรรถภาค พบว่าวัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัยเป็นอรรถภาคที่ปรากฏบ่อยที่สุดในบทคัดย่อ โดยมีความถี่เท่ากับ 18 ครั้ง หรือคิดเป็น 23.68% รองลงมา คือ บทนำหรือภูมิหลังของการวิจัยซึ่งปรากฏ 16 ครั้ง คิดเป็น 21.62% และผลการวิจัยปรากฏในบทคัดย่อ 15 ครั้ง หรือ 19.74% ขณะที่การอธิบายผลมีความถี่น้อยที่สุดที่ 9 ครั้ง คิดเป็น 11.84%

1.2 ในด้านการใช้กาล พบว่าปัจจุบันกาลธรรมดาถูกใช้มากที่สุดในบทคัดย่อ โดยมีความถี่ถึง 191 ครั้ง คิดเป็น 60.82% ของการใช้กาลทั้งหมด อดีตกาลธรรมดาเป็นกาลที่ใช้รองลงมา มีความถี่ 80 ครั้ง หรือ 25.48% ส่วนกาลอื่นๆ เช่น ปัจจุบันกาลสมบูรณ์และปัจจุบันกาลกำลังกระทำปรากฏในบทคัดย่อในอัตราที่น้อยกว่าที่ 6.69% และ 3.82% ตามลำดับ ขณะที่อดีตกาลกำลังกระทำและอดีตกาลสมบูรณ์มีการใช้ต่ำที่สุดที่ 0.64%

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย สามารถสรุปข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านการปรับปรุงการจัดเรียงอรรถภาค (Moves) ในบทคัดย่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

2.1 การปรับปรุงการจัดเรียงอรรถภาคในบทคัดย่อ

จากผลการวิจัยพบว่าโครงสร้างการจัดเรียงอรรถภาคในบทคัดย่อมีความคล้ายคลึงและแตกต่างจากการวิจัยก่อนหน้า ข้อเสนอแนะคือ การให้ความสำคัญกับการจัดเรียงอรรถภาคในลำดับที่ชัดเจนและสมดุล โดยเฉพาะส่วนที่สำคัญ เช่น ผลการวิจัย ควรมีการเน้นให้ชัดเจนในลำดับที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจข้อมูลสำคัญของการวิจัยได้ง่ายขึ้น ตัวอย่างเช่น ผลการวิจัยซึ่งเป็นส่วนที่สื่อถึงข้อค้นพบใหม่ ควรปรากฏในอันดับที่สูงกว่าหรือใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์และวิธีการวิจัย ซึ่งจะช่วยให้บทคัดย่อสะท้อนถึงข้อค้นพบได้ดียิ่งขึ้นและเป็นการนำเสนออย่างมีระเบียบและเข้าใจง่าย

2.2 การปรับใช้กาลให้เหมาะสม

ผลการวิจัยพบว่าการใช้กาลในบทคัดย่อมีความหลากหลาย โดยเฉพาะการใช้ปัจจุบันกาลธรรมดาที่ปรากฏบ่อยที่สุด ข้อเสนอแนะคือ ควรให้ความสำคัญในการเลือกใช้กาลให้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เช่น การใช้กาลสมบูรณ์หรือกาลกำลังกระทำอาจช่วยเสริมการบรรยายที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทคัดย่อได้ดีขึ้น ในขณะที่การใช้อนาคตกาลควรจะถูกเพิ่มขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์หรือทิศทางของการวิจัยในอนาคต

2.3 การศึกษาและปรับปรุงบทคัดย่อเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

เนื่องจากบทคัดย่อเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการสื่อสารเนื้อหาของบทวิจัยให้กับผู้อ่าน ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในด้านการปรับปรุงบทคัดย่อโดยเน้นการทำให้การใช้โครงสร้างภาษาหลักและการใช้กาลมีความสอดคล้องและชัดเจน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการถ่ายทอดข้อมูลสำคัญของการวิจัยให้กับผู้อ่านและผู้สนใจในสาขาวิชาเดียวกัน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถเสนอแนะแนวทางต่อผู้ที่มาศึกษาและผู้สนใจศึกษาการวิเคราะห์หาอัตถภาคและการใช้กาลในบทความย่อ ได้ดังนี้

3.1 ขยายการศึกษาเกี่ยวกับการอภิปรายผล

เนื่องจากการอภิปรายผลปรากฏในบทความย่อด้วยความถี่น้อยที่สุด (11.84%) ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญและบทบาทของการอภิปรายผลในบทความย่อ เพื่อทำความเข้าใจว่าการเพิ่มความชัดเจนหรือรายละเอียดในส่วนนี้อาจช่วยเพิ่มคุณภาพของบทความย่อได้หรือไม่

3.2 สำนวจการใช้กาลอื่น ๆ

การใช้กาลในบทความย่อที่มีความถี่ต่ำ เช่น อดีตกาลกำลังกระทำและอดีตกาลสมบูรณ์ ควรได้รับการศึกษามากขึ้น เพื่อค้นหาเหตุผลและความจำเป็นในการใช้กาลเหล่านี้ในบริบทของการเขียนบทความย่อ

3.3 ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ปัจจุบันกาลและอดีตกาล

แม้ว่าการใช้ปัจจุบันกาลและอดีตกาลจะพบมากที่สุดในบทความย่อ แต่การศึกษาที่เจาะลึกถึงการเลือกใช้กาลเหล่านี้และผลกระทบต่อการสื่อสารสาระสำคัญของการวิจัยอาจช่วยให้เข้าใจได้ดีขึ้นว่าการเลือกกาลที่เหมาะสมสามารถปรับปรุงคุณภาพของบทความย่อได้อย่างไร

3.4 เปรียบเทียบกับฐานข้อมูลอื่น

การทำวิจัยเปรียบเทียบการใช้โครงสร้างภาษาหลักและกาลในบทความย่อของฐานข้อมูลวิจัยอื่น ๆ อาจเปิดเผยแนวโน้มและความแตกต่างที่สำคัญ ซึ่งจะช่วยให้การศึกษาคครอบคลุมและเป็นประโยชน์มากขึ้น

3.5 เพิ่มตัวอย่างจากหลากหลายสาขาวิชา

การขยายขอบเขตการศึกษาให้รวมบทความย่อจากหลากหลายสาขาวิชาอาจช่วยให้ได้ข้อสรุปที่กว้างขวางและครอบคลุมมากขึ้นเกี่ยวกับการใช้โครงสร้างภาษาหลักและการใช้กาลในบทความย่อ

เอกสารอ้างอิง

- ทรงศรี สรณสถาพร, ชัชชนันท์ ยาทิพย์. (2017). การวิเคราะห์อัตถภาคในบทความย่อผลการวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสาร. *Journal of Liberal Arts Prince of Songkla University*, 10(2), 218-236
- สพลเชษฐ์ ประชุมชัย. (2020). การวิเคราะห์อัตถภาคในบทความย่อของวารสารวิชาการด้านวิทยาศาสตร์. *วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*, 22(1), 35 – 43.
- สมคิด ดีจริง. (2562, กันยายน, 19). *การเขียนต้นฉบับบทความวิจัย*. มหาวิทยาลัยแม่โจ้. สืบค้นจาก <https://erp.mju.ac.th/articleDetail.aspx?qid=1043#:~:text=การตีพิมพ์ผลงาน,นี้%20หลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน>
- Elsevier, (2022, September 15). *About Elsevier*. Retrieved from <https://www.elsevier.com/about>
- Hyland, K. (2000). *Disciplinary Discourses. Social Interaction in Academic Writing*. London: Longman.
- Kanoksilapatham, B. (2005). Rhetorical Structure of Biochemistry Research Articles. *English for Specific Purposes*, 24, 269-292. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.esp>.
- Lores, R. (2004). On RA abstracts: from rhetorical structure to thematic organization. *English for Specific Purposes*, 23(3), 280-302.

Irmawan, N. (2017). Verb tense analysis of research article abstracts in Asian EFL Journal. *Progressive*, 12(2), 57-62.

Swales, JM, & Feak, CB (2004). *Academic writing for graduate students: Essential tasks and skills*. (2nd ed.). Ann Arbor, MI: The University of Michigan Press.

Word Vice, (2022, November 21). *Verb Tenses to Use in a Research Paper*. Retrieved from <https://blog.wordvice.com/video-which-verb-tenses-should-i-use-in-a-research-paper/>

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภค ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

กวิณพัจน์ โรจนาทิบุลย์^{1*} และ ณัฐวรรณ ยิ้มปลื้ม²

รับบทความ 19 ตุลาคม 2567 แก้ไขบทความ 1 มิถุนายน 2568 ตอรับบทความ 25 มิถุนายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาส่วนประสมทางการตลาดของร้านอาหารญี่ปุ่น 2) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่น 3) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่น และ (4) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรเคยทานอาหารญี่ปุ่นและที่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ตจำนวน 400 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์และร้านค้า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 2) พฤติกรรมผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.84 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) ผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่นที่มีลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมทางการตลาด

คำสำคัญ: พฤติกรรมการบริโภค, อาหารญี่ปุ่น, ผู้บริโภค

¹ผู้ประกอบการ ร้านอาหารเซนเซย์ เคอร์รี่

²ครุ คศ.1 แผนกวิชาอาหารและโภชนาการ วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต

*ผู้ประสานงานหลัก: KAWINPAT-RO@mutp.ac.th

Factors Affecting the Japanese Food Consumption Behavior of Consumers in Mueang District, Phuket Province

Kawinpat Rollanapiboon^{1*} and Nattawan Yimpleum²

Received 19 October 2024.; Revised 1 June 2025; Accepted 25 June 2025

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the marketing mix of Japanese restaurants, 2) examine the consumption of Japanese food among consumers in the Mueang district of Phuket province, and 3) investigate the factors affecting the consumption behavior of Japanese food among consumers in the Mueang district of Phuket province. This was quantitative research using a questionnaire as the data collection tool. The sample consisted of 400 individuals who had previously consumed Japanese food and resided in Mueang District, Phuket Province. The participants were selected through accidental sampling. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-tests, one-way ANOVA, and multiple regression analysis. The research findings indicated that 1) the factors significant to the consumption of Japanese food among consumers in the Mueang district of Phuket province included product and store aspects, which were rated high with a mean of 3.89, and 2) the consumption behavior of Japanese food among consumers in the Mueang district of Phuket province was generally rated high with a mean of 3.84. The hypothesis testing revealed that 1) consumers of Japanese food with differing demographic characteristics, such as gender, age, education, occupation, and monthly income, exhibited significantly different consumption behaviors at the 0.05 level, and 2) attitudinal factors significantly influenced the consumption behavior of Japanese food in the Mueang district of Phuket province at the 0.05 level, including three variables: price, distribution channels, and marketing promotion.

Keywords: Consumption Behavior; Japanese Food; Consumers

¹Entrepreneur, Sensei Curry Restaurant

²Teacher, Food and Nutrition Department, Phuket Technical College

*Corresponding Author: KAWINPAT-RO@rmutp.ac.th

บทนำ

อาหารญี่ปุ่นถือเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมการบริโภคที่ได้รับความนิยมทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทย ไม่เพียงแต่ในแง่ของรสชาติ แต่ยังสะท้อนถึงความพิถีพิถันในการคัดสรรวัตถุดิบ ความสดใหม่ การปรุงอย่างเรียบง่าย และการจัดวางอย่างสวยงาม การบริโภคอาหารญี่ปุ่นจึงเป็นมากกว่าการรับประทานอาหาร แต่เป็นการสัมผัสวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งในประเทศไทย ความนิยมอาหารญี่ปุ่นเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มคนเมือง ส่งผลให้ร้านอาหารญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในรูปแบบร้านอาหารทั่วไป ร้านในห้างสรรพสินค้า และบริการเดลิเวอรี่ โดยเฉพาะในจังหวัดใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ และชลบุรี ซึ่งมีร้านอาหารญี่ปุ่นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 5 ร้านต่อศูนย์การค้า (Foodstory, 2560) กระแสความนิยมนี้เริ่มชัดเจนตั้งแต่ช่วงก่อนหรือหลัง ค.ศ. 2000 และขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนในปี 2018 มีร้านอาหารญี่ปุ่นเปิดบริการทั่วประเทศถึง 3,004 ร้าน (JETRO Bangkok, 2018) โดยกลุ่มลูกค้าเป้าหมายประกอบด้วยชาวไทยที่นิยมอาหารญี่ปุ่น และชาวต่างชาติในไทยกว่า 60,000 คน (Foodstory, 2560) นอกจากนี้ อาหารญี่ปุ่นยังตอบโจทย์ผู้บริโภคยุคใหม่ที่ใส่ใจสุขภาพ เนื่องจากเน้นวัตถุดิบที่ดีต่อร่างกาย เช่น ปลา ผักสด และข้าว จึงได้รับการยอมรับในฐานะอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง อีกทั้งเมนูยอดนิยมอย่างซูชิ ราเมน และเทปายากิ ยังได้รับการดัดแปลงให้สอดคล้องกับรสนิยมของผู้บริโภคในแต่ละท้องถิ่น ช่วยเสริมให้ธุรกิจอาหารญี่ปุ่นสามารถแข่งขันและเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในตลาดไทย

จังหวัดภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมที่ส่งผลให้วัฒนธรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นเติบโตอย่างรวดเร็ว อาหารญี่ปุ่นไม่ได้ถูกมองว่าเป็นเพียงอาหารหรูหราก็ยังเป็นทางเลือกด้านสุขภาพที่ได้รับความนิยม โดยเมนูที่เน้นโภชนาการ เช่น ซูชิ ซุปมิโซะ และสลัด ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมากขึ้น (อุษณีย์ พงษ์พิบูลย์, 2564; สมบูรณ์ สุขเกษม, 2563) ร้านอาหารญี่ปุ่นในภูเก็ตมีการปรับเมนูให้เข้ากับรสนิยมท้องถิ่น และใช้วัตถุดิบสดใหม่จากทะเล ซึ่งช่วยสร้างความแตกต่างและความเป็นเอกลักษณ์ (วรรณภา ศิริวงศ์, 2565) อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการยังเผชิญกับปัญหาหลายด้าน เช่น การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะเฉพาะ, การแข่งขันที่รุนแรงในพื้นที่ท่องเที่ยว (ภาณุพงศ์ เกิดเกษม, 2566), และผลกระทบจากสถานการณ์เศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เช่น การแพร่ระบาดของโควิด-19 (ธัญญ์วาริน พิพัฒน์, 2564) แม้กระนั้น บริการจัดส่งอาหารและการเพิ่มขึ้นของร้านอาหารทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ยังสะท้อนถึงแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่องของตลาดอาหารญี่ปุ่นในจังหวัดนี้ (นิธิศ นวลแก้ว, 2566)

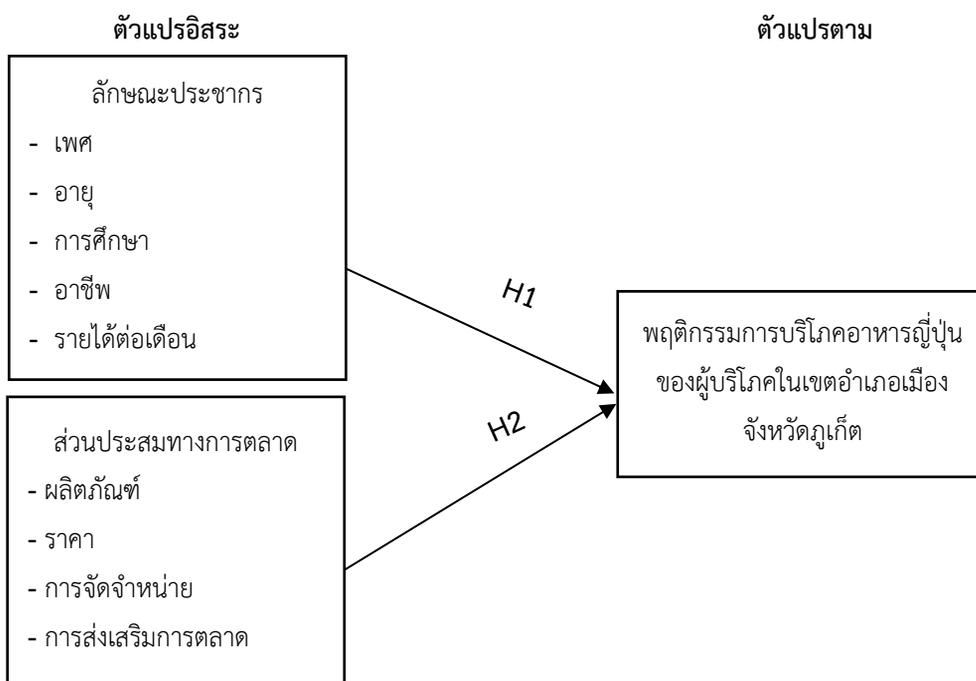
จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เนื่องจากพฤติกรรมบริโภคอาหารญี่ปุ่นสะท้อนถึงอิทธิพลของวัฒนธรรม การตลาด และการเข้าถึงบริการอาหารในพื้นที่ การศึกษานี้จะช่วยเปิดเผยแรงจูงใจ ความชอบ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกบริโภคอาหารญี่ปุ่น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการในการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดที่ตอบโจทย์ผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางนโยบายและแนวทางการพัฒนาธุรกิจอาหารญี่ปุ่นให้เติบโตอย่างยั่งยืน สร้างความพึงพอใจ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาส่วนประสมทางการตลาดของร้านอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

กรอบแนวคิด

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัยสามารถกำหนดเป็นสมมติฐานการวิจัย ดังนี้
สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีพฤติกรรมกรบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต มีจำนวน 423,599 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ตทำการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการเปิดตาราง Taro Yamane (1973) 1) กำหนดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่ 0.5 หรือความเชื่อมั่นที่ 95% ซึ่งประชากรที่มีมากกว่า 100,000 คน จะต้องทำการกำหนดตัวอย่างเป็นจำนวน 400 คน มีขั้นตอนการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) 2) ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกประชากรที่อาศัยในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูล 3) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ตด้วยวิธีการคัดเลือกตัวอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม และแบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ประกอบด้วยแบบสอบถามปลายปิด และปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีลักษณะแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) ซึ่งเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) ได้แก่ เพศ และอาชีพและข้อมูลระดับมาตรอันดับ (Ordinal Scale) ได้แก่ อายุ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ส่วนประสมทางการตลาด มีลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราอัตราภาคขั้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต มีลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราอัตราภาคขั้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและหาคุณภาพของแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1) การหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยการประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วยการประเมินค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสมของข้อคำถาม จำนวน 3 คน เมื่อทำการวิเคราะห์ความสอดคล้องเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และกำหนดให้ทุกข้อคำถาม ต้องมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป และผลจากการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า คำถาม 30 ข้อ มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีค่าความตรงระหว่าง 0.95 และมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับแก้คำถามเพื่อให้คำถามมีความสมบูรณ์มากขึ้นซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้คำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามออนไลน์ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- 1) จัดเตรียมแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google form
- 2) แจกแบบสอบถามออนไลน์ด้วยวิธีการฝากลิงค์กับประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1-30 กันยายน 2567 โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและยินดีให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ
- 3) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ให้ได้ครบตามจำนวนที่กำหนดขนาดตัวอย่างไว้จำนวน 400 ชุด
- 4) ดาวน์โหลดไฟล์ที่นำไปแปลงค่าและทำการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00-1.50	น้อยที่สุด
1.51-2.50	น้อย
2.51-3.50	ปานกลาง
3.51-4.50	มาก

2) การทดสอบสมมติฐาน

(1) การเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต สำหรับตัวแปรที่มีตัวแปรย่อย 2 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าที (t-Test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และตัวแปรที่มีตัวแปรย่อยมากกว่า 2 ตัวแปร ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับนัยสำคัญ .05

(2) การวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ผลิตภณธ์ ราคา การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาดด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) แบบปกติโดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ลักษณะประชากร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.75 อายุน้อยกว่า น้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 45.5 การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 52.5 อาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 40.5 และรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 52.0

2. ส่วนประสมทางการตลาดของอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของส่วนประสมทางการตลาดของอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

ส่วนประสมทางการตลาด	ระดับส่วนประสมทางการตลาด		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ด้านผลิตภัณฑ์และร้านค้า	3.89	0.58	มาก
1. ขอพรรสชาติของอาหาร	3.88	0.69	มาก
2. ความหลากหลายของเมนูอาหาร	3.99	0.67	มาก
3. ความสะอาด สดใหม่ของอาหาร	3.97	0.69	มาก
4. ชื่อเสียงของร้านอาหารญี่ปุ่น	3.87	0.70	มาก
5. บรรจุภัณฑ์อาหารสวยงาม	3.94	0.66	มาก
ด้านราคา	3.89	0.58	มาก
1. ราคาเหมาะสมกับคุณภาพของอาหาร	3.89	0.68	มาก
2. มีป้ายแสดงราคาไว้ชัดเจน	3.98	0.67	มาก
3. อาหารราคาถูกกว่าร้านประเภทเดียวกัน	3.82	0.68	มาก
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	3.97	0.57	มาก
1. ความสะอาดของร้าน	4.00	0.68	มาก
2. ที่จอดรถกว้างขวางเพียงพอ	3.88	0.66	มาก
3. ร้านตั้งอยู่ในทำเลที่ที่ดี เดินทางสะดวก	3.95	0.63	มาก
4. บรรยากาศของร้านและการตกแต่งร้านสวยงาม	4.03	0.66	มาก
ด้านการส่งเสริมทางการตลาด	3.94	0.60	มาก
1. มีส่วนลดสำหรับสมาชิก	3.85	0.72	มาก
2. มีการจัดโปรโมชั่นอย่างสม่ำเสมอ	3.92	0.71	มาก
3. มีการบริการที่ดีจากพนักงาน	4.01	0.67	มาก
4. มีการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น Facebook TikTok วิทยุ ป้ายต่าง ๆ	3.98	0.67	มาก
ภาพรวม	3.84	0.57	มาก

จากตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของส่วนประสมทางการตลาดของอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านผลิตภัณฑ์และร้านค้า พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ความหลากหลายของเมนูอาหาร มีค่าเฉลี่ย 3.99 ความสะอาดสดใหม่ของอาหาร

มีค่าเฉลี่ย 3.97 บรรจุกฎหมายอาหารสวยงาม มีค่าเฉลี่ย 3.94 ชอบรสชาติของอาหาร มีค่าเฉลี่ย 3.88 ชื่อเสียงของร้านอาหาร
ญี่ปุ่น มีค่าเฉลี่ย 3.87 ตามลำดับ

ด้านราคา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย พบว่า มีป้ายแสดงราคาไว้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 3.98 ราคาเหมาะสมกับคุณภาพของอาหาร มีค่าเฉลี่ย
3.89 อาหารราคาถูกกว่าร้านประเภทเดียวกัน มีค่าเฉลี่ย 3.82 ตามลำดับ

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า บรรยากาศของร้านและการตกแต่งร้านสวยงาม มีค่าเฉลี่ย 4.03
ความสะดวกสบายของร้าน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ร้านตั้งอยู่ในทำเลที่ตั้งดี เดินทางสะดวก มีค่าเฉลี่ย 3.95 ที่จอดรถกว้างขวาง
เพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.88

ด้านการส่งเสริมทางการตลาด พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการบริการที่ดีจากพนักงาน มีค่าเฉลี่ย 4.01 มีการโฆษณา ประชาสัมพันธ์
ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น Facebook TikTok วิทยุ ป้ายต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 3.98 มีการจัดโปรโมชั่นอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย
3.92 มีส่วนลดสำหรับสมาชิก มีค่าเฉลี่ย 3.85

**ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต**

พฤติกรรมผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภค ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต	ระดับพฤติกรรม		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ท่านชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูซูชิ	3.88	0.76	มาก
ท่านชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูราเม็ง	3.88	0.74	มาก
ท่านชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูปิ้งย่าง	3.92	0.71	มาก
ท่านชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูซาบู่และสุกี้ยากี้	4.05	0.64	มาก
ท่านชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูแกงกะหรี่	3.75	0.80	มาก
ท่านชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูทงคัตสึ	3.81	0.72	มาก
ท่านชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูซาซิมิ	3.83	0.82	มาก
ท่านเลือกรับประทานอาหารที่ผ่านการปรุงแต่งน้อย มีความ ใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด	3.80	0.74	มาก
ท่านเลือกรับประทานอาหารญี่ปุ่นจากร้านแบรนด์ดัง	3.68	0.79	มาก
ภาพรวม	3.84	0.57	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมาตรฐานของพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่น
ของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.84 เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูซาบู่และสุกี้ยากี้ มีค่าเฉลี่ย
4.05 ชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูปิ้งย่าง มีค่าเฉลี่ย 3.92 ชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูซูชิ มีค่าเฉลี่ย 3.88

ชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูราเม็ง มีค่าเฉลี่ย 3.88 ชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูซาซิมิ มีค่าเฉลี่ย 3.83 ชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูทงคัตสึ มีค่าเฉลี่ย 3.81 รับประทานอาหารที่ผ่านการปรุงแต่งน้อย มีความใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.80 ชอบรับประทานอาหารญี่ปุ่นเมนูแกงกะหรี่ มีค่าเฉลี่ย 3.75 เลือกรับประทานอาหารญี่ปุ่นจากร้านแบรนด์ดัง มีค่าเฉลี่ย 3.68

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 1.1 เพศต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
เพศชาย	157.00	3.77	0.46	-5.142	.000*
เพศหญิง	243.00	4.04	0.54		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ พบว่า ประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานย่อยที่ 1.2 อายุต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ

ตัวแปร	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.285	3	1.428	5.436	.001*
ภายในกลุ่ม	104.042	396	.263		
รวม	108.327	399			

* มีนัยทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ พบว่า ประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังนี้

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{x}	น้อยกว่า 20 ปี	21-35 ปี	36-50 ปี	มากกว่า 51 ปี
		4.03	3.82	3.99	4.11
น้อยกว่า 20 ปี	4.03	-	.207*	.042	-.079
21-35 ปี	3.82		-	-.166	-.286
36-50 ปี	3.99			-	-.121
มากกว่า 51 ปี	4.11				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ พบว่า มีความแตกต่างรายคู่ จำนวน 1 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 ผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่นที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง อายุ 21-35 ปี

สมมติฐานย่อยที่ 1.3 การศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปร	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.692	2	.846	3.149	.044
ภายในกลุ่ม	106.635	397	.269		
รวม	108.327	399			

* มีนัยทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษา พบว่า การศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังนี้

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{x}	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		3.99	3.86	4.02
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.99	-	.128*	.030
ปริญญาตรี	3.86		-	-.163*
สูงกว่าปริญญาตรี	4.02			-

* มีนัยทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างรายคู่ จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ผู้บริโภคที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้บริโภคที่มีการศึกษาปริญญาตรีมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นน้อยกว่าผู้มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี สมมติฐานย่อยที่ 1.4 อาชีพต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ

ตัวแปร	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	6.260	6	1.043	4.017	.001*
ภายในกลุ่ม	102.067	393	.260		
รวม	108.327	399			

* มีนัยทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ พบว่า อาชีพต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังนี้

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{x}	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	คนงาน/รับจ้างทั่วไป	อาชีพอิสระ	แม่บ้าน	นักเรียน/นักศึกษา	อื่น ๆ
		3.77	3.90	3.89	3.97	3.80	4.06	4.02
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.77	-	-.139	-.121	-.209	-.037	-.299*	-.250
พนักงานบริษัทเอกชน	3.90		-	.0175	-.071	.102	-.160*	-.112
คนงาน/รับจ้างทั่วไป	3.89			-	-.088	.084	-.178	-.129
อาชีพอิสระ	3.97				-	.172	-.089	-.089
แม่บ้าน	3.80					-	-.262	-.262
นักเรียน/นักศึกษา	4.06						-	.048
อื่น ๆ	4.02							-

* มีนัยทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ พบว่า มีความแตกต่างรายคู่ จำนวน 2 คู่ ได้แก่ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นน้อยกว่า นักเรียน/นักศึกษา และ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นน้อยกว่า นักเรียน/นักศึกษา

สมมติฐานย่อยที่ 1.5 รายได้ต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ตัวแปร	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.948	3	1.649	6.318	.000*
ภายในกลุ่ม	103.379	396	.261		
รวม	108.327	399			

* มีนัยทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า รายได้ต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังนี้

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{x}	น้อยกว่า 15,000	15,001-30,000	30,001-45,000	มากกว่า
		บาท	บาท	บาท	45,000 บาท
		4.01	3.81	3.93	1.33
น้อยกว่า 15,000 บาท	4.01	-	.20008*	.08015	-.31707
15,001-30,000 บาท	3.81		-	-.11993	-.11993
30,001-45,000 บาท	3.93			-	-.39722*
มากกว่า 45,000 บาท	4.33				-

* มีนัยทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามรายได้ต่อเดือนพบว่า มีความแตกต่างรายคู่ จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ผู้บริโภคที่มีรายได้ น้อยกว่า 15,000 บาท มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นมากกว่า ผู้บริโภคที่มีรายได้ 15,001-30,000 บาท และผู้บริโภคที่มีรายได้ 30,001-45,000 บาท มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่น มากกว่าผู้บริโภคที่มีรายได้ 45,000 บาท

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

Model		Unstandardized		Standardized	t	Sig.
		Coefficients		Coefficients		
		B	Std. Error	Beta		
พฤติกรรม	ค่าคงที่ (Contact)	.218	.037		5.927	.000*
การบริโภค	ด้านราคา (Price side)	.261	.015	.291	17.627	.000*
อาหารญี่ปุ่น	ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Distribution channel)	.364	.018	.395	19.920	.000*
	ด้านการส่งเสริมทาง การตลาด (Marketing promotion)	.319	.015	.369	20.882	.000*
R = .982		R ² = .963		Adj R ² = .963		Std. Error = .09996
F = 3481.894		Sig. = .000 ^b				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณความเชื่อส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่า .982 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่า .963 แสดงตัวแปรพยากรณ์ 4 ตัว ร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต มีค่า .09996 และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์และตัวพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง และสามารถสร้างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่

1. ปัจจัยด้านราคา ส่งผลต่อทางบวกต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยด้านราคา ส่งผลต่อทางบวกต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น .261 หน่วย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.1
2. ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ส่งผลต่อทางบวกต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยด้านราคา ส่งผลต่อทางบวกต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น .364 หน่วย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.4
3. ปัจจัยด้านการส่งเสริมทางการตลาด ส่งผลต่อทางบวกต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยด้านราคา ส่งผลต่อทางบวก

ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น .319 หน่วย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.9

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ส่วนประสมทางการตลาดของอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ด้านผลิตภัณฑ์และร้านค้า พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับคุณภาพของสินค้า และลักษณะของร้านอาหารเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ อนันต์ ศิริวัฒน์ชัย และคณะ (2564) ที่พบว่าคุณภาพของวัตถุดิบและมาตรฐานของร้านค้ามีอิทธิพลสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกบริโภคอาหารญี่ปุ่น ผลการศึกษาพบว่าผู้บริโภคชาวไทยให้ความสำคัญกับความสดใหม่ของอาหาร รสชาติ และการบริการที่มีคุณภาพในร้านอาหารญี่ปุ่น นอกจากนี้ การศึกษาของ กุณินิษฐ์ จันทรรณก และคณะ (2565) ยังชี้ให้เห็นว่าบรรยากาศของร้านค้าและการตกแต่งที่สะอาดทันสมัยมีผลต่อความพึงพอใจและการตัดสินใจกลับมาบริโภคซ้ำของลูกค้า ซึ่งเป็นไปตามที่ Kotler และ Keller (2016) ได้ชี้ให้เห็นว่า ส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ (Product) เป็นองค์ประกอบหลักที่มีผลต่อการรับรู้คุณค่า (perceived value) ของผู้บริโภค โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหาร การจัดการเรื่องคุณภาพ รสชาติ บรรจุกัมภ์ และความสอดคล้องกับวัฒนธรรมผู้บริโภคเป็นสิ่งสำคัญ ขณะเดียวกัน Zeithaml, Bitner, และ Gremler (2018) เน้นว่าบรรยากาศภายในร้าน (servicescape) รวมถึงความสะอาด ความสะดวกสบาย และรูปแบบการจัดร้านส่งผลอย่างมีนัยต่อประสบการณ์ของลูกค้าและความพึงพอใจโดยรวม ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมการกลับมาใช้บริการซ้ำ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าปัจจัยด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ การบริการ และบรรยากาศร้านอาหารล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่น ทั้งในบริบทของจังหวัดภูเก็ตและในภาพรวมของอุตสาหกรรมอาหารระหว่างประเทศ

ส่วนประสมทางการตลาดของอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ด้านราคา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับราคาของอาหารญี่ปุ่น ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกบริโภคอาหาร สอดคล้องกับการศึกษาของ พรทิพย์ วัฒนสกุล และคณะ (2564) ที่ระบุว่า ผู้บริโภคชาวไทยให้ความสำคัญกับราคามากที่สุด โดยมองว่าราคาที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารญี่ปุ่น รวมถึงความตั้งใจที่จะบริโภคซ้ำในอนาคต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา ธีระรัตนานนท์ และคณะ (2565) ที่พบว่า กลุ่มลูกค้าจำนวนมากให้ความสำคัญกับความคุ้มค่า โดยเปรียบเทียบระหว่างคุณภาพอาหารและราคาที่ต้องจ่าย ซึ่งบ่งชี้ว่าความสมดุลระหว่างคุณภาพและราคาส่งผลต่อความพึงพอใจและพฤติกรรมการบริโภค Monroe (1990) ชี้ให้เห็นว่า การรับรู้ด้านราคาของผู้บริโภค (price perception) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ โดยผู้บริโภคจะเปรียบเทียบราคาอาหารกับคุณค่าที่ตนคาดว่าจะได้รับ และหากรู้สึกว่าราคาสอดคล้องกับคุณภาพ ก็จะเพิ่มโอกาสในการซื้อซ้ำ ในขณะที่ Kotler และ Keller (2016) ยังเน้นว่า ราคาถือเป็นกลยุทธ์สำคัญที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ โดยเฉพาะในตลาดที่มีทางเลือกหลากหลาย เช่น อาหารญี่ปุ่นในประเทศไทยที่มีการแข่งขันสูง ดังนั้น ปัจจัยด้านราคาไม่เพียงแต่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการบริโภคในครั้งแรกเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในระยะยาว เช่น การกลับมาซื้อซ้ำ และการบอกต่อในกลุ่มผู้บริโภค ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ราคาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนประสมทางการตลาดของอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดให้เห็นว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความสะดวกในการเข้าถึงอาหารญี่ปุ่นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในพฤติกรรมผู้บริโภค สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริพร นาคสุวรรณ และคณะ (2564) ที่ระบุว่า ช่องทางการจัดจำหน่ายมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารญี่ปุ่นอย่างมาก โดยเฉพาะในกลุ่มผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับความสะดวก ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปยังร้านอาหารโดยตรง หรือการสั่งซื้อผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น แอปพลิเคชันเดลิเวอรี่ นอกจากนี้ กนกวรรณ จิตรจัญญ์ และคณะ (2565) ยังพบว่า ความหลากหลายและความครอบคลุมของช่องทางการจัดจำหน่าย เช่น การจัดส่งที่รวดเร็ว และการเข้าถึงร้านค้าผ่านระบบดิจิทัล มีส่วนช่วยเพิ่มความสะดวกและส่งเสริมความพึงพอใจของผู้บริโภคอย่างชัดเจน และ Rosenbloom (2013) ได้ระบุไว้ว่า ช่องทางการจัดจำหน่าย (distribution channels) เป็นองค์ประกอบสำคัญในกลยุทธ์ทางการตลาด โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารที่มีความต้องการด้านความรวดเร็วและการเข้าถึงสูง ในขณะที่ Kotler และ Keller (2016) ชี้ให้เห็นว่า ความสามารถในการเลือกและเข้าถึงผลิตภัณฑ์ผ่านหลายช่องทาง (multichannel access) ไม่เพียงเพิ่มโอกาสในการตัดสินใจซื้อ แต่ยังเพิ่มความพึงพอใจและความภักดีต่อแบรนด์อีกด้วย จึงสรุปได้ว่า ความสำคัญของช่องทางการจัดจำหน่ายในยุคปัจจุบัน ไม่ได้จำกัดเฉพาะการมีหน้าร้านเท่านั้น แต่รวมถึงความสามารถในการให้บริการผ่านช่องทางออนไลน์ การจัดส่งที่รวดเร็ว และความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในบริบทที่หลากหลาย ซึ่งเป็นแนวโน้มที่ทั้งผู้ประกอบการไทยและต่างประเทศควรให้ความสำคัญ

ส่วนประสมทางการตลาดของอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ด้านการส่งเสริมทางการตลาด พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับกิจกรรมส่งเสริมการตลาดในหลากหลายรูปแบบ เช่น การลดราคา โปรโมชันพิเศษ และการโฆษณาผ่านช่องทางออนไลน์ โดยเฉพาะในยุคที่การแข่งขันในตลาดอาหารมีความเข้มข้นและผู้บริโภคมีทางเลือกจำนวนมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ พิมพ์พร สุนทรเสนีย์ และคณะ (2564) ที่พบว่า กลยุทธ์ส่งเสริมการขาย เช่น การแจกของแถม การลดราคา และโปรโมชันต่าง ๆ มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารญี่ปุ่น โดยเฉพาะในกลุ่มผู้บริโภคที่มีความไวต่อราคาและให้ความสำคัญกับความคุ้มค่า นอกจากนี้ ณัฐพร วรชัยชาญ และคณะ (2565) ยังชี้ให้เห็นว่า การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดีย โดยเฉพาะแพลตฟอร์มยอดนิยมอย่าง Facebook และ Instagram มีบทบาทสำคัญในการสร้างการรับรู้แบรนด์ (brand awareness) และกระตุ้นให้เกิดความสนใจของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และงานวิจัยของ Belch และ Belch (2021) ระบุว่า การส่งเสริมการตลาดโดยเฉพาะด้านการโฆษณา โปรโมชัน และกิจกรรมด้านสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการ (Integrated Marketing Communications - IMC) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคอย่างมาก โดยสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อสินค้า รวมถึงกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจซื้อได้มากขึ้น นอกจากนี้ Kotler และ Keller (2016) ยังย้ำว่ากลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดที่เหมาะสมสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและเพิ่มโอกาสการบริโภคซ้ำในกลุ่มลูกค้าที่มีแนวโน้มภักดีต่อแบรนด์ ดังนั้น การส่งเสริมการตลาดไม่เพียงเป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจที่ช่วยเพิ่มยอดขายในระยะสั้นเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบยาวต่อความสัมพันธ์ระหว่างแบรนด์กับลูกค้า โดยเฉพาะในธุรกิจอาหารที่ต้องอาศัยความถี่ในการบริโภคและการรับรู้แบรนด์อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มความนิยมในอาหารญี่ปุ่นที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลายประการ ทั้งด้านคุณภาพอาหาร ความใส่ใจในสุขภาพ และประสบการณ์การบริโภคที่โดดเด่นแตกต่างจากอาหารท้องถิ่น

ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความสด สะอาด และโภชนาการ ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของอาหารญี่ปุ่น โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีไลฟ์สไตล์เน้นสุขภาพและมองหาอาหารที่มีประโยชน์ สอดคล้องกับการศึกษาของ JETRO (2022) ที่ระบุว่าจำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังจากสถานการณ์โควิด-19 ผ่อนคลาย โดยเฉพาะในเมืองท่องเที่ยวอย่างจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีทั้งชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นฐานผู้บริโภคสำคัญ และมีความต้องการอาหารคุณภาพสูงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ งานวิจัยในระดับนานาชาติยังสนับสนุนแนวโน้มนี้ เช่น งานของ Wansink, Brian และคณะ (2018) ซึ่งชี้ว่า ผู้บริโภคทั่วโลกมีแนวโน้มบริโภคอาหารที่เกี่ยวข้องกับ “สุขภาพ” และ “ความสะอาด” มากขึ้น โดยอาหารญี่ปุ่นมักถูกมองว่าเป็นอาหารที่ “ดีต่อสุขภาพ” เนื่องจากมีสัดส่วนผัก ปลา และวัตถุดิบสดสูง อีกทั้งยังผ่านกระบวนการปรุงน้อย ไม่หมักน้ำมัน และไม่ใช้สารปรุงแต่งมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ และ Koichi Iwata (2021) ยังกล่าวไว้ว่า การเติบโตของความนิยมอาหารญี่ปุ่นในประเทศต่าง ๆ เกิดจากการรับรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างอาหารญี่ปุ่นกับสุขภาพ ความทันสมัย และไลฟ์สไตล์ของผู้บริโภคเมืองที่มองหาอาหารที่ให้ประสบการณ์ใหม่และมีมูลค่าเชิงคุณภาพ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าพฤติกรรมผู้บริโภคในภูเก็ตที่นิยมอาหารญี่ปุ่นสะท้อนกระแสความนิยมระดับโลก ซึ่งได้รับการส่งเสริมโดยการขยายตัวของร้านอาหารญี่ปุ่น การสื่อสารทางวัฒนธรรม และแนวคิดด้านสุขภาพที่กำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานที่ 1 เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศที่ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะประชากรแต่ละกลุ่มมีอิทธิพลต่อการเลือกรับประทานอาหารที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเพศหญิงซึ่งมักให้ความสำคัญกับสุขภาพและความสวยงามของอาหารมากกว่าผู้ชาย (สุภาพร ชนะยศ และพีรตนย์ คงประเสริฐ, 2565) ในขณะที่กลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงานเปิดรับวัฒนธรรมใหม่และเข้าถึงร้านอาหารญี่ปุ่นได้ง่ายกว่า (วิภา จันทรคำ, 2564) นอกจากนี้ยังพบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพ เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภค โดยผู้ที่มีการศึกษาสูงมักมีความรู้เรื่องโภชนาการและสุขภาพ ทำให้เลือกบริโภคอาหารญี่ปุ่นมากขึ้น (นทียา ชัยแสน, 2563) ในขณะที่กลุ่มคนทำงานโดยเฉพาะในภาคบริการหรือธุรกิจ มีแนวโน้มเลือกรับประทานอาหารญี่ปุ่นเพื่อสะท้อนภาพลักษณ์ทางสังคมและเพราะสามารถเข้าถึงร้านอาหารได้ง่าย (กนกวรรณ พงศ์วัฒนากร, 2565) เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยต่างประเทศพบว่าสอดคล้องกัน เช่น Brian Wansink และ Mitsuru Shimizu (2018) ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะประชากร เช่น อายุและระดับการศึกษา มีผลโดยตรงต่อทัศนคติและการเลือกอาหาร โดยเฉพาะผู้หญิงและกลุ่มที่มีการศึกษาสูงจะให้ความสำคัญกับอาหารเพื่อสุขภาพมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เช่นเดียวกับ Jennifer Aaker และ Naomi Mandel (2016) ที่ศึกษาพบว่า เพศหญิงมีแนวโน้มบริโภคอาหารที่มีภาพลักษณ์ดีต่อสุขภาพและรูปลักษณะอาหารที่สวยงาม ในแง่ของรายได้ ผลการวิจัยของ Koichi Iwata (2021) พบว่า กลุ่มผู้มียาได้สูงมักมีแนวโน้มเลือกอาหารญี่ปุ่นที่มีคุณภาพสูงและมีประสบการณ์รับประทานที่พรีเมียมกว่า ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของสิรินภา เพ็ญฟู (2566) ที่ระบุว่าพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในจังหวัดภูเก็ตเติบโตขึ้นเนื่องจากภาพลักษณ์ของอาหารญี่ปุ่นที่สอดคล้องกับไลฟ์สไตล์ของคนเมือง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัจจัยประชากรศาสตร์ต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นทั้งในประเทศไทยและในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเมืองที่มีการแข่งขันด้านคุณภาพชีวิตสูง

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยด้านราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมทางการตลาด มีผลต่อ

พฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศที่แสดงให้เห็นว่า ความคุ้มค่า ความสะดวกในการเข้าถึง และกลยุทธ์การสื่อสารทางการตลาดล้วนมีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค โดยด้านราคา ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับราคาที่เหมาะสม โดยเฉพาะในช่วงที่เศรษฐกิจมีความไม่แน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ ศิริินทร์ สวัสดิ์วงศ์ (2566) ที่ระบุว่า ความคุ้มค่าของราคามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารญี่ปุ่นอย่างชัดเจน ในทำนองเดียวกัน Kotler และ Keller (2016) ได้อธิบายไว้ว่า ในยุคที่ผู้บริโภคมีข้อมูลมากขึ้น การตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการจะเน้นที่ “คุณค่าราคา (perceived value)” มากกว่าราคาจริง ซึ่งหมายถึงความสมดุลระหว่างคุณภาพกับค่าใช้จ่าย ส่วนด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ผู้บริโภคมีแนวโน้มเลือกบริโภคอาหารญี่ปุ่นจากร้านที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีช่องทางที่หลากหลาย เช่น หน้าร้าน ในห้างสรรพสินค้า บริการเดลิเวอรี่ หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ สุพัตรา มณีทอง (2565) และดวงกมล รอดวร (2564) ที่ระบุว่าช่องทางการจัดจำหน่ายที่สะดวกและทันสมัยช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงของลูกค้า สอดคล้องกับ Christopher Lovelock และ Jochen Wirtz (2011) สนับสนุนแนวคิดนี้โดยกล่าวว่า การบริหารช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพสามารถเพิ่มความพึงพอใจและสร้างความจงรักภักดีในกลุ่มลูกค้าได้ โดยเฉพาะในธุรกิจอาหารและบริการที่ต้องอาศัยความรวดเร็วและความสะดวกสบาย และด้านการส่งเสริมการตลาด งานวิจัยในประเทศพบว่า โปรโมชันที่ตรงจุด การโฆษณาในสื่อที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และการใช้สื่อออนไลน์มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Philip Kotler และ Kevin Lane Keller (2016) ที่เน้นว่า การตลาดยุคใหม่ควรเน้นการสื่อสารแบบบูรณาการ (Integrated Marketing Communications) เพื่อให้สามารถสร้างการรับรู้แบรนด์ที่แข็งแกร่ง และกระตุ้นการตัดสินใจซื้ออย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Evans, Jamal และ Foxall (2009) ยังกล่าวไว้ว่า ความสำเร็จของธุรกิจอาหารขึ้นอยู่กับการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดที่สามารถสร้างภาพลักษณ์ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคในเมืองที่มีไลฟ์สไตล์เร่งรีบและมีพฤติกรรมซื้อที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น ดังนั้น ทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศต่างชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่น โดยเฉพาะในบริบทของเมืองท่องเที่ยวอย่างภูเก็ต

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 การศึกษาส่วนประสมทางการตลาดของร้านอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และร้านค้าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับคุณภาพของอาหาร ความหลากหลายของเมนู ความสะอาดของร้าน และบรรยากาศโดยรวม ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารญี่ปุ่น

1.2 การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในระดับมาก สะท้อนถึงความนิยมและความถี่ในการบริโภคที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา และผู้มีรายได้ไม่น้อยกว่า 15,000 บาทต่อเดือน ซึ่งแสดงถึงการเข้าถึงและความต้องการบริโภคที่มีอยู่ในทุกกลุ่มรายได้

1.3 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี และผู้มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาทต่อเดือน มีแนวโน้มบริโภคอาหารญี่ปุ่นสูงกว่ากลุ่มอื่น

4. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่ามี 3 ปัจจัยทางการตลาดที่ส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยด้านราคา ส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเพิ่มขึ้น 0.261 หน่วย หรือ 26.1% ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ส่งผลเชิงบวกเพิ่มขึ้น 0.364 หน่วย หรือ 36.4% ปัจจัยด้านการส่งเสริมทางการตลาด ส่งผลเชิงบวกเพิ่มขึ้น 0.319 หน่วย หรือ 31.9% แสดงให้เห็นว่า หากร้านอาหารสามารถกำหนดราคาที่เหมาะสม มีช่องทางจำหน่ายที่สะดวก และมีการส่งเสริมการตลาดที่ดึงดูด จะสามารถกระตุ้นพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1. สำหรับผู้ประกอบการร้านอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

- 1) ควรให้ความสำคัญกับการตั้งราคาที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากกำลังซื้อของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือน
- 2) ส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดโปรโมชั่น คุปองส่วนลด หรือจัดกิจกรรมผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อดึงดูดความสนใจจากกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา
- 3) พัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายให้หลากหลาย เช่น บริการเดลิเวอรี่ แอปพลิเคชันออนไลน์ หรือร่วมมือกับแพลตฟอร์มจัดส่งอาหาร เพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับผู้บริโภค

2.2 สำหรับหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรท้องถิ่น

- 1) ควรสนับสนุนการอบรมและส่งเสริมผู้ประกอบการอาหารญี่ปุ่นในพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค
- 2) ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมอาหารญี่ปุ่นควบคู่กับการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อกระตุ้นการบริโภคและสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่น

2.3 สำหรับนักวิจัยและสถาบันการศึกษา

- 1) ควรนำข้อมูลลักษณะประชากรและพฤติกรรมกรรมการบริโภคไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรหรือการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารจัดการร้านอาหาร
- 2) ส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้จากสถานการณ์จริงในการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อพัฒนาแนวทางการตลาดในอนาคต

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นระหว่างนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

3.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดของร้านอาหารญี่ปุ่นที่ประสบความสำเร็จในจังหวัดภูเก็ต

3.3 ควรศึกษาผลกระทบของการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในจังหวัดภูเก็ต

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ จิตรจรรยา และคณะ. (2565). พฤติกรรมผู้บริโภคที่มีต่อการใช้บริการอาหารญี่ปุ่นผ่านแอปพลิเคชันในเขตเมือง. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กนกวรรณ พงศ์วัฒนากร. (2565). พฤติกรรมผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้ที่ทำงานในอุตสาหกรรมบริการ. *วารสารการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค*, 15(4), 54-68.
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2567). "แนวโน้มการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ." สืบค้นจาก <https://www.ditp.go.th/post/152740>
- กุลนิษฐ์ จันทร์นาค และคณะ. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อร้านอาหารญี่ปุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- กุลนิษฐ์ จันทร์นาค, ปริญญา แก้วกาญจน์, และสุชาติพิย สิ้นไชย. (2565). บทบาทของบรรยากาศร้านค้าต่อความพึงพอใจและความตั้งใจในการบริโภคซ้ำในร้านอาหารญี่ปุ่น. *วารสารการจัดการธุรกิจและนวัตกรรม*, 18(1), 112-128.
- จิตติมา ธีระรัตนานนท์, อภิชาติ รัตนาวดี, และวัชรินทร์ สุขใจ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างราคากับความพึงพอใจในการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในกลุ่มลูกค้าชาวไทย. *วารสารการจัดการธุรกิจและนวัตกรรม*, 17(2), 89-105.
- ณัฐพร วรชัยชาญ, ปรียาภรณ์ แสนสุข และชัยวัฒน์ รัตนสกุล. (2565). อิทธิพลของการโฆษณาผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่อการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในกลุ่มผู้บริโภคชาวไทย. *วารสารการตลาดยุคใหม่*, 17(1), 78-94.
- ดวงกมล รอดวร. (2564). กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตเมือง. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 12(2), 115-130.
- อัญญ์วาริน พิพัฒน์. (2564). ผลกระทบของโควิด-19 ต่อธุรกิจร้านอาหารญี่ปุ่นในจังหวัดภูเก็ต. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- นันทิยา ชัยแสน. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในคนไทย. *วารสารวิจัยทางการศึกษา*, 18(3), 112-127.
- นิธิศ นวลแก้ว. (2566). พฤติกรรมผู้บริโภคอาหารญี่ปุ่นในแหล่งท่องเที่ยวภาคใต้. *วารสารวิชาการธุรกิจและการจัดการ*, 8(2), 112-123.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พรทิพย์ วัฒนสกุล, สมชาย อินทร์ศรี และนภัสสร บุญมา. (2564). การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกบริโภคอาหารญี่ปุ่นในกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยการตลาด*, 14(1), 33-47.
- พิมพ์พร สุนทรเสนีย์, อติสรณ์ วงศ์สุวรรณ และนันทนา สุขทวี. (2564). กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดที่ส่งผลต่อการเลือกบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารบริหารธุรกิจและการตลาด*, 14(2), 48-64.
- พีรคณีย์ คงประเสริฐ และสุภาพร ชนะยศ. (2565). ความแตกต่างของพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นตามลักษณะทางประชากรศาสตร์. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 18(3), 112-130.
- ภาณุพงศ์ เกิดเกษม. (2566). กลยุทธ์การแข่งขันของร้านอาหารญี่ปุ่นในจังหวัดภูเก็ต. *วารสารเศรษฐศาสตร์และการจัดการ*, 15(1), 90-104.
- วรรณภา ศิริวงศ์. (2565). การปรับเมนูอาหารญี่ปุ่นให้เหมาะสมกับผู้บริโภคในพื้นที่ท่องเที่ยว. *วารสารอุตสาหกรรมบริการ*, 10(3), 75-88.

- วิภา จันทร์คำ. (2564). การศึกษาอิทธิพลของอายุที่มีต่อการเลือกบริโภคอาหารญี่ปุ่น. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 23(2), 45-62.
- ศิริรินทร์ สวัสดิ์วงศ์. (2566). อิทธิพลของราคาอาหารญี่ปุ่นต่อพฤติกรรมการบริโภคของผู้บริโภคในจังหวัดภูเก็ต. *วารสารการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค*, 15(2), 90-105.
- ศิริพร นาคสุวรรณ, ปริญญา ทองสมบูรณ์ และจิราภรณ์ วรรณสุวรรณ. (2564). ผลกระทบของช่องทางการจัดจำหน่ายต่อการเลือกบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารบริหารธุรกิจและการตลาด*, 12(2), 99-115.
- สมบูรณ์ สุขเกษม. (2563). วัฒนธรรมอาหารญี่ปุ่นในสังคมไทยยุคใหม่. *วารสารสังคมศาสตร์*, 22(1), 55-70.
- สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต. (2566). สถิติประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ จังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2565. สืบค้นจาก <https://phuket.nso.go.th/>
- สิรินภา เพ็ญฟู. (2566). แนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในจังหวัดภูเก็ต. *รายงานวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*.
- สุพัตรา มณีทอง. (2565). พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายของร้านอาหารญี่ปุ่นในเขตตัวเมือง. *วารสารการตลาดสมัยใหม่*, 10(3), 88-102.
- สุภาพร ขนยาศ และพีรณีย์ คงประเสริฐ. (2565). อิทธิพลของเพศและอายุที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในกลุ่มผู้บริโภคชาวไทย. *วารสารการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค*, 14(1), 75-89.
- อนันต์ ศิริวัฒน์ชัย, พิมพ์นิภา จินดากุล และอริชฐาน สุนทรเวช. (2564). การวิเคราะห์ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลต่อการเลือกบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตเมือง. *วารสารการบริโภคและการตลาด*, 13(1), 57-72.
- อุษณีย์ พงษ์ไพบูลย์. (2564). แนวโน้มอาหารสุขภาพและบทบาทของอาหารญี่ปุ่นในสังคมไทย. *วารสารโภชนาการและสุขภาพ*, 13(4), 102-113.
- Aaker, J. L., & Mandel, N. (2016). The effect of gender on preferences for healthy foods: The role of self-construal and appearance-based goals. *Journal of Consumer Research*, 43(1), 73-87.
- Belch, G. E., & Belch, M. A. (2021). Advertising and promotion: An integrated marketing communications perspective (12th ed.). McGraw-Hill Education.
- Evans, M., Jamal, A., & Foxall, G. (2009). *Consumer behaviour* (2nd ed.). John Wiley & Sons.
- Foodstory. (2560). *รายงานการบริโภคอาหารญี่ปุ่นในประเทศไทย*. สืบค้นจาก <https://www.foodstory.com>
- Iwata, K. (2021). Japanese cuisine in global cities: Socioeconomic factors influencing consumer choice. *International Journal of Gastronomy and Food Science*, 24, 100327.
- Japan External Trade Organization. (2022). *Survey on Japanese food-related businesses in Asia*. JETRO.
- JETRO. (2022). การศึกษาจำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นในประเทศไทย. สืบค้นจาก https://www.jetro.go.jp/ext_images/thailand/food/2023Japanese_restaurant_survey/japaneserestaurantssurvey2023th.pdf
- Jetrobangkok. (2018). จำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นในประเทศไทย. สืบค้นจาก https://www.jetro.go.jp/ext_images/thailand/pdf/japanese_restaurant_survey_2018_th.pdf
- Koichi Iwata. (2021). Japanese food culture and its global expansion: An analysis of consumer perception. *International Journal of Gastronomy and Food Science*, 23, 100301.
- Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). *Marketing management (15th ed.)*. Pearson Education.

- Lovelock, C., & Wirtz, J. (2011). *Services marketing: People, technology, strategy (7th ed.)*. Pearson Prentice Hall.
- Monroe, K. B. (1990). *Pricing: Making profitable decisions (2nd ed.)*. McGraw-Hill.
- Rosenbloom, B. (2013). *Marketing channels: A management view (8th ed.)*. Cengage Learning.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Statistics (2nd ed.)*. New York: Harper & Row.
- Wansink, B., & Shimizu, M. (2018). *Consumer response to healthy food images: A cross-cultural analysis of gender and health cues*. *Appetite*, 126, 134–143.
- Wansink, B., Payne, C. R., & Shimizu, M. (2018). *The appeal of Japanese cuisine: Consumer perceptions and health associations*. *Appetite*, 127, 45–52.
- Zeithaml, V. A., Bitner, M. J., & Gremler, D. D. (2018). *Services marketing: Integrating customer focus across the firm (7th ed.)*. McGraw-Hill Education.

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป ของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

วันชนะ แซ่ลู้*

รับบทความ 20 ตุลาคม 2567 แก้ไขบทความ 6 มิถุนายน 2568 ตอรับบทความ 25 มิถุนายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาส่วนประสมทางการตลาดน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป 2) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป 3) เปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป และ 4) ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำนวน 400 คน และในสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ส่วนประสมทางการตลาดของน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38 2) พฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 ผลการทดสอบสมมติฐาน 1) ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านการส่งเสริมทางการตลาด

คำสำคัญ: น้ำพริกกุ้งเสียบ, ส่วนประสมทางการตลาด, พฤติกรรมการบริโภค

Marketing Mix Factors Affecting the Consumption Behavior of Spicy Mixed Dried Shrimp and Chilli Paste Among the Population in Mueang Phuket District, Phuket Province

Wanchana Saesu*

Received 20 October 2024.; Revised 6 June 2025; Accepted 25 June 2025

Abstract

The purpose of this research was 1) study the marketing mix of ready-to-eat shrimp chili paste in Mueang Phuket District, Phuket Province; 2) examine the consumption behavior of ready-to-eat shrimp chili paste among the population in Mueang Phuket District, Phuket Province; 3) compare demographic characteristics with the consumption behavior of ready-to-eat shrimp chili paste among the population in Mueang Phuket District, Phuket Province; and 4) investigate the marketing mix factors that influenced the consumption behavior of ready-to-eat shrimp chili paste among the population in Mueang Phuket District, Phuket Province. This was a quantitative study that utilized a questionnaire as a data collection tool from a sample of 400 individuals in Mueang Phuket District, Phuket Province. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-tests, one-way ANOVA, and multiple regression analysis. The research findings revealed that (1) the marketing mix significantly influenced the consumption behavior of ready-to-eat shrimp chili paste among the population in Mueang Phuket District, with a mean score of 4.38, indicating a high level; (2) the consumption behavior of ready-to-eat shrimp chili paste among the population in Mueang Phuket District had a mean score of 4.37, also indicating a high level. Hypothesis testing showed that (1) the demographic characteristics of the population in Mueang Phuket District significantly differed in their consumption behavior of ready-to-eat shrimp chili paste based on gender, age, education, and occupation, with significant statistical differences at the .05 level; and (2) the marketing mix factors that significantly influenced the consumption behavior of ready-to-eat shrimp chili paste among the population in Mueang Phuket District, with significant statistical differences at the .05 level, included two variables: product and promotional aspects.

Keywords: Shrimp paste chili paste; marketing mix; consumption behavior

Assistant Teacher, Food and Nutrition Department, Phuket Vocational College

*Corresponding Author: sesauwanchana@gmail.com

บทนำ

น้ำพริกเป็นอาหารประเภทหนึ่งที่มีลักษณะเป็น ถ้วยเล็ก ๆ ซึ่งน้ำพริกถูกปรุงขึ้นมาเพื่อสร้างความอร่อยสำหรับอาหารหลักของครอบครัวในทั่วทุกภาคของประเทศ มาตั้งแต่สมัยอดีต โดยจะมีการผสมผสานกันระหว่างเครื่องปรุงต่าง ๆ และจะต้องมีพริกเป็นวัตถุดิบหลักเสมอ น้ำพริกถือเป็นอาหารที่เชื่อมโยงฐานทรัพยากรอาหารที่สำคัญ เป็นอาหารที่ใช้พื้นฐานจากเครื่องปรุงพื้นบ้านและผัก พื้นเมืองเข้าด้วยกัน ในขณะที่ที่ตั้งของประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสำคัญของข้าวและผักพื้นเมืองที่มีคุณค่าทาง สมุนไพรและโภชนาการ จากภูมิปัญญาไทยจึงมีการทำน้ำพริกเพื่อนำผักพื้นเมืองมารับประทานพร้อมกับข้าว ซึ่งน้ำพริก หมายถึง “อาหารชนิดหนึ่ง ปรุงด้วยกะปิ กระเทียม พริกชี้หนุมะนาว เป็นต้น ใช้เป็นเครื่องจิ้มหรือคลุกข้าวกิน ใช้น้ำปลาหรือน้ำปลาร้า แทนกะปิก็มีเช่น น้ำพริกปลาร้า น้ำพริกปลาลายง ใช้ของเปรี้ยวอื่น ๆ เช่น มะขาม มะดัน มะม่วง แทนมะนาวก็มี เรียกชื่อต่างกันไปตามเครื่องปรุง เช่น น้ำพริกมะขาม น้ำพริกมะดัน น้ำพริกมะม่วง” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554)

อาหารประเภทน้ำพริกสำเร็จรูปนั้นสามารถทำรายได้ให้กับผู้ประกอบการมากในตลาดมีน้ำพริกสำเร็จรูปทานอยู่ 3 ลักษณะหลัก ๆ ที่สามารถพบเห็น คือ บรรจุขวดหรือกระปุกแก้วมีฝาปิดตกแต่งผลิตภัณฑ์สวยงามมารับประทาน บรรจุในกระปุกพลาสติกแปะฉลากข้างกระปุก และตักแบ่งบรรจุถุงพลาสติกโดยคิดราคาตามน้ำหนัก หรือบรรจุในซองซิปล็อค ส่วนสถานที่จัดจำหน่ายตั้งแต่ตลาดสด ตลาดนัด ออกบูธตามงานกิจกรรมต่าง ๆ ร้านสะดวกซื้อห้างสรรพสินค้า และส่งออกต่างประเทศ ระบุจากผู้ผลิตน้ำพริกขายใหญ่ในประเทศกับกำลังการผลิตน้ำพริกต่อปี โดยน้ำพริกแม่ประนอม มาเป็นอันดับแรกอยู่ที่ 1,500,000 กิโลกรัมต่อปี รองลงมาเป็นน้ำพริกพันท้ายนรสิงห์ โดยมีกำลังการผลิตอยู่ที่ 850,000 กิโลกรัมต่อปี น้ำพริกศรีราชา มีกำลังการผลิต 561,600 กิโลกรัมต่อปี น้ำพริกศรีราชาพานิช มีกำลังการผลิต มีกำลังผลิต 518,000 กิโลกรัมต่อปี น้ำพริกพะเยา มีกำลังการผลิต 316,000 กิโลกรัมต่อปี น้ำพริกแม่อุษา มีกำลังการผลิต 312,000 กิโลกรัมต่อปี น้ำพริกเจ็เล็ก กำลังการผลิต 230,000 กิโลกรัมต่อปี และน้ำพริกไทยคิวิพิ มีกำลังการผลิตอยู่ที่ 192,000 กิโลกรัมต่อปี เป็นต้น โดยมียอดขายช่วงเทศกาลกินเจ เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคมสูงสุดในแต่ละปี ทั้งนี้สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีรายชื่อมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ชุมชนที่ประกาศใช้ทั้งสิ้น 1,263 มาตรฐาน ในจำนวนนี้มี เรื่องน้ำพริกจำนวน 13 เรื่อง ได้แก่ น้ำพริกเผา น้ำพริกแกง น้ำพริกปนแห้ง น้ำพริกปลาร้า น้ำพริกอ่อง น้ำพริกหนุ่ม น้ำพริกกุ้งเสียบ น้ำพริกแกงแห้ง น้ำพริกผักผลไม้ต้ม น้ำพริกกุ้งแก้ว น้ำพริกกะปิผิง และน้ำพริกตาแดง (สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, 2561)

น้ำพริกกุ้งเสียบ เป็นหนึ่งในอาหารพื้นถิ่นที่สะท้อนภูมิปัญญาของภาคใต้ โดยเฉพาะในจังหวัดภูเก็ต พังงา และสงขลา ซึ่งใช้วัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่นอย่าง “กุ้งเสียบ” ซึ่งได้จากการถนอมอาหารด้วยการเสียบไม้ ทาเกลือ แล้วนำไปปิ้งหรือรมควันจนแห้ง กุ้งเสียบจึงมีอายุการเก็บรักษานานและสามารถนำไปประกอบอาหารได้หลากหลายเมนู โดยเฉพาะ “น้ำพริกกุ้งเสียบ” ที่มีส่วนผสมหลัก เช่น กะปิ หอมแดง กระเทียม พริกชี้หนุ หนุมะนาว และกุ้งเสียบ ปรุงรสให้มีความกลมกล่อม เปรี้ยว เค็ม เผ็ด ตามแบบฉบับอาหารใต้ (ทวีทอง หงส์วิวัฒน์, 2551) นอกจากนี้ การผลิตน้ำพริกกุ้งเสียบยังไม่มีมาตรฐานสุขอนามัยหรือ อย. ที่เพียงพอ สำหรับการขยายตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนา น้ำพริกกุ้งเสียบจึงควรมุ่งเน้นทั้งด้านการยกระดับคุณภาพสินค้า การพัฒนาภาพลักษณ์แบรนด์ การใช้กลยุทธ์การตลาดดิจิทัล และการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานด้านมาตรฐานอาหาร เพื่อยกระดับสินค้าชุมชนให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

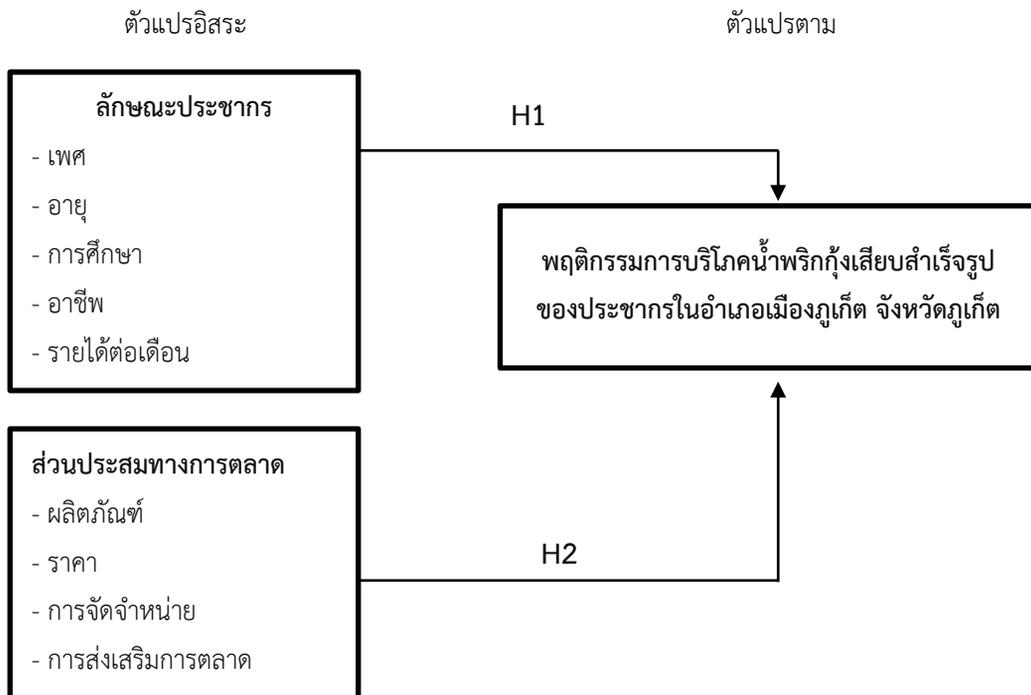
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญที่จะการศึกษาการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบ ซึ่งเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเอกลักษณ์ของอาหารไทย เป็นอาหารที่คนไทยรู้จักและมีโอกาสทางการตลาด ในธุรกิจการผลิตน้ำพริกกุ้งเสียบออกจำหน่ายยังกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เพื่อเป็นประโยชน์และผู้สนใจในผลิตภัณฑ์น้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปและการประกอบธุรกิจ เพื่อมูลค่าทางเศรษฐกิจหมุนเวียนในซัพพลายเชนอาหารไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาส่วนประสมทางการตลาดของน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
3. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
4. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

กรอบแนวคิด

การศึกษาเรื่องปัจจัยการทางตลาดมีผลต่อการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ส่วนประสมทางการตลาดของ (สุวิมล แม้นจริง, 2546) และทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภคของ (ฉัตยาพร เสมอใจ, 2556) สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต มีจำนวน 423,599 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต มีขั้นตอนการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดขนาดตัวอย่าง การเปิดตาราง Taro Yamane (1973) โดยกำหนดความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ 95% หรือกำหนดให้เกิดความคลาดเคลื่อนที่ .05 หรือ $\pm 5\%$ สำหรับประชากรที่มีมากกว่า 100,000 บาท ทำให้ได้ขนาดตัวอย่าง 398 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่าง จำนวน 400 คน

ขั้นตอนที่ 2 การเลือกตัวอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากรที่อาศัยในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งการวิจัยคั้งนี้เป็นารวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม และแบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งมีรายละเอียดคั้งนี้

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ประกอบด้วยแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คั้งนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีลักษณะแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) ได้แก่ เพศ และอาชีพ และข้อมูลระดับมาตราอันดับ (Ordinal Scale) ได้แก่ อายุ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ส่วนประสมทางการตลาด มีลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราอัตราภาคขั้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด / 5=มากที่สุด 4=มาก 3=ปานกลาง 2=น้อย 1=น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต มีลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราอัตราภาคขั้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

2. การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและหาคุณภาพของแบบสอบถามตามขั้นตอน คั้งนี้

2.1 การหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยการประเมินความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วยการประเมินค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสมของข้อคำถามจำนวน 3 คน เมื่อทำการวิเคราะห์ความสอดคล้องเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และกำหนดให้ทุกข้อคำถามต้องมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ผลจากการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า คำถามทุกข้อมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีค่าค่านวณระหว่าง 0.67 - 1.0 และมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับแก้คำถามเพื่อให้คำถาม

มีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้คำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง จำนวน 30 คน และเมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของชุดแบบสอบถาม โดยกำหนดให้แบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นที่ 0.80 ขึ้นไป เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นที่ .920 ซึ่งมีความเชื่อมั่นที่ระดับสูงมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามออนไลน์ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. จัดเตรียมแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google form
2. แจกแบบสอบถามออนไลน์ด้วยวิธีการฝากลิงค์กับเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง 25 กันยายน 2565 – 7 ตุลาคม 2566 โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ให้ได้ครบตามจำนวนที่กำหนดขนาดตัวอย่างไว้ จำนวน 400 ชุด

4. ดาวน์โหลดไฟล์ที่นำไปแปลงค่าและทำการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00-1.50	น้อยที่สุด
1.51-2.50	น้อย
2.51-3.50	ปานกลาง
3.51-4.50	มาก
4.51-5.00	มากที่สุด

3. การทดสอบสมมติฐาน

- 3.1 การเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ประกอบด้วยตัวแปรที่มีตัวแปรย่อย 2 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าที (t-Test) และตัวแปรที่มีตัวแปรย่อยมากกว่า 2 ตัวแปร ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยด้วยวิธี LSD

3.2 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด ที่มีผลกับพฤติกรรมผู้บริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) แบบปกติ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.75 อายุน้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 47.50 มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 83.75 เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 76.00 และรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 84.25

2. ส่วนประสมทางการตลาดน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของส่วนประสมทางการตลาดของน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

ส่วนประสมทางการตลาด	ระดับส่วนประสมทางการตลาด		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ด้านผลิตภัณฑ์	4.44	0.57	มาก
1. ผลิตภัณฑ์มีรสชาติอร่อย	4.43	0.75	มาก
2. ปลอดภัยอาหารตามมาตรฐาน "อย., ฮาลาล, GMP, HACCP"	4.45	0.63	มาก
3. ผลิตภัณฑ์มีความสะดวกในการบริโภค	4.49	0.61	มาก
4. ผลิตภัณฑ์มีความแปลกใหม่	4.25	0.83	มาก
5. ข้อมูลบนฉลากโภชนาการน่าสนใจ	4.47	0.65	มาก
6. บรรจุภัณฑ์สีสัน ดึงดูด น่าสนใจ	4.56	0.59	มากที่สุด
ด้านราคา	4.34	0.58	มาก
1. ราคาเหมาะสมกับปริมาณ	4.26	0.73	มาก
2. ราคาคุ้มค่าเมื่อเทียบกับสารอาหารที่ได้รับ	4.36	0.63	มาก
3. ราคาสินค้าคงที่	4.35	0.69	มาก
4. ราคาไม่แพงเมื่อเทียบกับยี่ห้ออื่น	4.26	0.74	มาก
5. มีการระบุราคาสินค้าที่ชัดเจน	4.48	0.70	มาก
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	4.38	0.54	มาก
1. ผลิตภัณฑ์วางในชั้นสินค้าที่สะดุดตา หาง่าย	4.34	0.65	มาก
2. ความหลากหลายของช่องทางการจัดจำหน่าย อาทิร้านค้าออนไลน์	4.38	0.63	มาก
3. หากผลิตภัณฑ์มีการจำหน่ายในร้านค้าอื่น ๆ ทั่วไป	4.33	0.68	มาก
4. ผลิตภัณฑ์จัดอยู่ในหมวดหมู่ที่ชัดเจนถูกต้องตามความต้องการของผู้บริโภค	4.46	0.59	มาก

ส่วนประสมทางการตลาด	ระดับส่วนประสมทางการตลาด		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ด้านการส่งเสริมการตลาด	4.34	0.59	มาก
1. ผลิตภัณฑ์มีการแนะนำสินค้าผ่านสื่อต่าง ๆ	4.29	0.72	มาก
2. การลด แลก แจก แถม	4.23	0.70	มาก
3. การทดลองชิมสินค้าใหม่	4.47	0.62	มาก
4. การจัดแสดงสินค้า ณ จุดขาย	4.36	0.69	มาก
5. ส่วนลดพิเศษตามเทศกาล	4.34	0.72	มาก
ภาพรวม	4.38	0.52	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการบริโภค น้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พบว่าภาพรวมส่วนประสมทางการตลาด มีค่าเฉลี่ย 4.38 อยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต เป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.44 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38 ด้านราคา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.34 และด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.34 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากร ในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

พฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากร ในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต	ระดับพฤติกรรม		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1. ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเมื่อต้องการความสะดวกง่าย ในการรับประทาน	4.52	0.64	มากที่สุด
2. ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเพื่อมารับประทานในทุกมื้ออาหาร	4.41	0.66	มาก
3. ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเพื่อนำไปรับประทานกับครอบครัว หรือเพื่อน	4.25	0.80	มาก
4. ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบพร้อมทานเพื่อนำไปทานกับผักสด/ผักลวก หรือ เนื้อสัตว์	4.30	0.80	มาก
5. ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทาน เพื่อนำไปทานกับอาหารประเภท อื่นนอกจากผักและเนื้อสัตว์ เช่น ขนมปัง ข้าวเกรียบ	4.42	0.72	มาก
6. ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเพื่อไว้รับประทานขณะท่านเดิน ทางไกล	4.23	0.84	มาก
7. ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเพื่อนำไปเป็นของฝาก	4.31	0.83	มาก
8. ท่านเลือกซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานที่เป็นสินค้า OTOP	4.54	0.65	มากที่สุด

พฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากร ในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต	ระดับพฤติกรรม		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
9. ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานตามความสะดวกโดยไม่สนใจยี่ห้อ	4.42	0.69	มาก
10. ท่านเลือกซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานที่ระบุวันผลิตและวันหมดอายุบนบรรจุภัณฑ์ชัดเจน	4.34	0.80	มาก
ภาพรวม	4.37	0.59	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ท่านเลือกซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานที่เป็นสินค้า OTOP มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.54 รองลงมา ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเมื่อต้องการความสะดวกง่ายในการรับประทาน มีค่าเฉลี่ย 4.52 ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานตามความสะดวกโดยไม่สนใจยี่ห้อและท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทาน เพื่อนำไปทานกับอาหารประเภทอื่นนอกจากผักและเนื้อสัตว์ เช่น ขนมปัง ข้าวเกรียบ มีค่าเฉลี่ย 4.42 ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเพื่อมารับประทานในทุกมื้ออาหาร มีค่าเฉลี่ย 4.41 ท่านเลือกซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานที่ระบุวันผลิตและวันหมดอายุบนบรรจุภัณฑ์ชัดเจนมีค่าเฉลี่ย 4.34 ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเพื่อนำไปเป็นของฝาก มีค่าเฉลี่ย 4.31 ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบพร้อมทานเพื่อนำไปทานกับผักสด/ผักลวก หรือเนื้อสัตว์ มีค่าเฉลี่ย 4.30 ท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเพื่อนำไปรับประทานกับครอบครัวหรือเพื่อน มีค่าเฉลี่ย 4.25 และท่านซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเพื่อไว้รับประทานขณะท่านเดินทางไกล มีค่าเฉลี่ย 4.23 ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างก็มีพฤติกรรม การบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปแตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากร ในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	161.00	4.24	0.63	-3.718	.000*
หญิง	239.00	4.46	0.54		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ พบว่า เพศที่ต่างกันของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต มีพฤติกรรมบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากร
ในอำเภอเมืองภูเก็ต จำแนกตามอายุ

อายุ	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	25.146	3	8.382	29.745	.000*
ภายในกลุ่ม	111.590	396	.282		
รวม	136.735	399			

* มีนัยทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ พบว่า อายุที่ต่างกันของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต บริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังนี้

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบ
สำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ

อายุ	น้อยกว่า 20 ปี	21-35 ปี	36-50 ปี	มากกว่า 51 ปี	
	\bar{x}	4.50	4.47	3.94	3.35
น้อยกว่า 20 ปี	4.50	-	.035	.557*	1.151*
21-35 ปี	4.47		-	.522*	1.116*
36-50 ปี	3.94			-	.594*
มากกว่า 51 ปี	3.35				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ พบว่า มีความแตกต่าง 5 คู่ ได้แก่ ผู้บริโภคที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปมากกว่าผู้บริโภคที่มีอายุระหว่าง 36-50 ปีและและผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 51 ปี ผู้บริโภคที่มีอายุระหว่าง 21-35 ปี มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปมากกว่าผู้บริโภคที่มีอายุระหว่าง 36-50 ปีและและผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 51 ปี และผู้บริโภคที่มีอายุระหว่าง 36-50 ปี มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปมากกว่าผู้บริโภคที่มีอายุมากกว่า 51 ปี

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากร
ในอำเภอเมืองภูเก็ต จำแนกตาม การศึกษา

การศึกษา	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.781	2	1.891	5.645	.004*
ภายในกลุ่ม	132.954	397	.335		
รวม	136.735	399			

* มีนัยทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามการศึกษา พบว่า การศึกษาที่ต่างกันของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต บริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังนี้

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	\bar{x}	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		4.33	4.60	4.16
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.33	-	-.264*	.174
ปริญญาตรี	4.60		-	.438
สูงกว่าปริญญาตรี	4.16			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จำแนกตามการศึกษา พบว่า มีความแตกต่าง 1 คู่ ได้แก่ ผู้บริโภคที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต น้อยกว่า ผู้บริโภคที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	21.815	4	5.454	18.745	.000*
ภายในกลุ่ม	114.920	395	.291		
รวม	136.735	399			

* มีนัยทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ พบว่า อาชีพที่ต่างกันของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต บริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังนี้

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากร
ในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{x}	พนักงาน บริษัทเอกชน	คนงาน/ รับจ้างทั่วไป	ประกอบ อาชีพอิสระ	แม่บ้าน	นักเรียน/ นักศึกษา
		4.13	4.24	3.79	3.73	4.49
พนักงานบริษัทเอกชน	4.13	-	-.108	.336*	.394*	-.362*
คนงาน/รับจ้างทั่วไป	4.24		-	.444*	.503	-.253*
ประกอบอาชีพอิสระ	3.79			-	.058*	-.698*
แม่บ้าน	3.73				-	-.756*
นักเรียน/นักศึกษา	4.49					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ พบว่า มีความแตกต่าง 8 คู่ ได้แก่ ผู้บริโภคที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป มากกว่า ผู้บริโภคที่ประกอบอาชีพอิสระและผู้บริโภคที่ประกอบอาชีพแม่บ้าน แต่มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป น้อยกว่า ผู้บริโภคที่เป็นนักเรียนนักศึกษา ผู้บริโภคที่มีอาชีพเป็นคนงาน/รับจ้างทั่วไป มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป มากกว่า ผู้บริโภคที่ประกอบอาชีพอิสระและผู้บริโภคที่ประกอบอาชีพแม่บ้าน แต่มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป น้อยกว่า ผู้บริโภคที่เป็นนักเรียนนักศึกษา ผู้บริโภคที่ประกอบอาชีพอิสระมีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป น้อยกว่า ผู้บริโภคที่เป็นนักเรียนนักศึกษา และผู้บริโภครวมที่ประกอบอาชีพแม่บ้าน แต่มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป น้อยกว่า ผู้บริโภคที่เป็นนักเรียนนักศึกษา

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากร
ในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	N	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
น้อยกว่า 15,000 บาท	337	4.42	0.572	4.314	0.799
15,001-30,000	63	4.09	0.578		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 การเปรียบเทียบลักษณะประชากรกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า รายได้ต่อเดือนที่ต่างกันบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
พฤติกรรมกรการ	ค่าคงที่ (Constant)	1.176	.189		6.234	.000*
บริโภคน้ำพริกกุ้ง	ด้านผลิตภัณฑ์	.211	.082	.203	2.575	.010*
เสียบสำเร็จรูปของ	ด้านราคา	.134	.085	.132	1.567	.118
ประชากรในอำเภอ	ด้านช่องทางการจัด	.060	.081	.055	.742	.459
เมืองภูเก็ต จังหวัด	จำหน่าย					
ภูเก็ต	ด้านการส่งเสริมทาง	.327	.066	.330	4.936	.000*
	การตลาด					
R = .663*		R ² = 0.440		Adj R ² = .434		Std. Error = .440
F = 77.563		Sig. = .000*				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลกับพฤติกรรมกรการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่า .663* และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่า .440 แสดงตัวแปรพยากรณ์ 2 ตัว ร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมกรการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต มีค่า 0.440 และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์และตัวแปรพยากรณ์ ทั้ง 2 ตัว มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง และสามารถสร้างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลกับพฤติกรรมกรการบริโภคที่มีผลต่อการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลกับพฤติกรรมกรการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่

1. ด้านผลิตภัณฑ์ส่งผลทางบวกกับพฤติกรรมกรการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพิ่มขึ้น .211 หน่วยหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.10
2. ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ส่งผลทางบวกกับพฤติกรรมกรการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพิ่มขึ้น .327 หน่วยหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.70

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ทำการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เนื่องจากปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทุกด้านที่ส่งผลต่อการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปทั้งในแง่ของ ด้านผลิตภัณฑ์ ที่อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปในระดับมาก โดยเฉพาะปัจจัยด้านราคา การส่งเสริมการตลาด และการเข้าถึงสินค้าล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสนับสนุนการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดที่เหมาะสมในการเพิ่มยอดขายในตลาด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา Kotler & Keller (2016) ระบุว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและการออกแบบที่ดึงดูดสามารถส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคได้อย่างมาก เนื่องจากมาจากผลจากคุณภาพและลักษณะของผลิตภัณฑ์มีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค เมื่อผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติที่ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า จะทำให้ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะเลือกซื้อและสร้างความจงรักภักดีต่อแบรนด์ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ญฐมน บัวพรมมี (2565) พบว่า ส่วนประสมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อซ้ำผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาไทยของผู้บริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ Khan & Jan (2022) ได้ศึกษาผลกระทบของส่วนประสมทางการตลาดต่อการบริโภคอาหารสำเร็จรูปในปากีสถาน พบว่าปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด เช่น การใช้โฆษณาและสื่อสังคมออนไลน์ มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นความสนใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ รวมทั้งราคาและความสะดวกในการเข้าถึงสินค้ายังเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยทำงาน

ด้านการส่งเสริมทางการตลาด อยู่ในระดับมาก ซึ่งการส่งเสริมทางการตลาดมีผลต่อการกระตุ้นการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคในระดับมาก โดยเฉพาะการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายและสร้างสรรค์เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มยอดขายและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าในตลาดสินค้าบริโภค สอดคล้องกับการศึกษา Kotler & Keller (2016) ซึ่งได้กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างการรับรู้ในตลาดและการส่งเสริมการขายเพื่อกระตุ้นการบริโภคเป็นกลยุทธ์การส่งเสริมที่มีประสิทธิภาพช่วยกระตุ้นความสนใจและสร้างแรงจูงใจให้กับผู้บริโภค ตัวอย่างเช่น การใช้สื่อโฆษณาที่ตรงกลุ่มเป้าหมาย การจัดโปรโมชั่น หรือการใช้ Influencer สามารถสร้างการรับรู้และกระตุ้นการตัดสินใจซื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ญฐมน บัวพรมมี (2565) พบว่าส่วนประสมการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาดส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อซ้ำผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาไทยของผู้บริโภคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ Smith & Thompson (2021) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของการส่งเสริมทางการตลาดต่อการบริโภคอาหารสำเร็จรูปในสหรัฐอเมริกา พบว่าการใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก เช่น การทำแคมเปญโฆษณาที่มีส่วนร่วมกับผู้บริโภคและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยกระตุ้นความต้องการซื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อการโปรโมตที่มีความคิดสร้างสรรค์และเน้นการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

พฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปส่งผลกับพฤติกรรมการบริโภคของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต และพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปอยู่ในระดับมาก โดยได้รับอิทธิพล

จากความสะดวกสบายและการตลาดที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ รสชาติและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในตลาดนี้อย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ชื่อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานที่เป็นสินค้า OTOP และชื่อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเมื่อต้องการความสะดวกง่ายในการรับประทาน อยู่ในระดับมากที่สุด และชื่อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานเพื่อมารับประทานในทุกมื้ออาหาร ชื่อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปพร้อมทานตามความสะดวกโดยไม่สนใจยี่ห้อ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Choudhury & Khatun (2012) ที่ระบุว่าความสะดวกในการบริโภคและคุณภาพของผลิตภัณฑ์มีผลอย่างมากต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค สอดคล้องกับการศึกษาของ Nguyen & Tran (2020) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารสำเร็จรูปในเวียดนาม พบว่า ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะเลือกน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปเพราะความสะดวกในการทำงานและความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการด้านรสชาติที่หลากหลาย การวิเคราะห์พฤติกรรมการซื้อแสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคมีความไวต่อราคาและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่เลือกซื้อ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะประชากรที่มี เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้บริโภคที่มี เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างกันมีการเลือกรับประทานน้ำพริกต่างกัน โดยพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปมีความแตกต่างกันตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ปัจจัยเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดความชื่นชอบและความต้องการของผู้บริโภคในตลาดน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป โดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับกลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริมนต์ ชายเกตุ และคณะ (2553) ที่พบว่าผู้บริโภคที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความชอบในการบริโภคประเภทของน้ำพริกต่างกัน และผู้มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kumar & Singh (2021) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารสำเร็จรูปในอินเดียโดยพบว่าปัจจัยทางประชากรศาสตร์ เช่น อายุและการศึกษา มีผลต่อการเลือกชื่อน้ำพริกสำเร็จรูป ผู้บริโภคที่มีอายุน้อยมักให้ความสำคัญกับรสชาติและความสะดวก ในขณะที่ผู้บริโภคที่มีการศึกษาสูงมักจะใส่ใจในคุณค่าทางโภชนาการและแบรนด์ที่มีชื่อเสียง โดยผู้บริโภคที่มีอาชีพเฉพาะทาง เช่น นักโภชนาการหรือพ่อครัว จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการด้านสุขภาพมากกว่า ส่วนผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปอาจไม่มีความแตกต่างที่ชัดเจน ดังนั้น พฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของผู้บริโภคที่มีรายได้ต่างกันนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากความสำคัญที่ผู้บริโภคให้ต่อคุณภาพและรสชาติของผลิตภัณฑ์มากกว่าราคา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคมีการมองหาคุณค่าที่ได้รับจากการบริโภคเป็นหลัก แม้ว่าระดับรายได้จะมีความแตกต่างกันก็ตาม สอดคล้องกับการศึกษาของ นฤมล โภคทรัพย์ (2565) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปในกลุ่มผู้บริโภคไทย พบว่าไม่ว่าผู้บริโภคจะมีรายได้ต่อเดือนสูงหรือต่ำ พวกเขาเลือกชื่อน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปตามคุณภาพและรสชาติของผลิตภัณฑ์ มากกว่าที่จะพิจารณาจากราคา ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะมองหาคุณค่าที่ได้รับจากสินค้าเป็นหลัก ซึ่งอาจนำไปสู่การซื้อผลิตภัณฑ์ในระดับราคาที่แตกต่างกันได้และสอดคล้องกับการศึกษาของ Garcia & Smith (2020) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารสำเร็จรูปในสเปน พบว่าผู้บริโภคที่มีรายได้สูงและต่ำมีแนวโน้มที่จะเลือกชื่อน้ำพริกสำเร็จรูป

ตามความขึ้นขอบในรสชาติและแบรนด์ที่เคยใช้มากกว่าราคา ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าผู้บริโภคในทุกระดับรายได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพและประสบการณ์การบริโภคเป็นหลัก ทำให้พฤติกรรมการบริโภคในหมวดนี้ไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

สมมติฐานที่ 2 ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์และด้านการส่งเสริมทางการตลาด เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและการส่งเสริมที่มีประสิทธิภาพช่วยสร้างการรับรู้และแรงจูงใจในการซื้อของผู้บริโภคได้ ซึ่งส่วนประสมทางการตลาด โดยเฉพาะด้านผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมทางการตลาด มีผลกระทบสำคัญกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูป การให้ความสำคัญกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์และกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการเพิ่มความน่าสนใจและการขายในตลาดนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Kotler & Keller (2016) ส่วนประสมทางการตลาดประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ ราคาสถานที่ และการส่งเสริม มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจของผู้บริโภค โดยเฉพาะในตลาดที่มีการแข่งขันสูง และสอดคล้องกับการศึกษาของ ญฐมน บัวพรหมมี (2565) พบว่า ส่วนประสมการตลาดด้วยผลิตภัณฑ์ และด้านการส่งเสริมการตลาดส่งผลกระทบต่อตัดสินใจซื้อซ้ำผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาไทยของผู้บริโภคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณี แสงหิรัญ (2564) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของส่วนประสมทางการตลาดกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปในประเทศไทย พบว่าคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เช่น รสชาติและบรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจ มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคในระดับสูง นอกจากนี้ การส่งเสริมการตลาดที่มีประสิทธิภาพ เช่น โปรโมชันและการโฆษณาผ่านช่องทางต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้บริโภคมีความสนใจและเพิ่มโอกาสในการซื้อผลิตภัณฑ์ และการศึกษาของ Anderson & Lee (2020) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของส่วนประสมทางการตลาดในอุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูปในสหรัฐอเมริกา พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ เช่น รสชาติและคุณภาพของวัตถุดิบมีบทบาทสำคัญต่อการเลือกซื้อ ในขณะที่กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด เช่น การใช้โซเชียลมีเดียและการจัดกิจกรรมชิม มีผลกระทบต่อนความสนใจของผู้บริโภคและเพิ่มยอดขายอย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความสำเร็จในตลาดอาหารสำเร็จรูปขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและกลยุทธ์การส่งเสริมที่เหมาะสม

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ตพบว่ามีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พบว่า

1.1 ส่วนประสมทางการตลาดของน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านราคา อยู่ในระดับมาก ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย อยู่ในระดับมาก และด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมาก

1.2 พฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต อยู่ในระดับมาก

1.3 ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปไม่แตกต่างกัน

1.4 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย 2 ตัวแปรที่ส่งผลทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์และด้านการส่งเสริมทางการตลาด

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปของประชากรในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

2.1 พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ควรเน้นการพัฒนาคุณภาพ รสชาติ รูปลักษณ์บรรจุภัณฑ์ และมาตรฐานความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์น้ำพริกกุ้งเสียบ เพื่อสร้างความประทับใจและความเชื่อมั่นในสินค้า และการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น สูตรเฉพาะของท้องถิ่นหรือการใช้วัตถุดิบพื้นบ้าน จะช่วยเพิ่มความโดดเด่นในตลาด

2.2 เน้นการส่งเสริมการตลาดที่มีประสิทธิภาพ โดยเพิ่มกิจกรรมการตลาด เช่น การจัดโปรโมชั่น การแจกสินค้าตัวอย่าง การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย และการใช้ผู้มีอิทธิพลทางความคิด (Influencers) และควรสร้างการรับรู้และภาพลักษณ์ของแบรนด์ (Brand Awareness & Image) ให้ชัดเจนในกลุ่มเป้าหมาย

2.3 กำหนดกลุ่มเป้าหมายและออกแบบกลยุทธ์เฉพาะกลุ่ม เนื่องจากปัจจัยประชากรศาสตร์บางประการ (เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ) ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภค จึงควรวางกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มวัยทำงาน อาจต้องการบรรจุภัณฑ์แบบพกพา หรือกลุ่มผู้สูงอายุอาจเน้นเรื่องสุขภาพ

2.4 ขยายช่องทางจัดจำหน่าย แม้ผลวิจัยพบว่าช่องทางจัดจำหน่ายอยู่ในระดับมาก แต่สามารถขยายเพิ่มเติมได้โดยเฉพาะในช่องทางออนไลน์ เช่น Shopee, Lazada หรือแพลตฟอร์มท้องถิ่นในภูเก็ต เพื่อเข้าถึงผู้บริโภคได้สะดวกยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยต่อยอดในเรื่องปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปสามารถทำได้หลากหลายมิติ ควรศึกษาประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การรับรู้แบรนด์และภาพลักษณ์ของน้ำพริกกุ้งเสียบสำเร็จรูปในกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดภูเก็ต

3.2 การพัฒนาวัฒนธรรมบรรจุภัณฑ์สำหรับน้ำพริกกุ้งเสียบเพื่อการส่งออก

3.3 การวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการและการรับรู้เรื่องสุขภาพของผู้บริโภคต่อน้ำพริกกุ้งเสียบ

3.4 กลยุทธ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการส่งเสริมการตลาดน้ำพริกกุ้งเสียบของผู้ประกอบการรายย่อยในจังหวัดภูเก็ต

3.5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้บริโภคระหว่างคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวในการเลือกซื้อน้ำพริกกุ้งเสียบเป็นของฝาก

เอกสารอ้างอิง

ฉัตยาพร เสมอใจ. (2556). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิทย์พัฒน์.

ณัฐมน บัวพรมมี. (2565). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อซ้ำผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาไทย. *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ, 15(3)*, 88–97.

ทวิทอง หงส์วิวัฒน์. (2551). *กินเปลี่ยนชีวิต*. กรุงเทพฯ: มติชน.

นฤมล โภคทรัพย์. (2565). พฤติกรรมการบริโภคของผู้มีรายได้ต่างกันต่อสินค้าพริกกึ่งเสียบ. *วารสารวิทยาการจัดการ, 9(1)*, 45–59.

บุญชม ศรีสะอาด (2556) *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พรรณี แสงหิรัญ. (2564). ผลกระทบของส่วนประสมทางการตลาดกับพฤติกรรมการบริโภคน้ำพริกกึ่งเสียบสำเร็จรูป. *วารสารการตลาดและการจัดการธุรกิจ, 12(2)*, 89-101.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. (2561) *รายชื่อมาตรฐานผลิตภัณฑ์*. สืบค้นจาก <https://tcps.tisi.go.th/public/StandardList.aspx>

สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต. (2566) *รายงานสถิติจังหวัดภูเก็ต*. สืบค้นจาก <https://phuket.nso.go.th/reports-publications/provincial-statistics-report.html>.

สิริมนต์ ชายเกตุ และคณะ. (2553). การบริโภคน้ำพริกของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร. *วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี), 2(3)*, 64-79

สุวิมล แม้นจริง. (2546). *การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต. (2566). สถิติประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ จังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2565. สืบค้นจาก <https://phuket.nso.go.th/>

อัจฉรา จันทรประเสริฐ. (2560). ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาหารพื้นเมืองภาคใต้. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 14(1)*, 73–88.

Anderson, J., & Lee, M. (2020). The impact of marketing mix on consumer behavior in the ready-to-eat food sector. *Journal of Consumer Marketing, 37(4)*, 431-443.

Choudhury, M. M., & Khatun, M. (2012). Consumer Behavior and Purchase Decision Making Process: A Study on Ready to Eat Food Products. *Journal of Business and Management, 6(3)*, 35-40.

Garcia, M., & Smith, R. (2020). Consumer behavior towards ready-to-eat foods: An analysis across income levels in Spain. *Journal of Food Products Marketing, 26(4)*, 375-390.

Khan, S., & Jan, F. A. (2022). The effect of marketing mix on ready-to-eat food consumption in Pakistan. *International Journal of Business and Management Research, 10(1)*, 45–60.

Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). *Marketing management* (15th ed.). New Jersey: Pearson Education.

Kumar, S., & Singh, R. (2021). Consumer behavior towards ready-to-eat products in India. *Journal of Consumer Marketing, 38(4)*, 321–335.

- Nguyen, T. H., & Tran, Q. N. (2020). Factors affecting ready-to-eat food consumption in Vietnam. *Asia Pacific Journal of Marketing and Logistics*, 32(5), 1094–1112.
- Smith, L., & Thompson, G. (2021). Promotional strategies and consumer buying behavior in U.S. food sector. *Journal of Food Products Marketing*, 27(1), 17–33.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper & Row.

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน

คณิตนันท์พรรณ ผลท่ามีบุญ*

รับบทความ 31 ธันวาคม 2567 แก้ไขบทความ 14 มิถุนายน 2568 ตอรับบทความ 25 มิถุนายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัย คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองนักเรียนนักศึกษา ตัวแทนชุมชน และภาคีเครือข่ายรวม 379 คน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการใช้กระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA อยู่ในระดับปานกลางและ 2) ความต้องการรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการใช้กระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : สภาพปัจจุบัน, ความต้องการ, รูปแบบการบริหารสถานศึกษา, การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม, วงจรเดมมิ่ง

The Study of Current Situation and Development Needs of the Participatory School Management Model Using the PDCA Quality Management Cycle to Develop High-Performance Human Resources at Chethuphan Commercial College

Khanatsananphan Pholtommeeboon*

Received 31 December 2024.; Revised 14 June 2025; Accepted 25 June 2025

Abstract

This research aimed to study the current conditions and needs for the development of a participatory school administration model using the Plan-Do-Check-Act (PDCA) quality management cycle to enhance the competency-based workforce at Chetupon Commercial College. It was a quantitative study that employed a questionnaire to collect data from five groups of participants: college administrators, school board members, teachers, students' parents, community representatives, and network partners, totaling 379 individuals. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. The findings revealed that: The current condition of participatory school administration using the PDCA quality management process to develop a competency-based workforce at Chetupon Commercial College was at a moderate level overall. Both participatory administration and the use of the PDCA process were rated at a moderate level. The need for a participatory school administration model using the PDCA process to enhance the competency-based workforce at Chetupon Commercial College was found to be at the highest level overall. Both participatory administration and the use of the PDCA process were rated at the highest.

Keyword: Current Situation; Needs; Educational Management Model; Deming Circle

Director of Chethuphon Commercial College

**Corresponding Author: Khanat99ccc@gmail.com

บทนำ

การบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาของไทยในปัจจุบัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังต้องตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่หลากหลาย และเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ วิทยาลัยอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เน้นทักษะ และประสบการณ์จริง เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ในกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาต้องเผชิญกับความท้าทายด้านเทคโนโลยีและความต้องการทักษะใหม่ ๆ ของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งส่งผลให้ต้องปรับแผนการเรียน และการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจอย่างใกล้ชิด (พัชรินทร์ สร้อยเพชร, 2565) ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะชีวิตและคุณลักษณะส่วนบุคคล เพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคมยุคใหม่ (สมศักดิ์ บุตรสาร, 2561) แนวทางหนึ่งที่ได้รับการยอมรับในการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารวิทยาลัย คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) ซึ่งเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับ ทั้งผู้บริหาร ครู และนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาหลักสูตร การกำหนดนโยบาย และการแก้ไขปัญหาองค์กร อันนำไปสู่ความรู้สึกเป็นเจ้าของและการมีส่วนร่วมที่เพิ่มขึ้น (Bower & Ginsberg, 2007) ทั้งยังช่วยส่งเสริมการสื่อสารภายในองค์กร ทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีการแข่งขัน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Vroom & Yetton, 2009) และในบริบทของประเทศไทย การนำแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ช่วยเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน และภาคส่วนในชุมชน โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาหลักสูตรและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาอาชีวศึกษาอย่างยั่งยืน (ภัทรารุณี วงศ์วิไล, 2560) การรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย ช่วยเพิ่มความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรภายในองค์กร (พัชรินทร์ สร้อยเพชร, 2565; สมศักดิ์ บุตรสาร, 2564) นอกจากนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการทำงานร่วมกัน เสริมความยั่งยืนในการพัฒนาองค์กร และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุรัชย์ ทองคง, 2563; นวลลักษณ์ สนวนภักดี, 2562)

การนำกระบวนการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) มาใช้ในการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นแนวทางที่ช่วยยกระดับคุณภาพการบริหารงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเริ่มจากการวางแผน (Plan) เพื่อกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการดำเนินงานอย่างชัดเจน ตามด้วยการดำเนินการ (Do) ตามแผนที่วางไว้ การตรวจสอบและประเมินผล (Check) เพื่อติดตามความก้าวหน้า และสุดท้ายคือการปรับปรุงแก้ไข (Act) เพื่อพัฒนากระบวนการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Tsiotsou, 2013) การประยุกต์ใช้วงจร PDCA ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ช่วยพัฒนาทั้งด้านการบริหารจัดการและการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสนับสนุนการจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (พัชรินทร์ สร้อยเพชร, 2565) โดย PDCA เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานของวิทยาลัยมีลำดับขั้นตอนชัดเจน มีการตรวจสอบและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาในภาพรวม (สมศักดิ์ บุตรสาร, 2564) นอกจากนี้ PDCA ยังส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาและการทำงานเป็นทีม ซึ่งช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สุรัชย์ ทองคง, 2563) และเป็นเครื่องมือในการประเมินผลเพื่อเพิ่มความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องในสังคม (Hughes, 2006) ดังนั้น การนำวงจร

คุณภาพ PDCA มาใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการปรับตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษา และช่วยพัฒนาองค์กรให้มีความพร้อมในการรองรับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานในอนาคต (ภัทราวุฒิ วงศ์วิไล, 2559)

วิทยาลัยพณิชยการเซตุน เป็นสถาบันการอาชีวศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะวิชาชีพและความสามารถของนักศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานและภาคอุตสาหกรรมที่หลากหลาย โดยเปิดสอนในหลายสาขา เช่น การบัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และการบริหารธุรกิจ ซึ่งล้วนมุ่งเน้นทั้งความรู้เฉพาะทางและทักษะปฏิบัติจริง หลักสูตรของวิทยาลัยถูกออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจยุคใหม่ โดยผสมเทคโนโลยีเข้ากับการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ทั้งในชั้นเรียนและจากการฝึกงานในสถานประกอบการจริง ซึ่งช่วยให้สามารถปรับตัวและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในตลาดแรงงานได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ วิทยาลัยยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจ เพื่อขยายโอกาสในการจ้างงานและพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืนสำหรับนักศึกษา การบริหารจัดการของวิทยาลัยดำเนินการภายใต้กรอบกลยุทธ์ที่ชัดเจน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การอบรมพัฒนาทักษะเสริม และการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อตรวจสอบความสำเร็จและรับฟังข้อเสนอแนะจากนักศึกษาและผู้ปกครอง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การนำแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) และการประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เข้ามาในการบริหารงานของวิทยาลัย ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและตัดสินใจร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความรับผิดชอบร่วมและสร้างความยั่งยืนในการดำเนินงาน และการใช้ PDCA ช่วยให้วิทยาลัยสามารถกำหนดแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (Plan) ดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ (Do) ตรวจสอบผลลัพธ์ (Check) และดำเนินการปรับปรุงอย่างเหมาะสม (Act) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุนต่อไป

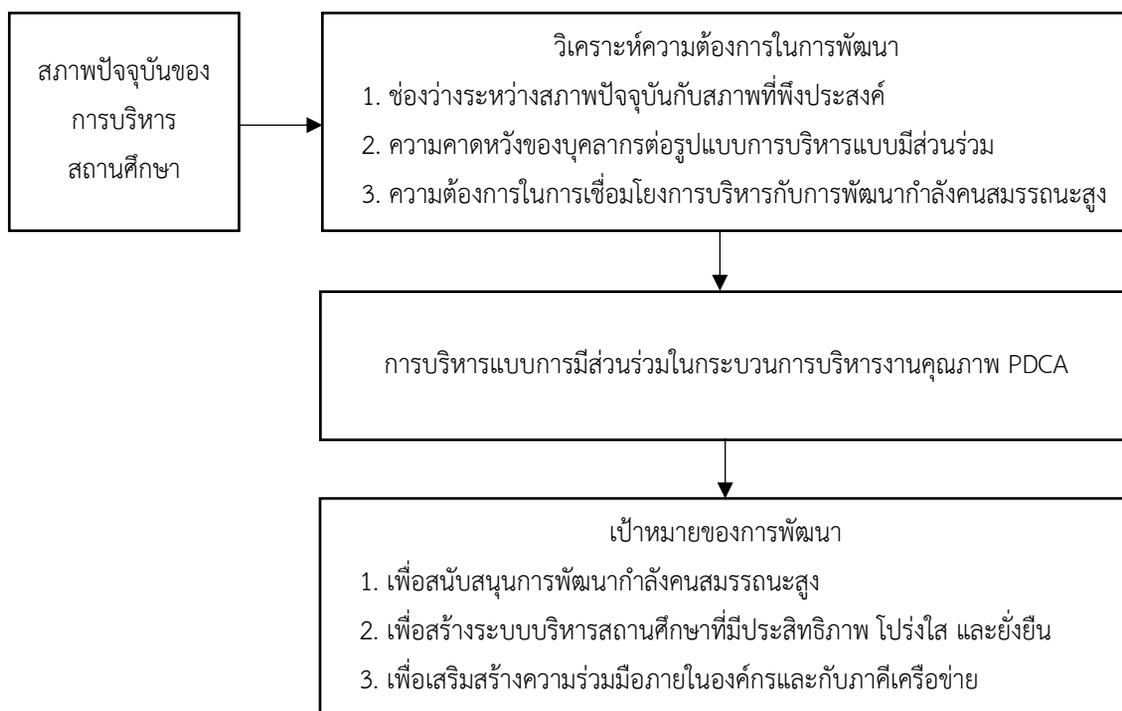
วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน

กรอบแนวคิด

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง สามารถวิเคราะห์

องค์ประกอบหลักของกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษา คือศึกษาระดับ การดำเนินงานในปัจจุบันของวิทยาลัยพณิชยการเซตุนใน แต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานคุณภาพ PDCA และการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร 2) ความต้องการในการพัฒนา คือการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เป็น 2.1) ช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละขั้นตอนของ PDCA 2.2) ความคาดหวังของบุคลากร ต่อรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2.3) ความต้องการในการส่งเสริมบทบาทของผู้มีส่วนร่วมในแต่ละระดับ (เช่น ครู นักเรียน ชุมชน) 2.4) ความต้องการในการเชื่อมโยงการบริหารกับการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง 3) การบริหารแบบ มีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงานคุณภาพ PDCA คือ การร่วมคิด/ร่วมวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การประเมินผลและสะท้อนความคิดเห็น และการพัฒนาและปรับปรุงร่วมกัน โดยมี 4) เป้าหมายของการพัฒนา คือ 4.1) เพื่อสนับสนุนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง 4.2) เพื่อสร้างระบบบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืน และ 4.3) เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือภายในองค์กรและกับภาคีเครือข่าย สามารถกำหนดกรอบ แนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการดำเนินการวิจัย มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัย คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองนักเรียนนักศึกษา ตัวแทนชุมชน และภาคีเครือข่าย จำนวน 549 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ผู้วิจัยทำการทำเลือกแบบกลุ่มตัวอย่างเจาะจง (Purposive sampling) ที่ยินดีให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ จำนวน 379 คน สามารถแบ่งแต่ละกลุ่มได้ ดังนี้

- ครูบุคลากรทางการศึกษา	82	คน
- คณะกรรมการสถานศึกษา	10	คน
- ผู้ปกครองนักเรียนนักศึกษา	277	คน
- ตัวแทนชุมชน	8	คน
- ภาคีเครือข่าย	12	คน
รวม	379	คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และสถานะ มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สามารถเลือกตอบได้ 1 คำตอบ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีลักษณะคำถามแบบมาตรวัดให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close Ended) แบบ 5 ตัวเลือกของ Likert Scale ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีลักษณะคำถามแบบมาตรวัดให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close Ended) แบบ 5 ตัวเลือกของ Likert Scale ได้แก่ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ปกครองสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

3) การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1) การประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ของแบบสอบถาม โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมิน จำนวน 5 คน ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยกำหนดค่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ ต้องมีความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.5-1.00 ผลการประเมินพบว่า ข้อสอบทุกข้อมีผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา

0.67-1.00 และมีการปรับปรุงให้เหมาะสมทั้งคำถามและคำตอบในบางข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำไปใช้หาคุณภาพต่อไป

2) การการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบ การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรกิจการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุนพ โดยการนำชุดแบบประเมินความพึงพอใจไปทดลองใช้ (Try Out) ในวิทยาลัย เครือข่าย ซึ่งมีบริบทของวิทยาลัยและการจัดการศึกษาคคล้ายกับวิทยาลัยเซตุนพ จำนวน 30 คน โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับต้องไม่ต่ำกว่า 0.80 ขึ้นไป ผลจากการนำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความ ต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรกิจการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุนพ เมื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับ มีความเชื่อมั่นที่ .998 ถือว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อวิเคราะห์แยกตามประเด็น สภาพปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการ สถานศึกษา ครู ผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนชุมชน และภาคีเครือข่าย ในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรกิจการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุนพ

2) ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 6 กลุ่ม โดยจัดทำเป็นเอกสารและแนบ QR-Code แบบสอบถามออนไลน์ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเลือกช่องทางการตอบแบบสอบถามได้ตามความสะดวก

3) เก็บรวบรวมแบบแบบสอบถามในรูปแบบเอกสาร และตรวจสอบการเก็บข้อมูลในรูปแบบออนไลน์ ให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ และตรวจสอบความสมบูรณ์ขอคำถาม

4) นำข้อมูลที่ได้ไปบันทึกเป็นตัวเลขด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบ การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรกิจการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุนพ ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

1.00-1.50	ความหมาย	สภาพปัจจุบันและความต้องการน้อยที่สุด
1.51-2.50	ความหมาย	สภาพปัจจุบันและความต้องการน้อย
2.51-3.50	ความหมาย	สภาพปัจจุบันและความต้องการปานกลาง
3.51-4.50	ความหมาย	สภาพปัจจุบันและความต้องการมาก
4.50-5.00	ความหมาย	สภาพปัจจุบันและความต้องการมากที่สุด

ผลการวิจัย

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวนตามเพศ อายุ การศึกษา และสถานภาพ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 76.52 มีอายุระหว่าง 30-60 ปี ร้อยละ 85.22 มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 58.84 และเป็นผู้ประกอบการ ร้อยละ 73.09

2) สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

รายการ	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	\bar{x}	S.D.	การแปลผล	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
การบริหารแบบมีส่วนร่วม	3.28	1.13	ปานกลาง	4.64	0.51	มากที่สุด
ด้านการบริหารวิชาการ	3.30	1.13	ปานกลาง	4.61	0.52	มากที่สุด
1. มีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารกิจกรรมของวิทยาลัย	3.28	1.14	ปานกลาง	4.67	0.51	มากที่สุด
2. มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการตามภารกิจของวิทยาลัย	3.28	1.13	ปานกลาง	4.52	0.53	มากที่สุด
3. มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่น	3.25	1.09	ปานกลาง	4.58	0.55	มากที่สุด
4. มีส่วนร่วมในการที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง	3.36	1.13	ปานกลาง	4.63	0.52	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาหลักสูตร	3.27	1.16	ปานกลาง	4.62	0.51	มากที่สุด
6. มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล	3.35	1.16	ปานกลาง	4.67	0.49	มากที่สุด
ด้านการบริหารงบประมาณ	3.15	1.11	ปานกลาง	4.60	0.53	มากที่สุด
1. มีส่วนร่วมดำเนินการจัดตั้งงบประมาณ	3.11	1.09	ปานกลาง	4.57	0.52	มากที่สุด
2. มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับ	3.14	1.11	ปานกลาง	4.68	0.50	มากที่สุด
3. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพการใช้งบประมาณ	3.15	1.11	ปานกลาง	4.51	0.53	มากที่สุด

รายการ	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
4. มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	3.17	1.12	ปานกลาง	4.53	0.55	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการจัดการรายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ	3.20	1.13	ปานกลาง	4.69	0.51	มากที่สุด
ด้านการบริหารงานบุคลากร	3.24	1.15	ปานกลาง	4.61	0.50	มากที่สุด
1. มีส่วนร่วมในการพัฒนา มีความรู้ความสามารถของบุคลากร	3.27	1.15	ปานกลาง	4.72	0.46	มากที่สุด
2. มีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพของบุคลากร	3.28	1.16	ปานกลาง	4.71	0.48	มากที่สุด
3. มีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังของโรงเรียน	3.23	1.16	ปานกลาง	4.51	0.55	มากที่สุด
4. มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.23	1.13	ปานกลาง	4.55	0.50	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งการย้ายของบุคลากร	3.20	1.17	ปานกลาง	4.58	0.49	มากที่สุด
ด้านการบริหารทั่วไป	3.45	1.11	ปานกลาง	4.73	0.46	มากที่สุด
1. มีส่วนร่วมในการการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา	3.46	1.12	ปานกลาง	4.74	0.45	มากที่สุด
2. มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.45	1.10	ปานกลาง	4.73	0.46	มากที่สุด
3. มีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานธุรการ	3.46	1.12	ปานกลาง	4.70	0.48	มากที่สุด
4. มีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	3.49	1.13	ปานกลาง	4.72	0.45	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการจัดระบบควบคุมภายในให้การบริหารงาน บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.41	1.11	ปานกลาง	4.75	0.44	มากที่สุด
การใช้กระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA	3.20	1.12	ปานกลาง	4.70	0.50	มากที่สุด
ด้านการกำหนดคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูง	3.27	1.13	ปานกลาง	4.68	0.50	มากที่สุด
1. วางแผนจัดทำมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย กำหนดกิจกรรม ดำเนินการ	3.36	1.19	ปานกลาง	4.64	0.50	มากที่สุด

รายการ	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	\bar{x}	S.D.	การแปลผล	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูง (P)						
2. ศึกษาคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงของ วิทยาลัย เพื่อวิเคราะห์กำลังคนสมรรถนะสูง แยกตามสาขาวิชา (D)	3.23	1.12	ปานกลาง	4.70	0.49	มากที่สุด
3. มอบหมายทุกฝ่าย ศึกษาคุณลักษณะ กำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัย เพื่อ กำหนดรายวิชา โครงการ/กิจกรรม ค่า เป้าหมาย และตัวชี้วัด (D)	3.23	1.11	ปานกลาง	4.66	0.50	มากที่สุด
4. ประชุมตรวจสอบคุณลักษณะกำลังคน สมรรถนะสูงของวิทยาลัยเพื่อปรับปรุง รายวิชา โครงการ/กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัด (C)	3.24	1.12	ปานกลาง	4.71	0.50	มากที่สุด
5. จัดทำคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูง โครงการ/กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัด ของวิทยาลัย และนำไปสู่การจัดทำแผนการ พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (A)	3.27	1.12	ปานกลาง	4.70	0.50	มากที่สุด
ด้านจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง	3.06	1.15	ปานกลาง	4.71	0.50	มากที่สุด
1. จัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง โดยนำคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงของ วิทยาลัยเพื่อปรับปรุงรายวิชา โครงการ/ กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัด (P)	3.08	1.16	ปานกลาง	4.72	0.49	มากที่สุด
2. วางแผนพิจารณาระยะเวลาดำเนินการให้ สอดคล้องและครอบคลุมการจัดการศึกษา ทั้งการพัฒนาครูและการพัฒนานักศึกษา (P)	3.02	1.10	ปานกลาง	4.72	0.49	มากที่สุด
3. ร่วมกันกำหนดเป้าประสงค์ของงานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากำลังคน สมรรถนะสูงของวิทยาลัย (D)	3.13	1.21	ปานกลาง	4.73	0.49	มากที่สุด
4. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูง (D)	2.98	1.07	ปานกลาง	4.69	0.52	มากที่สุด
5. มอบหมายให้ทุกฝ่ายจัดทำแผนพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูง ทั้งด้านหลักสูตร รายวิชา โครงการ/กิจกรรม (D)	3.02	1.10	ปานกลาง	4.72	0.49	มากที่สุด

รายการ	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
6. รวบรวมผลการดำเนินการเพื่อพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูง ด้านหลักสูตรรายวิชา โครงการ/กิจกรรม (D)	3.12	1.20	ปานกลาง	4.68	0.50	มากที่สุด
7. จัดส่งแผนฉบับร่างให้ทุกฝ่ายตรวจสอบ โดย เน้นทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุง (C)	3.06	1.18	ปานกลาง	4.70	0.51	มากที่สุด
8. นำเสนอแผนที่ผ่านความเห็นชอบโดยคณะ กรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา ตรวจสอบ และให้ความเห็นชอบต่อไป (C)	3.02	1.19	ปานกลาง	4.71	0.50	มากที่สุด
9. จัดทำแผนพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงฉบับ สมบูรณ์ เพื่อเผยแพร่ประกาศใช้ใน สถานศึกษา (A)	3.09	1.15	ปานกลาง	4.70	0.50	มากที่สุด
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนากำลังคน สมรรถนะสูง	3.24	1.10	ปานกลาง	4.69	0.50	มากที่สุด
1. จัดทำปฏิทินการดำเนินงานตามแผนพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูง (P)	3.28	1.07	ปานกลาง	4.65	0.51	มากที่สุด
2. แต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน กำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้ง หลักสูตรรายวิชา โครงการ/กิจกรรม (P)	3.31	1.12	ปานกลาง	4.72	0.47	มากที่สุด
3. ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนและปฏิทิน การปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ (D)	3.29	1.12	ปานกลาง	4.70	0.51	มากที่สุด
4. ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานตาม แผนและปฏิทินการปฏิบัติงานตามที่กำหนด ไว้ และบันทึกผลการตรวจสอบ (C)	3.22	1.08	ปานกลาง	4.73	0.47	มากที่สุด
5. พิจารณาผลที่เกิดขึ้นหลังการดำเนินงานเสร็จ สิ้น โดยการบันทึกการปฏิบัติงาน ผลสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรค เพื่อสะท้อนผลการ ดำเนินงานสู่การปรับปรุงงานต่อไป (A)	3.11	1.11	ปานกลาง	4.64	0.51	มากที่สุด
ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	3.28	1.09	ปานกลาง	4.71	0.50	มากที่สุด
1. จัดทำแผนการติดตามประเมินผลการ ดำเนินการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (P)	3.29	1.09	ปานกลาง	4.72	0.50	มากที่สุด

รายการ	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	\bar{X}	S.D.	การแปลผล	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
2. สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (D)	3.28	1.04	ปานกลาง	4.67	0.51	มากที่สุด
3. ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (D)	3.40	1.07	ปานกลาง	4.73	0.49	มากที่สุด
4. ตรวจสอบผลที่ได้ บันทึก สรุปผลการติดตามการดำเนินงาน (C)	3.45	1.14	ปานกลาง	4.72	0.50	มากที่สุด
5. ประชุมสรุปผลและสะท้อนผลการติดตามผลการดำเนินงานในประเด็นผลสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และสิ่งที่ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน (A)	3.20	1.03	ปานกลาง	4.71	0.49	มากที่สุด
ภาพรวมของสภาพปัจจุบันการบริหารฯ	3.24	1.13	ปานกลาง	4.67	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 แสดงสภาพปัจจุบันและความต้องการการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุนพูน สรุปได้ดังนี้

1) สภาพปัจจุบันในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุนพูน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.24 สามารถสรุปเป็นจำแนกเป็นประเด็น รายด้าน และรายชื่อ ได้ดังนี้

1.1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีส่วนร่วมในการที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง มีค่าเฉลี่ย 3.36 มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 3.35 มีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารกิจกรรมของวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย 3.28 มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการตามภารกิจของวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย 3.28 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 3.27 และมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 3.25 ตามลำดับ

ด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.15 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีส่วนร่วมในการจัดการรายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.20 มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.17 มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพการใช้งบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 3.15 มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย 3.14 และมีส่วนร่วมดำเนินการจัดตั้งงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 3.11 ตามลำดับ

ด้านการบริหารงานบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.24 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพของบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.28 มีส่วนร่วมในการพัฒนา

มีความรู้ ความสามารถของบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.27 มีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.23 มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.23 และมีส่วนร่วมในการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งการย้ายของบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.20 ตามลำดับ

ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.45 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 3.49 มีส่วนร่วมในการการจัดทำนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.46 มีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานธุรการ มีค่าเฉลี่ย 3.46 มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.45 และมีส่วนร่วมในการจัดระบบควบคุมภายในให้การบริหารงาน บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ย 3.41 ตามลำดับ

1.2) การใช้กระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการกำหนดคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.27 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ วางแผนจัดทำมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย กำหนดกิจกรรม ดำเนินการ และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (P) มีค่าเฉลี่ย 3.36 จัดทำคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูง โครงการ/กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัดของวิทยาลัย และนำไปสู่การจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (A) มีค่าเฉลี่ย 3.27 ประชุมตรวจสอบคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงรายวิชา โครงการ/กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัด (C) มีค่าเฉลี่ย 3.24 และศึกษาคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัย เพื่อวิเคราะห์กำลังคนสมรรถนะสูงแยกตามสาขาวิชา (D) มีค่าเฉลี่ย 3.23 และมอบหมายทุกฝ่าย ศึกษาคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัย เพื่อกำหนดรายวิชา โครงการ/กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัด (D) มีค่าเฉลี่ย 3.23 ตามลำดับ

ด้านจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.06 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ร่วมกันกำหนดเป้าประสงค์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัย (D) มีค่าเฉลี่ย 3.13 รวบรวมผลการดำเนินการเพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ด้านหลักสูตร รายวิชา โครงการ/กิจกรรม (D) มีค่าเฉลี่ย 3.12 จัดทำแผนพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงฉบับสมบูรณ์ เพื่อเผยแพร่ประกาศใช้ในสถานศึกษา (A) มีค่าเฉลี่ย 3.09 จัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง โดยนำคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงรายวิชา โครงการ/กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัด (P) มีค่าเฉลี่ย 3.08 จัดส่งแผนฉบับร่างให้ทุกฝ่ายตรวจสอบ โดยเน้นทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุง (C) ค่าเฉลี่ย 3.06 วางแผนพิจารณาระยะเวลาดำเนินการให้สอดคล้องและครอบคลุมการจัดการศึกษา ทั้งการพัฒนาคูและพัฒนานักศึกษา (P) มีค่าเฉลี่ย 3.02 มอบหมายให้ทุกฝ่ายจัดทำแผนพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ทั้งด้านหลักสูตรรายวิชา โครงการ/กิจกรรม (D) มีค่าเฉลี่ย 3.02 นำเสนอแผนที่ผ่านความเห็นชอบโดยคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณา ตรวจสอบ และให้ความเห็นชอบต่อไป (C) มีค่าเฉลี่ย 3.02 และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (D) มีค่าเฉลี่ย 2.98 ตามลำดับ

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.24 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน กำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ โดยเน้นการมีส่วนร่วม

ทั้งหลักสูตรรายวิชา โครงการ/กิจกรรม (P) มีค่าเฉลี่ย 3.31 ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนและปฏิทินการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ (D) มีค่าเฉลี่ย 3.29 จัดทำปฏิทินการดำเนินงานตามแผนพัฒนากำกับคนสมรรถนะสูง (P) มีค่าเฉลี่ย 3.28 ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานตามแผนและปฏิทินการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ และบันทึกผลการตรวจสอบ (C) มีค่าเฉลี่ย 3.22 และพิจารณาผลที่เกิดขึ้นหลังการดำเนินงานเสร็จสิ้น โดยการบันทึกการปฏิบัติงานผลสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรค เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานสู่การปรับปรุงงานต่อไป (A) มีค่าเฉลี่ย 3.11 ตามลำดับ

ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.28 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ตรวจสอบผลที่ได้ บันทึก สรุปผลการติดตามการดำเนินงาน (C) มีค่าเฉลี่ย 3.45 ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนากำกับคนสมรรถนะสูง (D) มีค่าเฉลี่ย 3.40 จัดทำแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินการพัฒนากำกับคนสมรรถนะสูง (P) มีค่าเฉลี่ย 3.29 สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการพัฒนาคนสมรรถนะสูง (D) มีค่าเฉลี่ย 3.28 และประชุมสรุปผลและสะท้อนผลการติดตามผลการดำเนินงานในประเด็นผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และสิ่งที่ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุง และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน (A) มีค่าเฉลี่ย 3.20 ตามลำดับ

2) ความต้องการรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำกับคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 สามารถสรุปเป็นจำแนกเป็นประเด็น รายด้าน และรายข้อ ได้ดังนี้

2.1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า ในภาพรวมการบริหารแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.61 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารกิจกรรมของวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย 4.67 มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.67 มีส่วนร่วมในการทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง มีค่าเฉลี่ย 4.63 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 4.62 มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.58 และมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการตามภารกิจของวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย 4.52 ตามลำดับ

ด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.69 มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย 4.68 มีส่วนร่วมดำเนินการจัดตั้งงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 4.57 มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.53 และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพการใช้งบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 4.51 ตามลำดับ

ด้านการบริหารงานบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.61 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถของบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 4.72 มีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพของบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 4.71 มีส่วนร่วมในการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งการย้ายของบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 4.58 มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.55 และมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.51 ตามลำดับ

ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.73 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการจัดระบบควบคุมภายในให้การบริหารงาน บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ย 4.75 มีส่วนร่วมในการการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.74 มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.73 มีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 4.72 และมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานธุรการ มีค่าเฉลี่ย 4.70 ตามลำดับ

2.2) การใช้กระบวนการวงจรจรรยาบรรณคุณภาพ PDCA อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการกำหนดคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.68 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ประชุมตรวจสอบคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงรายวิชา โครงการ/กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัด (C) มีค่าเฉลี่ย 4.71 ศึกษาคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยเพื่อวิเคราะห์กำลังคนสมรรถนะสูงแยกตามสาขาวิชา (D) มีค่าเฉลี่ย 4.70 จัดทำคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงโครงการ/กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัดของวิทยาลัย และนำไปสู่การจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (A) มีค่าเฉลี่ย 4.70 มอบหมายทุกฝ่าย ศึกษาคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัย เพื่อกำหนดรายวิชาโครงการ/กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัด (D) มีค่าเฉลี่ย 4.66 และวางแผนจัดทำมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย กำหนดกิจกรรม ดำเนินการ และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (P) มีค่าเฉลี่ย 4.64 ตามลำดับ

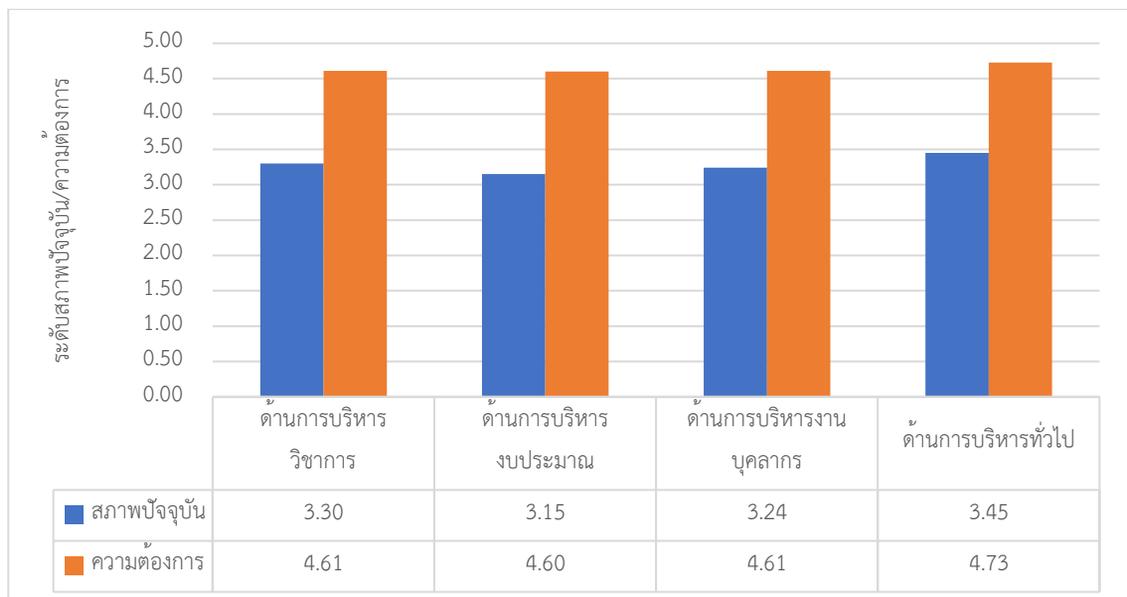
ด้านจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.71 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ร่วมกันกำหนดเป้าประสงค์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัย (D) มีค่าเฉลี่ย 4.73 จัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง โดยนำคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงรายวิชา โครงการ/กิจกรรม ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัด (P) มีค่าเฉลี่ย 4.72 วางแผนพิจารณาระยะเวลาดำเนินการให้สอดคล้องและครอบคลุมการจัดการศึกษาทั้งการพัฒนาคูและ การพัฒนานักศึกษา (P) มีค่าเฉลี่ย 4.72 มอบหมายให้ทุกฝ่ายจัดทำแผนพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ทั้งด้านหลักสูตรรายวิชาโครงการ/กิจกรรม (D) มีค่าเฉลี่ย 4.72 นำเสนอแผนที่ผ่านความเห็นชอบโดยคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา เพื่อพิจารณา ตรวจสอบ และให้ความเห็นชอบต่อไป (C) มีค่าเฉลี่ย 4.71 จัดส่งแผนฉบับร่างให้ทุกฝ่ายตรวจสอบ โดยเน้นทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุง (C) มีค่าเฉลี่ย 4.70 จัดทำแผนพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงฉบับสมบูรณ์ เพื่อเผยแพร่ประกาศใช้ในสถานศึกษา (A) มีค่าเฉลี่ย 4.70 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (D) มีค่าเฉลี่ย 4.69 และรวบรวมผลการดำเนินการเพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ด้านหลักสูตรรายวิชา โครงการ/กิจกรรม (D) มีค่าเฉลี่ย 4.68 ตามลำดับ

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 โดยข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานตามแผนและปฏิทินการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ และบันทึกผลการตรวจสอบ (C) มีค่าเฉลี่ย 4.73 แต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน กำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งหลักสูตรรายวิชา โครงการ/กิจกรรม (P) มีค่าเฉลี่ย 4.72 ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนและปฏิทินการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ (D) มีค่าเฉลี่ย 4.70 จัดทำปฏิทินการดำเนินงานตามแผนพัฒนากำบัง

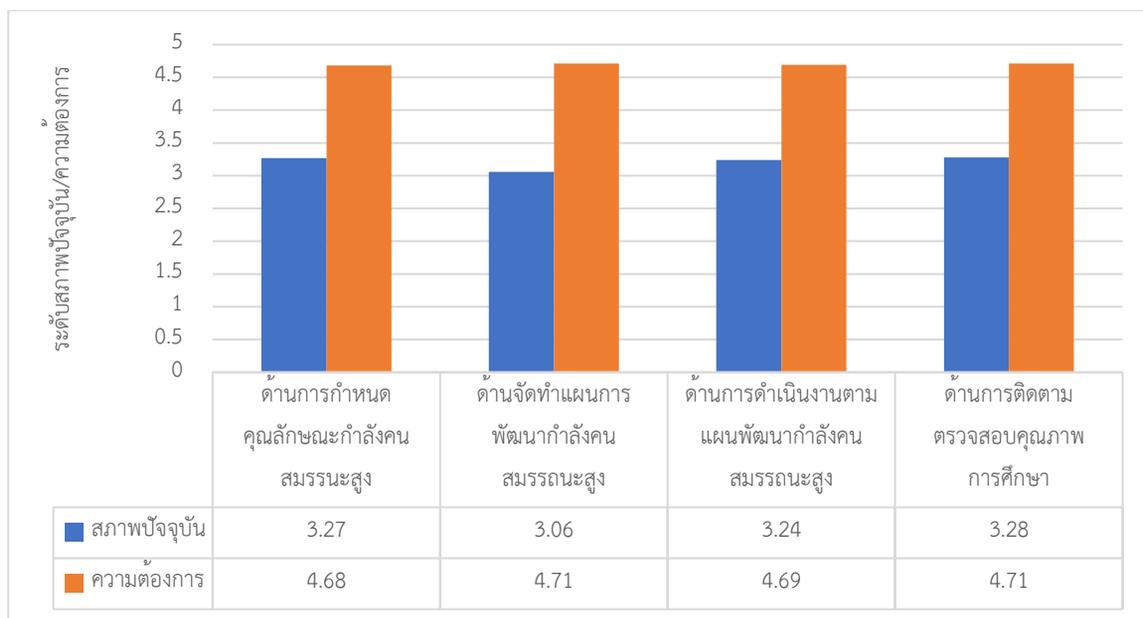
คนสมรรถนะสูง (P) มีค่าเฉลี่ย 4.65 และพิจารณาผลที่เกิดขึ้นหลังการดำเนินงานเสร็จสิ้น โดยการบันทึกการปฏิบัติงาน ผลสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรค เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานสู่การปรับปรุงงานต่อไป (A) มีค่าเฉลี่ย 4.64 ตามลำดับ

ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.71 โดยข้อทุกข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (D) มีค่าเฉลี่ย 4.73 จัดทำแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (P) มีค่าเฉลี่ย 4.72 ตรวจสอบผลที่ได้บันทึกสรุปผลการติดตามการดำเนินงาน (C) มีค่าเฉลี่ย 4.72 ประชุมสรุปผลและสะท้อนผลการติดตามผลการดำเนินงานในประเด็นผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และสิ่งที่ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุง และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน (A) มีค่าเฉลี่ย 4.71 และสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง (D) มีค่าเฉลี่ย 4.67 ตามลำดับ

จากผลการวิจัยสามารถนำมาสร้างเป็นแผนภูมิเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและความต้องการ โดยจำแนกออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนภูมิเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความต้องการบริหารแบบมีส่วนร่วมวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

ภาพที่ 2 แผนภูมิเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความต้องการใช้กระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA ในการบริหารวิทยาลัยพณิชยการเซตุน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1) สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน อยู่ในระดับปานกลางในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Edward Deming ที่เสนอวงจร PDCA ว่าเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการบริหารจัดการคุณภาพ ที่ช่วยให้เกิดกระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในองค์กรเพื่อให้การดำเนินงานเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (Deming, 1986) โดยด้านการบริหารวิชาการ มีการมีส่วนร่วมในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรม การบริหารภารกิจทางวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร และการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น ด้านการบริหารงบประมาณ มีการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดหารายได้ การระดมทรัพยากร การตรวจสอบการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ และการจัดตั้งงบประมาณในระดับที่ยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติม ด้านการบริหารงานบุคลากร บุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นคงในวิชาชีพ การพัฒนาองค์ความรู้ การวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะ รวมถึงกระบวนการสรรหาและแต่งตั้งบุคลากร และด้านการบริหารทั่วไป พบว่ามีการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงในด้านการดูแลอาคารสถานที่ การจัดทำนโยบายและแผนพัฒนา

การศึกษา การพัฒนามาตรฐานงานธุรการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการควบคุมภายในเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ สร้อยเพชร (2565) ที่ระบุว่า การนำวงจร PDCA มาใช้ในการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทย ช่วยส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการเรียน การสอน การบริหารทรัพยากร และการจัดการองค์กร ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ และพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินงานในระดับปานกลางเช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงโอกาสในการพัฒนา กระบวนการมีส่วนร่วมให้เข้มแข็งมากขึ้น ในส่วนของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ทุกด้านมีการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของ Robert K. Greenleaf (1977) เรื่อง “Servant Leadership” ที่เห็นว่าผู้นำควรส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการพัฒนาองค์กร เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน และเสริมสร้างคุณภาพของกระบวนการบริหาร ซึ่งเป็นแนวทางที่สนับสนุนการสร้างกำลังคนสมรรถนะสูงในบริบทของการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ งานวิจัยของ สมศักดิ์ บุตรสาร (2564) พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้วงจร PDCA ช่วยให้ผู้บริหารสามารถติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างมีระบบ ทำให้สถานศึกษามีความพร้อมต่อการปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลง ซึ่งสะท้อนภาพของผลการวิจัยในครั้งนี้ที่อยู่ในระดับปานกลาง และควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการที่ผลการวิจัยในภาพรวมยังอยู่ในระดับปานกลาง บ่งชี้ว่าสถานศึกษา ยังต้องพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านการบริหารงบประมาณ และบุคลากร เพื่อให้การจัดการศึกษาและการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสามารถตอบสนองต่อความต้องการของ ตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ Hughes, Ginnett, and Curphy (2006) ที่กล่าวว่า องค์กร จะสามารถพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ก็ต่อเมื่อมีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และบริบทของ องค์กร

การใช้กระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ครอบคลุมทั้งด้านการกำหนดคุณลักษณะ การจัดทำแผนการดำเนินงานตามแผน และการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามกระบวนการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นเครื่องมือการบริหาร ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมีการวางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ และปรับปรุง ซึ่งแนวคิดนี้ได้รับการ เสนอโดย เอ็ดเวิร์ดส์ เดมมิง (W. Edwards Deming) ซึ่งเป็นผู้บุกเบิกแนวคิดการบริหารคุณภาพแบบองค์รวม โดยเน้น ให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในองค์กรในการพัฒนางานอย่างเป็นระบบ (Deming, 1986) แสดงให้เห็นว่า วิทยาลัย มีการดำเนินการตามกระบวนการ PDCA ในระดับปานกลาง สะท้อนถึงการเริ่มต้นของการนำหลักการบริหารที่มี ประสิทธิภาพมาใช้ แม้จะยังไม่ถึงระดับสูงสุด แต่แสดงถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ัญญารัตน์ ัญญาไพศาล (2564) ที่พบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้วงจร PDCA ส่งผลให้เกิดการ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อมีการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่าด้านที่มีการดำเนินงานสูงสุดคือ “การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โรเบิร์ต แอนโธนี (Robert N. Anthony) ที่เน้นว่าระบบการควบคุมในองค์กรมีความสำคัญ ต่อการบรรลุเป้าหมาย เนื่องจากการตรวจสอบและประเมินผลสามารถย้อนกลับไปสู่การวางแผนและพัฒนาอย่าง มีประสิทธิภาพ (Anthony & Govindarajan, 2007) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา หอมจันทร์ (2563) พบว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ และความต้องการ ของตลาดแรงงาน ซึ่งการวางแผนและดำเนินงานตามหลัก PDCA ช่วยให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อนโยบาย

การพัฒนาทักษะอาชีพได้อย่างมีระบบ โดยเฉพาะเมื่อนำไปสู่การสร้างหลักสูตรที่ตอบโจทย์ทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ดีตาม ผลการวิจัยที่สะท้อนถึงระดับปานกลางในทุกด้าน ยังชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดในการบูรณาการแนวคิด PDCA อย่างเข้มแข็งในระดับปฏิบัติ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากปัจจัยด้านบุคลากร การจัดการความรู้ หรือข้อจำกัดเชิงโครงสร้างภายในองค์กร ซึ่ง ไมเคิล ฟุลแลน (Michael Fullan) ชี้ให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยการเรียนรู้ของทั้งระบบ ไม่ใช่เพียงแค่กระบวนการหรือโครงการ (Fullan, 2007)

2) ความต้องการรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเซตุน พบว่า ความต้องการรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการอย่างรอบด้าน อันสอดคล้องกับแนวคิดหลักของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) ที่เน้นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงาน เพื่อสร้างความโปร่งใส ความร่วมมือ และการพัฒนาคุณภาพอย่างยั่งยืน (Robert Owens, 2004) ผลการวิจัยชี้ว่าด้านการบริหารทั่วไปเป็นด้านที่มีความต้องการมากที่สุด สะท้อนความสำคัญของการวางระบบและกลไกการควบคุมภายใน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร และการกำหนดมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Edward Deming (1986) ที่เสนอว่าการบริหารจัดการคุณภาพจะต้องอาศัยระบบที่มีมาตรฐาน มีการควบคุม และประเมินผลเป็นวงจรต่อเนื่อง (PDCA) เพื่อสร้างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา พบว่ามีความต้องการให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan, Michael (2001) ที่กล่าวว่าความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาอยู่ที่การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจากครู บุคลากร และชุมชนท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การสร้างสมรรถนะของผู้เรียนที่ตอบโจทย์สังคมและตลาดแรงงาน ส่วนด้านการบริหารงบประมาณและบุคลากร ซึ่งอยู่ในระดับความต้องการมากที่สุดเช่นกัน แสดงให้เห็นถึงความคาดหวังต่อการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Anthony Giddens (1998) ที่กล่าวว่าการพัฒนาองค์กรในศตวรรษที่ 21 ต้องเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารที่มีความยืดหยุ่น และเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยเฉพาะในด้านการจัดทำหลักสูตร การใช้ทรัพยากร และการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะสูงเป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันไม่อาจดำเนินการโดยฝ่ายบริหารเพียงฝ่ายเดียวได้ หากแต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผ่านการดำเนินงานตามวงจร PDCA เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่กำลังคนที่มีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมาย และสามารถสร้างความยั่งยืนในระยะยาว

ประเด็นการใช้กระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงในสถานศึกษา พบว่าทุกด้านของการดำเนินงาน ได้แก่ การกำหนดคุณลักษณะ การจัดทำแผน การดำเนินงานตามแผน และการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ล้วนดำเนินการในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ เอ็ดเวิร์ด เดมมิง (Edward Deming) ที่เน้นให้ PDCA เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (continuous improvement) โดยเริ่มจาก

การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผล (Check) และการปรับปรุง (Act) ซึ่งเป็นวงจรที่หมุนเวียนซ้ำเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (Deming, 1986) สอดคล้องกับงานของ พงษ์ศักดิ์ สายสุวรรณ (2564) ที่ศึกษาการใช้วงจร PDCA ในการบริหารสถานศึกษา พบว่า การดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA ช่วยให้การวางแผนและบริหารจัดการงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและบุคลากรอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับ ญัฐพงศ์ วิบูลย์กิจ (2563) ที่ชี้ว่า การนำวงจร PDCA มาใช้ในสถานศึกษา ต้องเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งครู ผู้บริหาร และบุคลากร เพื่อให้การกำหนดเป้าหมาย การดำเนินการ และการตรวจสอบคุณภาพเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง จากผลการวิจัยด้านการกำหนดคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงที่มีการประชุม วิเคราะห์ และวางแผนร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ อัคริน แสงเพชร (2562) ซึ่งระบุว่า การกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนควรเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในบริบทของการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงในระบบอาชีวศึกษา ในส่วนของการดำเนินงานตามแผนและการติดตามตรวจสอบคุณภาพที่มีการแต่งตั้งคณะทำงานชัดเจน มีระบบการติดตามและประเมินผลสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานของ Christopher S. Chapman และ Anthony G. Hopwood (2007) ที่เสนอว่าการควบคุมภายในและการประเมินผลเชิงระบบเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐและภาคการศึกษา ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงแสดงให้เห็นว่า การนำกระบวนการ PDCA มาใช้ในบริบทของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดทางวิชาการและผลการวิจัยก่อนหน้าอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงในสถานศึกษาอาชีวศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรวางจรรยาบรรณบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสามารถจำแนกผลการศึกษาดังต่อไปนี้ ได้แก่ 1) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลางครอบคลุมทั้งการมีส่วนร่วมในด้านการบริหารวิชาการ งบประมาณ งานบุคลากร และการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย 1.1) การบริหารวิชาการ มีการมีส่วนร่วมในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการบริหารภารกิจทางวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร และการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น 1.2) การบริหารงบประมาณ มีการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดหารายได้ การระดมทรัพยากร การตรวจสอบการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ และการจัดตั้งงบประมาณในระดับที่ยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติม 1.3) การบริหารงานบุคลากร บุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นคงในวิชาชีพ การพัฒนาองค์ความรู้การวางแผน อัตราการกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะ รวมถึงกระบวนการสรรหาและแต่งตั้งบุคลากร และ 1.4) การบริหารทั่วไป พบว่ามีการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงในด้านการดูแลอาคารสถานที่ การจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา การพัฒนามาตรฐานงานธุรการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการควบคุมภายในเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนด 2) การใช้กระบวนการวงจรวางจรรยาบรรณบริหารงานคุณภาพ PDCA พบว่า 2.1) ด้านการกำหนดคุณลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูง สถานศึกษามีการดำเนินงานในกระบวนการวางแผน จัดทำ และตรวจสอบเกี่ยวกับคุณลักษณะ

ของกำลังคนสมรรถนะสูงในระดับปานกลาง โดยมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การวางแผนจัดทำมาตรฐานการศึกษา การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา การจัดทำโครงการและตัวชี้วัด รวมถึงการประชุมเพื่อปรับปรุงข้อมูลให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย 2.2) ด้านการจัดทำแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง การดำเนินงานยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยสถานศึกษามีความพยายามในการกำหนดเป้าประสงค์ให้สอดคล้องกับนโยบาย รวมถึงการรวบรวมข้อมูลจากรายวิชา และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประกอบการจัดทำแผน แม้จะมีความพยายามให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม แต่กระบวนการตรวจสอบปรับปรุง และการแต่งตั้งคณะทำงานยังมีความเข้มแข็งไม่เพียงพอ 2.3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการตามแผนงาน โดยมีกระบวนการจัดทำปฏิทินการดำเนินงาน การติดตามการดำเนินงาน และการพิจารณาผลการดำเนินงาน เพื่อการสะท้อนกลับและปรับปรุงกระบวนการในอนาคต แม้ว่าจะมีการปฏิบัติงานตามแผน แต่ยังคงขาดการติดตาม และการประเมินผลที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง และ 2.4) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำแผนติดตามและประเมินผล โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อตรวจสอบคุณภาพการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง มีการประชุมสรุปผลและสะท้อนผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ รวมถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม การนำผลการติดตามไปสู่การปรับปรุงในเชิงนโยบายและแผนปฏิบัติการยังสามารถพัฒนาได้อีก

1.2 ความต้องการรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในทุกมิติของการบริหารสถานศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป โดยเฉพาะในด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งมีการมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ อย่างเด่นชัด เช่น การจัดทำนโยบาย การควบคุมภายในและการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทั้งนี้ยังรวมถึงการบริหารวิชาการ ที่แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การบริหารงบประมาณที่ทุกฝ่ายมีบทบาทในกระบวนการจัดตั้งและตรวจสอบ และการบริหารบุคลากร ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การสรรหา และความก้าวหน้าในสายงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 2) การใช้กระบวนการวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องมีความต้องการให้สถานศึกษานำกระบวนการ PDCA มาใช้ในทุกระดับของการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงอย่างจริงจังและเป็นระบบ โดยเริ่มจาก 2.1) การกำหนดคุณลักษณะของกำลังคนสมรรถนะสูง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการให้มีการศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดคุณลักษณะให้ชัดเจนพร้อมทั้งนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด 2.1) การจัดทำแผนการพัฒนากำหนดเป้าหมายของทุกฝ่ายในการกำหนดเป้าประสงค์ รายวิชา โครงการ และกิจกรรม เพื่อให้ครอบคลุมการพัฒนาคู นักศึกษา และสถานศึกษา 2.3) การดำเนินงานตามแผน โดยมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ วางแผนการดำเนินงานตามลำดับขั้น และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และ 2.4) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการตรวจสอบและสรุปผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 การเพิ่มการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและการประเมินผลการเรียนการสอน: จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการกระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนากำลังคน

สมรรถนะสูง ซึ่งแสดงว่าเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสูงสุด ดังนั้น วิทยาลัยควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการวางแผนและประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 สนับสนุนการพัฒนาและการจัดสรรงบประมาณที่ตอบสนองความต้องการการศึกษา: การบริหารงบประมาณเป็นอีกหนึ่งด้านที่มีผลต่อการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งงบประมาณและการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับ เพื่อให้สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิทยาลัยควรพิจารณาการจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงอย่างเหมาะสม

2.3 ส่งเสริมการพัฒนาความรู้และความสามารถของบุคลากร: ผลการวิจัยแสดงว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรมีความสำคัญในการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการสอนและการบริหารงาน วิทยาลัยควรจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความสามารถในการสอนและการบริหารงานที่มีคุณภาพสูง

2.4 พัฒนาแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงอย่างเป็นระบบ: วิทยาลัยควรกำหนดแผนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงอย่างเป็นรูปธรรม โดยอิงจากผลการวิจัยที่ระบุถึงการรวบรวมผลการดำเนินการเพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงในด้านหลักสูตรและโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้แผนการพัฒนามีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง นอกจากนี้ ควรมีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

2.5 ส่งเสริมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา: การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการบริหารงาน วิทยาลัยควรพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละด้าน และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อยอด

3.1 การศึกษาผลกระทบของการบริหารงานวิชาการในรูปแบบมีส่วนร่วมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน

3.2 การพัฒนาและประเมินผลการใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงบประมาณในรูปแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพในการดำเนินการทางการศึกษา

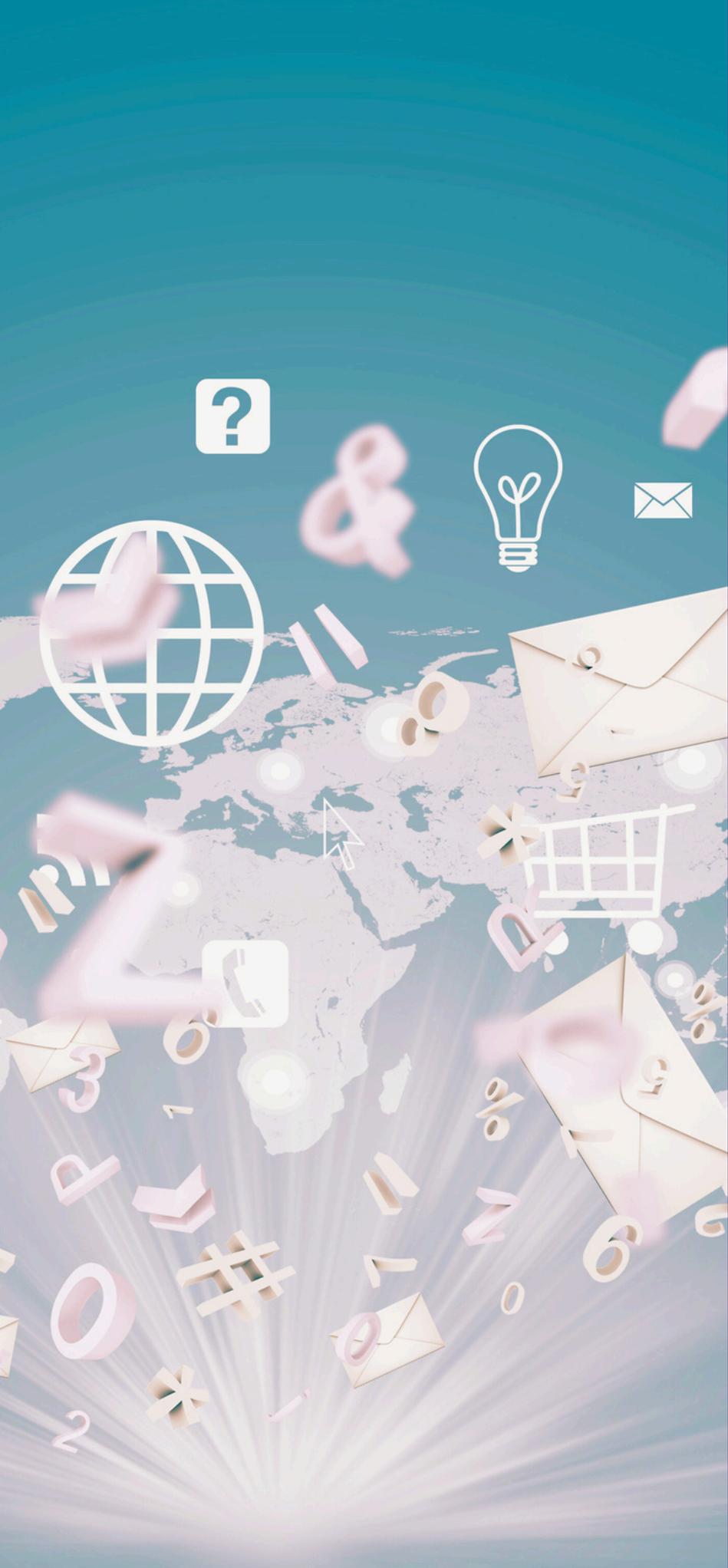
3.4 การสำรวจและพัฒนาแนวทางการสร้างความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพของบุคลากรในการบริหารสถานศึกษารูปแบบมีส่วนร่วม

3.5 การศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในวิทยาลัยพาณิชย์การและสถานศึกษาประเภทอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *รายงานการพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- ณัฐพงศ์ วิบูลย์กิจ. (2563). การบริหารสถานศึกษาด้วยวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 14(1), 45-58.
- ธัญญารัตน์ ธัญญาไพศาล. (2564). การใช้กระบวนการ PDCA เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 18(2), 55-68.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปริญญญา หอมจันทร์. (2563). การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 14(1), 89-103.
- พงษ์ศักดิ์ สายสุวรรณ. (2564). การประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA ในการพัฒนางานบริหารวิชาการของสถานศึกษา. *วารสารบริหารการศึกษาไทย*, 17(3), 30-42.
- พัชรินทร์ สร้อยเพชร. (2565). การนำกระบวนการ PDCA มาใช้ในการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา. *วารสารการศึกษาไทย*, 34(2), 101-113.
- พัชรินทร์ สร้อยเพชร. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้วยวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน. *วารสารการวิจัยและพัฒนากิจการการศึกษา*, 14(1), 112-125.
- สมศักดิ์ บุตรสาร. (2561). การบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษากับการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0. *นิตยสารการศึกษาไทย*, 28(4), 112-125.
- สมศักดิ์ บุตรสาร. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษา. *วารสารวิจัยการศึกษา*, 19(4), 75-87.
- สมศักดิ์ บุตรสาร. (2564). การประยุกต์ใช้ PDCA ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษา. *วารสารวิจัยการบริหารการศึกษา*, 17(2), 55-68.
- สุรัชย์ ทองคง. (2563). การบริหารงานด้วยวงจร PDCA เพื่อพัฒนาคุณภาพวิทยาลัยอาชีวศึกษา. *วารสารวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัย*, 15(1), 58-70.
- สุรัชย์ ทองคง. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน. *วารสารวิจัยการศึกษาไทย*, 15(1), 58-70.
- อัศวิน แสงเพชร. (2562). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารครุศาสตร์วิจัย*, 6(1), 87-99.
- นวลลักษณ์ สวนภักดี. (2562). ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา. *วารสารการศึกษา มหาวิทยาลัย*, 25(3), 124-136.
- ภัทรารุณี วงศ์วิไล. (2559). การใช้วงจรคุณภาพ PDCA ในการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา: การพัฒนาอย่างยั่งยืน. *วารสารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา*, 24(1), 12-23.
- ภัทรารุณี วงศ์วิไล. (2560). การนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา. *วารสารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา*, 23(2), 45-58.

- Anthony, R. N., & Govindarajan, V. (2007). *Management control systems (12th ed.)*. McGraw-Hill Education.
- Bower, J. L., & Ginsberg, A. (2007). The influence of participation in decision making on the effectiveness of high-performing organizations. *Journal of Educational Administration*, 45(3), 367-389.
- Chapman, C. S., & Hopwood, A. G. (2007). *Handbook of management accounting research*. Oxford: Elsevier.
- Deming, W. E. (1986). *Out of the crisis*. Cambridge, MA: Center for Advanced Engineering Study, Massachusetts Institute of Technology.
- Fullan, M. (2001). *Leading in a culture of change*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Fullan, M. (2007). *The new meaning of educational change (4th ed.)*. New York: Teachers College Press.
- Giddens, A. (1998). *The third way: The renewal of social democracy*. Cambridge: Polity Press.
- Greenleaf, R. K. (1977). *Servant leadership: A journey into the nature of legitimate power and greatness*. New York: Paulist Press.
- Hughes, R. L. (2006). The role of PDCA in quality management systems. *International Journal of Quality & Reliability Management*, 23(2), 211-225.
- Hughes, R. L., Ginnett, R. C., & Curphy, G. J. (2006). *Leadership: Enhancing the Lessons of Experience (5th ed.)*. McGraw-Hill.
- Owens, R. G. (2004). *Organizational behavior in education: Adaptive leadership and school reform (8th ed.)*. Boston: Pearson Education.
- Tsiotsou, R. H. (2013). The effect of quality management on the management of higher education institutions: A conceptual framework. *International Journal of Educational Management*, 27(4), 354-371.
- Vroom, V. H., & Yetton, P. W. (2009). *Leadership and decision-making*. University of Pittsburgh Press.

RMUTP

RESEARCH JOURNAL
Humanities and Social Sciences